

Jaroslava Lukačovičová

OBČIANSKE ZDRUŽENIA

Návod na obsluhu a údržbu

Jaroslava Lukačovičová

**OBČIANSKE
ZDRUŽENIA**

Návod na obsluhu a údržbu

SAUNO 2019

Obsah

Úvod	5
1. Ako založiť občianske združenie	6
2. Účtovníctvo občianskeho združenia	15
3. Dane v občianskom združení	122
4. Financovanie občianskeho združenia	135
5. Praktické otázky zo života občianskeho združenia	149
6. Zánik občianskeho združenia	159

Moje špeciálne poďakovanie patrí všetkým členom
Učenej právnickej spoločnosti, ktorí šíria osvetu a poznanie
hlavne v oblasti športových občianskych združení
a z ktorých zdrojov som čerpala aj pri vzoroch zmlúv v tejto
publikácii a tiež Lei, ktorá sa vo veľkej miere zaslúžila o to,
aby táto publikácia uzrela svetlo sveta v tlačenej verzii.

Ďakujem, priatelia!

Úvod

Milý čitateľ,
vo svete občianskych združení a iných neziskových účtovných jednotiek sa pohybujem už viac ako desať rokov a možno poznáš aj moje predchádzajúce publikácie, ktoré mali skôr odborný charakter.

Na základe skúseností z posledných rokov som sa rozhodla napísať tohto praktického sprievodcu svetom občianskych združení, ktorý by mal byť rovnako pomocníkom účtovníčky, ako aj štatutára, prípadne ďalších členov združenia, ktorí majú na starosti financovanie či praktické fungovanie združenia.

Snažila som sa zachytiť čo najviac situácií a problémov z praktického života združení, ale predovšetkým som sa snažila ponúknuť ti ich riešenie. Je veľmi dôležité, aby sa v spoločnosti angažovali ľudia, ktorí predstavujú tretí sektor a vykonávajú aktivity, ktoré nevykoná ani štát, ani súkromný sektor, či už je to v oblasti športu, kultúry, vzdelávania či sociálnej pomoci.

Prajem ti, aby ti táto publikácia čo najviac pomohla a ak budeš mať prípadné pripomienky, námety alebo sťažnosti, daj mi, prosím, o nich vedieť na

jarka@mojuctovnik.sk

Ďakujem

1. Ako založiť občianske združenie

1.1 Je občianske združenie pre vás tou správnou formou?

V praxi sa často stretávam s otázkou, akú formu neziskovej organizácie si vybrať, keď človek už vie, že činnosť, ktorú sa chystá vykonávať, nie je podnikaním. Teda, nechystá sa ju vykonávať sústavne, vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť a určite nie s cieľom dosiahnutia zisku.

V takýchto prípadoch vám rada poskytnem moju osobnú pomôcku na to, aby ste si vybrali, ktorý typ neziskovej organizácie je pre vás ten najvhodnejší.

Ak máte donora v tuzemsku či v zahraničí, ktorý vám chce poskytovať finančné prostriedky, ktoré budete môcť naďalej využívať a rozdeľovať na realizáciu rôznych projektov a podujatí a nepotrebujete na to byť viacerí, najvhodnejšou formou pre vás bude nadácia, pretože práve tá je určená na zhromažďovanie a následné pre-rozdeľovanie majetku. V našich podmienkach sa ešte nestretávame veľmi so situáciou, že bohatý človek odkáže svoje finančné alebo materiálne prostriedky charitatívnej organizácii, aby ďalej rozvíjala jeho odkaz, ale v zahraničí je to pomerne častý jav. V Slovenskej republike sa skôr stretávame s modelom firemných nadácií, ktoré získavajú finančné prostriedky najčastejšie z prijatých podielov zaplatenej dane firmy, ktorá nesie meno tej-ktorej nadácie a tá ich ďalej rozdeľuje a používa na účely, ktoré zákon pre použitie prijatých podielov zaplatenej dane ustanovil.

Ak sa chcete venovať sociálnym službám alebo všeobecne prospešným službám, ako sú domovy dôchodcov, domovy sociálnych služieb a podobne, určite je pre vás vhodným typom nezisková organizácia, v skratke n.o.

Ak ste v podobnej situácii, ako v prvom príklade, teda chystáte sa zhromažďovať finančné alebo materiálne prostriedky, ale ich použitie má byť zamerané na všeobecne prospešný účel, alebo poskytovanie humanitárnej pomoci či pomoci osobám, ktoré sa ocitli v ohrození života, najlepšou formou pre vás bude neinvestičný fond. Rozdiel medzi nadáciou a neinvestičným fondom vo všeobecnosti je práve v účele použitia nazhromaždených prostriedkov. Kým nadácia ich môže využívať na široký rozsah činností, nevynímajúc vzdelávanie či ochranu kultúrnych pamiatok alebo podporu športu, neinvestičný fond sa zameriava na humanitárnu pomoc, pomoc osobám v ohrození života, či na plnenie všeobecne prospešného účelu.

V prípade, ak ste sa stretli viacerí s rovnakým záujmom a chcete na tento spoločný cieľ využiť všetky možnosti a vyvíjať všetky činnosti, teda združovať občanov za účelom dosiahnutia spoločného cieľa, je pre vás najvhodnejšou formou občianske združenie. Občianske združenie teda na rozdiel od všetkých vymenovaných najčastejších druhov neziskových organizácií musí mať členov, ktorí platia členské príspevky a podieľajú sa na činnosti združenia. Členský príspevok sa nevyberá ani v nadácii, ani v neziskovej organizácii, ani v neinvestičnom fonde. Naopak, netreba si myliť občianske združenie s neziskovou formou jednoosobovej spoločnosti, kde si štatutár nastaví stanovy tak, aby bol neodvolateľný, nekontrolovateľný a nespochybniteľný – TO NIE JE OBČIANSKE ZDRUŽENIE!

Ak patríte medzi tých, ktorí zistili, že práve občianske združenie je najvhodnejšou formou na zastrešenie aktivít, ktoré sa chystáte vykonávať, a viete že chcete so sebou pre ne strhnúť ďalších, poďme sa spolu pozrieť na to, čo je pre vás po tomto rozhodnutí postupne najdôležitejšie.

1.2 Stanovy sú alfa a omega - čo by v nich nemalo chýbať

Stanovy sú alfa a omega každého občianskeho združenia. Od toho, čo má občianske združenie napísané v stanovách, sa v budúcnosti odvíja rozhodovanie, hospodárenie či volenie alebo odvolávanie členov jednotlivých orgánov.

Čo by podľa mňa nemalo v každých dobrých stanovách občianskeho združenia chýbať?

Činnosti

Každé občianske združenie vzniká za účelom dosiahnutia určitého spoločného cieľa. Na dosiahnutie tohto cieľa sa bude snažiť vyvíjať rôzne aktivity a činnosti. A práve činnosti, ktoré si napíše do stanov s tým, že ich bude vyvíjať na dosiahnutie svojho cieľa, sú tzv. hlavné činnosti. Tieto činnosti majú ďalej veľký význam najmä z pohľadu zdaňovania občianskeho združenia. Hlavné činnosti občianskeho združenia, za účelom ktorých bude dosahovať cieľ, sú totiž oslobodené z pohľadu dane z príjmov.

Konkrétne o tom hovorí § 13, odsek 1 zákona o dani z príjmov:

(1) Od dane sú oslobodené príjmy

a) daňovníkov uvedených v § 12 ods. 3 plynúce z činnosti, na ktorej účel tieto daňovníci vznikli alebo ktorá je ich základnou činnosťou vymedzenou osobitným predpisom okrem príjmov z predaja majetku, príjmov z nájomného, príjmov z reklám, príjmov z členských príspevkov, ak nie sú oslobodené podľa písmen b) až g) alebo odseku 2, príjmov na základe zmluvy o sponzorstve v športe, príjmov z činností, ktoré sú podnikaním, a príjmov, z ktorých sa daň vyberá podľa § 43,

Ak môžem poradiť, určite si do stanov občianskeho združenia zaradíte tieto činnosti, podľa toho, aký cieľ chcete ako občianske združenie dosiahnuť:

- a)** ochrana a podpora zdravia; prevencia, liečba, resocializácia drogovo závislých v oblasti zdravotníctva a sociálnych služieb,
- b)** podpora a rozvoj športu,
- c)** poskytovanie sociálnej pomoci,
- d)** zachovanie kultúrnych hodnôt,
- e)** podpora vzdelávania,
- f)** ochrana ľudských práv,
- g)** ochrana a tvorba životného prostredia,
- h)** veda a výskum,
- i)** organizovanie a sprostredkovanie dobrovoľníckej činnosti.

Teda, ak ste občianske združenie, ktoré bude športovou organizáciou, vyberiete si podporu a rozvoj športu, podporu vzdelávania a organizovanie a sprostredkovanie dobrovoľníckej činnosti. Ak ste občianskym združením zameraným na kultúru,

tak by to malo byť zachovanie kultúrnych hodnôt, podpora vzdelávania a organizovanie a sprostredkovanie dobrovoľníckej činnosti. Podobne vyberajte aj pri ostatných zameraniach občianskych združení.

Uvedené činnosti sú totiž účely, na ktoré možno získať a použiť prijaté podiely zaplatenej dane a tiež prostriedky na charitatívnu reklamu, o ktorých si povieme v ďalších častiach knihy.

Ďalej by ste v časti hospodárenie mali mať určite uvedené tieto príjmy:

Členské príspevky – len členské príspevky uvedené v stanovách občianskeho združenia sú oslobodené od dane z príjmov, § 13, odsek 2, písmeno b) zákona o dani z príjmov.

V prípade členských príspevkov neodporúčam uvádzať priamo do stanov ich výšku. Výšku členského príspevku odporúčam upraviť interným predpisom. Rovnako v prípade členského nie je možné poskytovať platiacim členom za jeho úhradu rôzne protihodnoty, podľa výšky uhradeného členského. Členský príspevok je určený na činnosť občianskeho združenia a členovia ho poskytujú na základe stanov a nemôžu zaň požadovať protiplnenie. V prípade, ak je za členský príspevok poskytované oficiálne protiplnenie, už nejde o členský príspevok.

Iné príspevky na činnosť združenia – cez tento druh príjmov môžete dostávať príspevky aj od fyzických alebo právnických osôb, ktoré nie sú členmi združenia, a príspevky nebudú predmetom dane z príjmov, lebo budú mať charakter daru.

Príjmy z charitatívnej reklamy – nový inštitút, ktorý bol zavedený do legislatívy s platnosťou od roku 2018 a v starších vzorov stanov sa ešte nemusí vyskytovať.

Iné príjmy vyplývajúce z činnosti združenia – tieto príjmy budú oslobodené od dane z príjmov, keďže sú to príjmy vyplývajúce z hlavnej činnosti združenia, ale nie sú explicitne zaradené v inej skupine príjmov. V prípade športovej organizácie to môže byť napríklad príjem v podobe výchovného za hráča či športovca.

Orgány združenia

Mnohokrát som dostala otázku, do akej miery sú štatutári občianskeho združenia zodpovední za svoje konanie a hospodárenie združenia. Odpoveď je, že do takej

miery, aká je definovaná v stanovách. Zákon o združovaní občanov, na základe ktorého bolo občianske združenie zaregistrované, nedefinuje priamo jednotlivé orgány združenia. To je úloha prípravného výboru, ktorý priamo v stanovách ustanovuje a pomenúva jednotlivé orgány združenia a rovnako ich právomoci a povinnosti. Takže záleží priamo na prípravnom výbore, ako nazve a zriadi jednotlivé orgány a aké právomoci a povinnosti im ustanoví.

Niektoré občianske združenie nazve najvyšší orgán snem, niektoré valné zhromaždenie, ďalšie správna rada. Rovnako štatutárnym orgánom môže byť niekde predseda, niekde prezident, niekde to môžu byť viacerí naraz a niekde je to právomoc len jedného.

Pri definícii jednotlivých orgánov, najmä pri priradení ich povinností a právomocí, je potrebná opatrnosť a dôslednosť, lebo v budúcnosti bude práve toto zadefinovanie kľúčové pri rozhodujúcich momentoch združenia.

Pri stanovách nového občianskeho združenia platí, dvakrát piš a len raz pošli na ministerstvo!

Samozrejme, akékoľvek zmeny stanov je možné robiť kedykoľvek, keď vznikne potreba ich úprav a odsúhlasí ju zodpovedný orgán. Poplatok za zmenu stanov je 16,50 eura.

1.3 Registrácia občianskeho združenia a ďalšie kroky

Ak máte pripravené stanovy občianskeho združenia, môžete pristúpiť k registrácii. Registračným orgánom je Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, sekcia verejnej správy, odbor všeobecnej vnútornej správy, Drieňová 22, 826 86 Bratislava 29.

Návrh na registráciu môžu podávať najmenej traja občania, z ktorých aspoň jeden musí byť starší ako 18 rokov, títo občania sa nazývajú prípravný výbor. Návrh na registráciu podpíšu členovia prípravného výboru a uvedú svoje meno a priezvisko, rodné číslo a bydlisko. Ďalej uvedú, kto z členov starších ako 18 rokov je splnomocnencom oprávneným konať v ich mene. Návrh na registráciu musí obsahovať

údaje o štatutárnom orgáne združenia alebo o členoch štatutárneho orgánu združenia v rozsahu meno, priezvisko, adresa trvalého pobytu, dátum narodenia a rodné číslo. To, kto je štatutárnym orgánom združenia, si združenie zafinuje v stanovách.

K návrhu je nutné pripojiť aj potvrdenie o zaplatení správneho poplatku vo výške 66 €.

K návrhu sa ďalej pripoja stanov (v dvoch exemplároch), v ktorých musia byť uvedené:

- názov združenia,
- sídlo (v rozsahu adresa sídla, orientačné číslo; súpisné číslo, ak bolo pridelené; PSČ a názov obce/mesta). Ak je sídlo v Bratislave alebo v Košiciach, je nutné v adrese uviesť aj mestskú časť,
- cieľ jeho činnosti,
- orgány združenia, spôsob ich ustanovenia, určenie orgánov a funkcionárov oprávnených konať v mene združenia,
- ustanovenia o organizačných jednotkách, ak budú zriadené a ak budú konať vo svojom mene,
- zásady hospodárenia.

Ak návrh nemá náležitosti podľa zákona alebo sú údaje v ňom neúplné alebo nepresné, ministerstvo na to prípravný výbor do 15 dní od doručenia návrhu upozorní s tým, že kým nebudú chyby odstránené, konanie o registrácii sa nezačne.

Konanie o registrácii sa začne dňom, keď ministerstvu došiel návrh, ktorý nemá chyby.

Ministerstvo registráciu odmietne, ak z predložených stanov vyplýva, že:

- ide o politickú stranu a politické hnutie, o organizáciu zriadenú na zárobkovú činnosť alebo na zabezpečenie riadneho výkonu určitých povolání alebo o cirkev a náboženské spoločnosti,
- stanov nie sú v súlade so zákonom,
- ide o nedovolené združenie,
- ciele združenia sú v rozpore s požiadavkami zákona (§ 5).

O odmietnutí registrácie rozhodne ministerstvo do 15 dní od začatia konania a rozhodnutie doručí splnomocnencovi prípravného výboru. Proti rozhodnutiu o odmietnutí registrácie nemožno podať odvolanie.

Ak ministerstvo nezistí dôvod na odmietnutie registrácie, vykoná do 15 dní od začatia konania registráciu a v tejto lehote zašle splnomocnencovi prípravného výboru jedno vyhotovenie stanov, na ktorom vyznačí deň registrácie, ktorým je deň odoslania. O registrácii sa nevydáva rozhodnutie v správnom konaní. Na stanovách, ktoré ministerstvo zaregistruje a vráti s vyznačeným dátumom registrácie, bude uvedené aj číslo občianskeho združenia v registri mimovládnych organizácií.

Ministerstvo vnútra vznik občianskeho združenia automaticky oznamuje Štatistickému úradu a ten združeniu prideli a pošle identifikačné číslo organizácie (IČO), čo znamená, **že o IČO nie je potrebné žiadať samostatne.**

Často dostávam otázku, či **je občianske združenie povinné sa registrovať aj u správcu dane a žiadať daňové identifikačné číslo (DIČ)?**

O tom, kedy je právnická osoba, ktorou občianske združenie je, povinná registrovať sa u správcu dane a žiadať DIČ, hovorí § 49a zákona o dani z príjmov, a to konkrétne v odseku 1 a 3.

§ 49a

Registračná povinnosť a oznamovacia povinnosť

(1) Fyzická osoba alebo **právnická osoba**, ktorá na území Slovenskej republiky **získa povolenie na podnikanie alebo oprávnenie na podnikanie**, je povinná požiadať správcu dane o registráciu do konca kalendárneho mesiaca po uplynutí mesiaca, v ktorom získala povolenie alebo oprávnenie na podnikanie. Na účely tohto zákona sa dňom získania povolenia alebo oprávnenia na podnikanie považuje deň, keď je fyzická osoba alebo právnická osoba podľa osobitných predpisov oprávnená začať podnikáť na území Slovenskej republiky.

(3) Fyzická osoba a právnická osoba, **ktorá nie je registrovaná podľa odseku 1 alebo 2, je povinná v lehote do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po uplynutí mesiaca, v ktorom vznikla povinnosť zrážať daň alebo preddavky na daň**, alebo daň vyberať, požiadať správcu dane o registráciu ako platiteľ dane.

Ministerstvo vnútra SR
sekcia verejnej správy
odbor všeobecnej vnútornej správy
oddelenie registrácií
Drieňová 22
826 86 Bratislava 29

dňa .....

VEC

Návrh na registráciu

Prípravný výbor podľa zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov predkladá návrh na registráciu občianskeho združenia s názvom:

.....

Sídlo: .....

1. člen prípravného výboru a zároveň splnomocnenec¹

..... (meno a priezvisko, rodné číslo, adresa)

(podpis) .....

2. člen prípravného výboru

..... (meno a priezvisko, rodné číslo, adresa)

(podpis) .....

3. člen prípravného výboru

..... (meno a priezvisko, rodné číslo, adresa)

(podpis) .....

Údaje o štatutárnom orgáne združenia alebo členoch štatutárneho orgánu združenia

..... (meno a priezvisko), ... (rodné číslo),

..... (adresa), ... (dátum narodenia)

Prílohy: 2x stanovy

potvrdenie o úhrade správneho poplatku 66 €

---

¹ Splnomocnenec musí byť starší 18 rokov a musí mať trvalý pobyt alebo prechodný pobyt na území SR.

Ak táto osoba je už registrovaná podľa odseku 1 alebo 2, je povinná na účel vykonania zmien v registrácii oznámiť miestne príslušnému správcovi dane skutočnosť, že sa stala platiteľom dane. Registračná a oznamovacia povinnosť podľa tohto ustanovenia sa nevzťahuje na platiteľa dane uvedeného v § 43 ods. 17.

V praxi to znamená, že občianske združenie je povinné registrovať sa v prípade, ak získa oprávnenie na podnikanie alebo ak jej vznikne povinnosť zrážať preddavky na daň, teda začne zamestnávať a zrážať preddavky na daň zo závislej činnosti. V ostatných prípadoch, teda ak má len príjmy, ktoré nie sú predmetom dane, alebo príjmy oslobodené od dane z príjmov v rámci svojej hlavnej, nezdaňovanej činnosti, nie je povinné registrovať sa u správcu dane a žiadať o pridelenie daňového identifikačného čísla.

2. Účtovníctvo občianskeho združenia

2.1 Kedy jednoduché a kedy podvojný?

Chápem rozmýšľanie malých občianskych združení, pre ktoré je vedenie podvojného účtovníctva veľkou záťažou, a preto ostávajú pri vedení jednoduchého účtovníctva. Jednoduché účtovníctvo však vôbec nie je jednoduché v praxi, hoci sa tak volá.

Pozrime sa na to, čo hovorí o vedení účtovníctva zákon a na margo toho si dovoľím vysloviť svoj názor vybudovaný rokmi skúseností z účtovníckej praxe.

Zákon o účtovníctve č. 431/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov, v § 9, odsek 2 hovorí:

§ 9

Účtovné sústavy

(2) V sústave jednoduchého účtovníctva môže účtovať

- a) podnikateľ, ktorému to umožňuje osobitný predpis,
- b) fyzická osoba [§ 1 ods. 1 písm. a) bod 3],
- c) **občianske združenie**, jeho organizačné zložky, ktoré majú právnu subjektivitu, organizačné zložky Matice slovenskej, ktoré majú právnu subjektivitu, združenia právnických osôb, spoločenstvá vlastníkov bytov a nebytových priestorov, neinvestičné fondy, poľovnícke organizácie a neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby; **ak nepodnikajú a ak ich príjmy nedosiahli v predchádzajúcom účtovnom období 200 000 eur**, ak nie sú subjektom verejnej správy,
- d) cirkev a náboženská spoločnosť, ich orgány a cirkevné inštitúcie, ktoré majú právnu subjektivitu; ak nepodnikajú.

Keďže v zákone je použitá medzi dvoma podmienkami, podmienkou podnikania a podmienkou prekročenia príjmu spojka „a“ na to, aby bolo občianske združenie povinné účtovať v sústave podvojného účtovníctva, mali by byť splnené obidve podmienky. V praxi si však MF SR vykladá znenie tohto paragrafu tak, že na to, aby bolo občianske združenie povinné účtovať v sústave podvojného účtovníctva, stačí splnenie jednej z uvedených podmienok.

Keď sa ma ľudia pýtajú, či je lepšie viesť jednoduché, alebo podvojnú účtovníctvo, väčšinou odporúčam nasledujúce:

- Jednoduché účtovníctvo odporúčam naozaj len veľmi malým občianskym združeniam, ktoré nemajú viaczdrojové financovanie, nepoberajú dotácie alebo prijaté podiely zaplatenej dane, ktoré prechádzajú cez viac zdaňovacích období
- Ak sa občianske združenie rozhodne účtovať v sústave jednoduchého účtovníctva, je potrebné postupovať podľa postupov účtovania a viesť všetky zákonom predpísané účtovné knihy, pretože v praxi som sa viackrát stretla v prípade takýchto občianskych združení s tým, že za jednoduché účtovníctvo považujú zoznam príjmov a výdavkov v tabuľke
- Zoznam príjmov a výdavkov v tabuľkovom programe nie je jednoduché účtovníctvo
- Pokiaľ sa občianske združenie rozhodne uchádzať o prijaté podiely zaplatenej dane, prostriedky z fondov EÚ, prípadne z iných fondov a finančných mechanizmov, dotácie alebo prostriedky z charitatívnej reklamy odporúčam začať účtovať v sústave podvojného účtovníctva alebo prejsť do tejto účtovnej sústavy
- Rovnako v prípade, ak má občianske združenie viaczdrojové financovanie a bude povinné predkladať vyúčtovanie finančných prostriedkov jednotlivým poskytovateľom, viesť jednotlivé výdavky analyticky v rámci svojho účtovníctva, podvojnú účtovníctvo je na tieto účely oveľa lepšie ako jednoduché účtovníctvo.

2.2 Postupy účtovania v jednoduchom účtovníctve

Jednoduché účtovníctvo občianskych združení upravujú nasledujúce právne predpisy:

- **Zákon č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve** v znení neskorších predpisov
- **Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 1. decembra 2010 č. MF/24975/2010-74**, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a podrobnosti o usporiadaní, označovaní položiek účtovnej závierky, obsahovom vymedzení niektorých položiek a rozsahu údajov určených z účtovnej závierky na zverejnenie pre účtovné jednotky účtujúce v sústave jednoduchého účtovníctva, ktoré nie sú založené alebo zriadené na účel podnikania v znení neskorších predpisov
- **Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 9. septembra 2003 č. 17599/2003-92**, ktorým sa ustanovuje postup účtovania pri prechode zo sústavy jednoduchého účtovníctva na podvojnú účtovníctvo a postup účtovania pri prechode zo sústavy podvojného účtovníctva na jednoduché účtovníctvo pre účtovné jednotky, ktoré nie sú založené alebo zriadené za účelom podnikania v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov v § 15, odsek 1, ďalej hovorí o tom, aké účtovné knihy je občianske združenie povinné viesť v sústave jednoduchého účtovníctva.

§

„(1) Účtovná jednotka účtujúca v sústave jednoduchého účtovníctva účtuje v týchto účtovných knihách:

- a) v peňažnom denníku,
- b) v knihe pohľadávok,
- c) v knihe záväzkov,
- d) v pomocných knihách, ak je ich vedenie potrebné na preukázanie a vykazovanie predmetu účtovníctva v účtovnej závierke, napríklad pomocná kniha o zložkách majetku, o záväzkoch z pracovnoprávných vzťahov.“

! UPOZORNENIE

V praxi robia hlavne malé občianske združenia chybu, ak vedenie účtovnej evidencie spočíva v jednej tabuľke, ktorá je najčastejšie vedená v tabuľkovom programe, zachytáva pohyby hotovostných a bezhotovostných operácií a slúži ako peňažný denník, pričom v ostatných účtovných knihách združenie neúčtuje. Občianske združenie sa tak vystavuje riziku udelenia pokuty za nesprávne vedenie účtovníctva zo strany správcu dane.

Peňažný denník

Ak občianske združenie neeviduje záväzky a pohľadávky a zároveň nedisponuje majetkom, ktorý by mal byť zaevidovaný v pomocných účtovných knihách, potom je peňažný denník jedinou účtovnou knihou, ktorú je povinné viesť. Je potrebné vedieť, aké náležitosti musí obsahovať peňažný denník. Peňažný denník nemusí byť vedený v účtovnom programe, môže byť vedený aj v inom softvéri, je však dôležité, aby obsahoval:

§

- „a) prehľad o peňažných prostriedkoch v hotovosti v členení na príjem a výdavok,
- b) prehľad o peňažných prostriedkoch na účtoch v banke v členení na príjem a výdavok,
- c) prehľad o nepeňažných účtovných prípadoch v členení na príjem a výdavok,
- d) prehľad o príjmoch v členení
- e) prehľad o výdavkoch v členení
- f) prehľad o použití podielu zaplatenej dane z príjmov,
- g) prehľad o príjmoch a výdavkoch priebežných položiek,
- h) prehľad o príjmoch a výdavkoch z nezdaňovanej činnosti,
- i) prehľad o príjmoch a výdavkoch zo zdaňovanej činnosti.“

Účtovné zápisy v peňažnom denníku sa uskutočňujú v časovom slede podľa účtovných dokladov v členení na príjmy a výdavky, najmenej za kalendárny mesiac.

Postupy účtovania definujú členenie príjmov v peňažnom denníku na príjmy:

- z vkladu zriaďovateľa alebo zakladateľa,
- z majetku,
- z darov a príspevkov,
- z členských príspevkov,
- z podielu zaplatenej dane z príjmov,
- z verejných zbierok,
- z úverov a pôžičiek,
- z dedičstva,
- z organizovania podujatí,
- z dotácií,
- z likvidačného zostatku inej účtovnej jednotky,
- z predaja majetku,
- z poskytovania služieb a predaja vlastných výrobkov,
- fondu prevádzky, údržby a opráv,
- ostatné.

Príjmami z majetku sú kreditné úroky z bankového účtu, termínovaných vkladov, ale napríklad aj z prenájmu majetku.

Príjmami z darov a príspevkov sa rozumejú dary a príspevky prijaté od fyzických aj právnických osôb.

Príjmy z podielov zaplatenej dane môže prijímať nezisková účtovná jednotka, ak splní podmienky a zaregistruje sa za prijímateľa, rovnako ako môže prijať podiely zaplatenej dane od iného prijímateľa. Musí však rovnako prijaté podiely použiť na účel v súlade s § 50 zákona o dani z príjmov.

Pod príjmami z dotácií sa rozumejú príjmy z dotácií príslušného ministerstva, samosprávneho kraja alebo mesta. Dotáciou je aj príjem prijatý z finančného mechanizmu na základe medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná. Rovnako sa za príjem z dotácie považuje aj príjem na základe zmluvy o sponzorstve v športe.

Občianske združenie môže byť spoločníkom inej účtovnej jednotky a z tohto dôvodu má nárok na podiel na likvidačnom zostatku, v prípade, že dôjde k likvidácii predmetnej účtovnej jednotky.

Výdavky sa v peňažnom denníku delia na výdavky:

- zásoby,
- služby,
- mzdy, poistné a príspevky,
- dary a príspevky iným subjektom,
- prevádzková réžia,
- splátky úverov a pôžičiek,
- použitie sociálneho fondu,
- ostatné.

Výdavkami na zásoby sa rozumejú výdavky na obstaranie materiálu, kancelárskych potrieb, pohonných hmôt, ale aj tovaru.

Za výdavky na služby sa považujú v súvislosti s hlavnou činnosťou občianskeho združenia výdavky na cestovné, vzdelávanie, prenájom priestorov, ale aj výdavky na materiálne zabezpečenie dobrovoľníkov. V občianskom združení, ktoré je športovou organizáciou podľa zákona o športe, sú výdavkami na služby aj výdavky spojené s prestupmi a hostovaním hráčov, štartovné, registračné poplatky, výdavky na ceny, stravné a náhrada za stratu času dobrovoľníka zapísaného v informačnom systéme športu.

V prípade, že občianskemu združeniu vznikne nárok na vrátenie daňového bonusu, toto vrátenie sa účtuje ako storno (mínus výdavky) v členení položky mzdy, poistné a odvody.

Pod darmi a príspevkami iným subjektom sa rozumejú poskytnuté dary a príspevky tak fyzickým, ako aj právnickým osobám.

Prevádzková réžia zahŕňa výdavky na správu, energie, telefónne poplatky, poštové služby, výdavky na reklamu, ale aj výdavky na spracovanie účtovnej evidencie, prípadne overenie účtovnej závierky audítorom.

Daňová povinnosť, ktorá vznikne občianskemu združeniu v súvislosti so zdaňovanou činnosťou alebo pri kreditnom úroku na účte, sa účtuje ako ostatné výdavky.

Ak občianske združenie vedie v peňažnom denníku aj nepeňažnú evidenciu účtovných prípadov, v tejto evidencii účtuje o:

- vykonávanej dobrovoľníckej činnosti na základe zmluvy o dobrovoľníckej činnosti pri čerpaní prostriedkov z fondov EÚ alebo iného finančného mechanizmu
- prijatom alebo poskytnutom nepeňažnom plnení na základe zmluvy o sponzorstve v športe

Pomocné účtovné knihy v jednoduchom účtovníctve

- **kniha pohľadávok a záväzkov**
- **pomocná kniha pohľadávok a záväzkov z pracovnoprávných vzťahov**
- **kniha evidencie majetku**
- **kniha zásob**

V knihe pohľadávok sa účtujú pohľadávky z hlavnej činnosti, z nárokov na príspevky alebo na vrátenie poskytnutých prostriedkov, pohľadávky z obchodných vzťahov, finančných vzťahov, pracovnoprávných vzťahov a z poskytnutých preddavkov.

V knihe záväzkov sa účtujú záväzky z hlavnej činnosti, obchodných vzťahov, finančných vzťahov, akými sú úvery alebo pôžičky, záväzky z pracovnoprávných vzťahov a záväzky z prijatých preddavkov.

V pomocnej knihe pracovnoprávných vzťahov sa účtuje o vypočítaných mzdách, odvodoch poisťného a príspevkov, daňovom bonuse a zrážke dane z príjmov, zrážkach zo mzdy, ako aj z vyplatených preddavkoch na mzdu. Preplatky a nedoplatky vyplývajúce z ročného zúčtovania zdravotného poistenia sa účtujú v knihe pohľadávok alebo záväzkov.

V knihe evidencie majetku sa účtuje o dlhodobom majetku. Pri zápise o dlhodobom majetku účtovná jednotka uvádza:

- názov alebo popis dlhodobého majetku
- ocenenie a druh financovania majetku
- dátum obstarania a dátum uvedenia do užívania, ak ide o dlhodobý majetok obstarávaný postupne
- údaj o účtových odpisoch podľa plánu a účtovnú zostatkovú cenu
- dátum a spôsob vyradenia

Hmotný a nehmotný majetok občianskeho združenia

Z časového hľadiska majetok členíme na:

- krátkodobý (doba použiteľnosti je do jedného roka vrátane)
- dlhodobý (doba použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok).

Dlhodobý majetok sa ďalej člení na:

- hmotný majetok
- nehmotný majetok
- finančný majetok.

Podmienkou na zaradenie dlhodobého majetku do užívania nie je jeho úhrada.

Ako dlhodobý hmotný majetok sa účtujú:

- pozemky, budovy, stavby, umelecké diela
- samostatné hnutelné veci alebo súbory hnutelných vecí
- pestovateľské celky trvalých trávnych porastov s dobou plodnosti dlhšou ako tri roky
- technické zhodnotenie, ak nie je súčasťou ceny dlhodobého hmotného majetku
- základné stádo a ťažné zvieratá
- dlhodobý majetok prenajatý formou finančného prenájmu.
- Ako dlhodobý majetok možno účtovať aj majetok, ktorého obstarávacia cena je nižšia ako 1 700 eur a doba použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok.

Ako dlhodobý nehmotný majetok sa účtujú:

- nehmotné výsledky vývojovej a obdobnej činnosti
- softvér
- oceníteľné autorské práva, ktorých cena je vyššia ako 2 400 eur, a doba použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok

Za dlhodobý nehmotný majetok sa nepovažujú marketingové štúdiá a obdobné štúdiá a výdavky na školenia a semináre, reklamu, prieskum trhu, poradenstvo alebo certifikáty.

Účtovanie osobitných účtovných prípadov

Účtovanie dotácie

Priznanie dotácie sa účtuje v knihe pohľadávok na základe zmluvy o poskytnutí dotácie. V deň prijatia dotácie sa príjem peňažných prostriedkov účtuje v peňažnom denníku a zánik pohľadávky voči poskytovateľovi sa účtuje v knihe pohľadávok. Zároveň sa táto skutočnosť účtuje ako vznik záväzku v knihe záväzkov a následne použitie dotácie sa účtuje ako výdavok a zároveň sa účtuje zánik záväzku.

Pri dotácii systémom predfinancovania sa vzniknutý oprávnený záväzok voči dodávateľovi účtuje v knihe záväzkov. Po schválení žiadosti o predfinancovanie sa účtuje vznik pohľadávky voči poskytovateľovi dotácie v knihe pohľadávok.

Na konci prvého obdobia prijatia dotácie sa zistí suma použitej dotácie. Suma nepoužitej dotácie sa účtuje v rámci uzávierkových operácií ako nepeňažný výdavok oproti zníženiu príjmu z dotácie. V nasledujúcich účtovných obdobiach sa v sume použitia dotácie účtuje nepeňažný príjem a príjem dotácie.

Ak sa dotácia použije na nákup dlhodobého majetku, vo výkaze o príjmoch a výdavkoch sa dotácia vyčíslí vo výške odpisov k príslušnému majetku. Ak sa dotácia použije na bežné výdavky, vo výkaze o príjmoch a výdavkoch sa vyčíslí vo výške použitej dotácie.

Dotácia systémom refundácie sa účtuje v knihe pohľadávok vo výške oprávnených výdavkov účtovaných v peňažnom denníku. V deň prijatia dotácie sa príjem peňažných prostriedkov účtuje v peňažnom denníku a zánik pohľadávky voči poskytovateľovi dotácie sa účtuje v knihe pohľadávok.

Účtovanie sponzorského

Ak v občianskom združení, ktoré je sponzorom, podpisom zmluvy o sponzorstve v športe vznikol z príjmov zo zdaňovanej činnosti záväzok, ktorým sa združenie zaväzuje poskytnúť peňažné alebo nepeňažné plnenie športovcovi, športovému odborníkovi alebo športovej organizácii, účtuje sa v knihe záväzkov. Samotné sponzorské sa účtuje ako výdavok a v rovnakej výške v knihe záväzkov ako zníženie záväzku voči sponzorovanému.

Opačný postup, teda účtovanie o pohľadávke a následne o príjme, platí v prípade prijatia sponzorského občianskym združením.

Na konci účtovného obdobia, v ktorom sa prijalo sponzorské, sa suma nepoužitého sponzorského účtuje v rámci uzávierkových účtovných prípadov ako nepeňažný výdavok a ako zníženie príjmu zo sponzorského.

Použitie sponzorského sa v športovej organizácii účtuje v peňažnom denníku ako výdavok v členení a súčasne v knihe záväzkov ako zníženie záväzku. Ak sa sponzorské použije na nákup dlhodobého majetku, vo výkaze o príjmoch a výdavkoch sa vykáže vo výške odpisov k majetku, a to v riadku prevádzková réžia.

Účtovanie prijatého podielu zaplatenej dane (2 %)

O príjme peňažných prostriedkov z podielu zaplatenej dane z príjmov sa účtuje v peňažnom denníku a zároveň sa táto skutočnosť účtuje v knihe záväzkov.

Použitie podielu zaplatenej dane sa účtuje ako výdavok v peňažnom denníku podľa druhu výdavku a zároveň sa účtuje zánik záväzku v príslušnej knihe záväzkov.

Ak občianske združenie, ktoré je prijímateľ, poskytne podiel zaplatenej dane inej právnickej osobe, účtuje sa o výdavku v peňažnom denníku a zároveň sa robí prehľad o použití podielu zaplatenej dane.

Ak sa použije podiel zaplatenej dane na obstaranie dlhodobého majetku, účtuje sa zánik záväzku v knihe záväzkov vo výške obstarávacej ceny majetku.

Účtovanie dane z pridanej hodnoty

V knihe pohľadávok a knihe záväzkov občianskeho združenia, ktoré je platiteľom dane z pridanej hodnoty, sa účtujú pohľadávky a záväzky z dôvodu uplatňovania dane z pridanej hodnoty.

V knihe záväzkov sa účtuje vzniknutá daňová povinnosť a v knihe pohľadávok nárok na odpočítanie dane z pridanej hodnoty. Zúčtovaním pohľadávok a záväzkov dane z pridanej hodnoty sa za zdaňovacie obdobie vyjadrí výsledný vzťah voči správcovi dane.

V knihe záväzkov občianskeho združenia, ktoré je povinné sa registrovať pre daň z pridanej hodnoty pred nadobudnutím tovaru alebo prijatím služby z iného členského štátu, sa v deň vzniku daňovej povinnosti účtuje jeho daňová povinnosť.

Rozdiel medzi pomerne odpočítanou daňou z pridanej hodnoty (používaním koeficientu dane z pridanej hodnoty) v jednotlivých zdaňovacích obdobiach a pomerne odpočítanou daňou vypočítanou pri ukončení účtovného obdobia sa účtuje v rámci uzávierkových operácií, buď ako ostatný príjem, alebo ako prevádzková réžia.

Účtovná závierka

Údaje z účtovnej závierky sa zverejňujú v plnom rozsahu a ukladá sa v registri účtovných závierok v lehote:

- na podávanie daňového priznania k dani z príjmov, ak má občianske združenie povinnosť podať daňové priznanie (ako súčasť daňového priznania ho správca dane automaticky ukladá do verejnej časti registra účtovných závierok)
- v lehote podľa osobitného predpisu, ktorým bola zriadená, ak má povinnosť overenia účtovnej závierky audítorom
- alebo do šiestich mesiacov od konca účtovného obdobia, za ktoré sa ukladá, ak má občianske združenie povinnosť overenia účtovnej závierky audítorom.

Vo výkaze o príjmoch a výdavkoch sa uvádzajú jednotlivé položky podľa druhov za nezdaňovaných a zdaňovaných činností v eurách, zaokrúhlené na dve desatinné miesta. Vo výkaze o majetku a záväzkoch sa uvádzajú jednotlivé položky v členení za bežné a za bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie v eurách a zaokrúhlené na dve desatinné miesta.

Príjmy a výdavky neziskovej účtovnej jednotky, ktorou je aj občianske združenie Opatrenie MF SR č. **MF/24975/2010-74 vymedzuje príjmy a výdavky neziskovej účtovnej jednotky v jednoduchom účtovníctve nasledujúco podľa druhu:**

Príjmy

- z vkladu zriaďovateľa alebo zakladateľa
- z majetku
- z darov a príspevkov
- z členských príspevkov
- z podielu zaplatenej dane z príjmov
- z verejných zbierok
- z úverov a pôžičiek
- z dedičstva
- z organizovania podujatí

- z dotácií
- z likvidačného zostatku inej účtovnej jednotky
- z predaja majetku
- z poskytovania služieb a predaja vlastných výrobkov
- z fondu prevádzky, údržby a opráv
- ostatné.

Toto je druhové členenie, na základe ktorého budú príjmy zaúčtované v peňažnom denníku a budú súčasťou účtovného výsledku hospodárenia občianskeho združenia. Keďže občianske združenia sú právnickými osobami, majú povinnosť podať daňové priznanie, a teda účtovný výsledok hospodárenia transformovať na základ dane z príjmov.

Zákon č. 595/2003 Z.z.o dani z príjmov v § 12, odsek 2 definuje, ktoré príjmy sú predmetom dane z príjmov takto:

§

„Predmetom dane daňovníkov, ktorí nie sú založení alebo zriadení na podnikanie, sú príjmy z činností, ktorými dosahujú zisk alebo ktorými sa dá zisk dosiahnuť, a to vrátane príjmov z predaja majetku, príjmov z nájomného, príjmov z reklám, príjmov z členských príspevkov, príjmov, z ktorých sa daň vyberá podľa § 43, a príjmov na základe zmluvy o sponzorstve v športe.“

Z definície zákona o dani z príjmov, § 12, odsek 7 teda vyplýva, že predmetom dane z príjmov nie sú:

§

„(7) Predmetom dane nie je

- a) príjem podľa § 50,
- b) príjem získaný darovaním okrem darov, ktoré boli poskytnuté poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti od držiteľa alebo dedením,
- c) podiel na zisku v rozsahu, v akom nie je daňovým výdavkom u daňovníka vyplácajúceho tento podiel na zisku, vyrovnací podiel, podiel na likvidačnom zostatku alebo podiel na výsledku podnikania, ak nie sú predmetom dane podľa § 3 ods. 2 písm. c) a sú vyplácané právnickej osobe,
- d) príjem plynúci z dôvodu nadobudnutia nových akcií a podielov, ako aj príjem plynúci z dôvodu ich výmeny pri zrušení daňovníka bez likvidácie, a to aj vtedy, ak súčasťou splynutia, zlúčenia alebo rozdelenia spoločnosti je aj majetok spoločnosti so sídlom v členských štátoch Európskej únie.

Všetky ostatné príjmy sú predmetom dane z príjmov, niektoré z nich však zákon o dani z príjmov v § 13, odsek 1 oslobodzuje:

§

„Od dane sú oslobodené príjmy

a) daňovníkov uvedených v § 12 ods. 3 plynúce z činnosti, na ktorej účel títo daňovníci vznikli alebo ktorá je ich základnou činnosťou vymedzenou osobitným predpisom okrem príjmov z predaja majetku, príjmov z nájomného, príjmov z reklám, príjmov z členských príspevkov, ak nie sú oslobodené podľa písmen b) až f) alebo odseku 2, príjmov na základe zmluvy o sponzorstve v športe, príjmov z činností, ktoré sú podnikaním a príjmov, z ktorých sa daň vyberá podľa § 43,“ a tiež v § 13, odseku 2:

„Od dane sú oslobodené aj

- a)** výnosy z kostolných zbierok, cirkevných úkonov a príspevky plynúce registrovaným cirkvám a náboženským spoločnostiam,
- b)** členské príspevky podľa stanov, štatútu, zriaďovacích listín alebo zakladateľských listín prijaté záujmovými združeniami právnických osôb, profesijnými komorami, občianskymi združeniami vrátane odborových organizácií, politickými stranami a politickými hnutiami
- d)** úhrady za výkon správy bytov vo vlastníctve bytových družstiev spravovaných týmito bytovými družstvami a za výkon správy bytov spoločenstvami vlastníkov bytov,
- g)** finančné prostriedky plynúce z grantov poskytovaných na základe medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná.“

Opatrenie MF SR č. **MF/24975/2010-74 vymedzuje aj výdavky neziskovej účtovnej jednotky**, ktorou je aj občianske združenie **v jednoduchom účtovníctve nasledujúco podľa druhu:**

Výdavky

- zásoby
- služby
- mzdy, poistné a príspevky
- dary a príspevky iným subjektom
- prevádzková réžia
- splátky úverov a pôžičiek
- použitie sociálneho fondu
- ostatné.

! UPOZORNENIE

Občianske združenia často robia chybu v transformácii účtovného výsledku hospodárenia na základ dane z príjmov, kedy k príjmom, ktoré sú predmetom dane nepriradia daňové výdavky. Chybné sa domnievajú, že k príjmom, ktoré sú predmetom dane, nie je možné priradiť daňové výdavky, a teda, že takýto príjem je v plnej výške predmetom dane. Rovnako ako v obchodných účtovných jednotkách, aj v občianskych združeniach je daňový výdavok definovaný zákonom o dani z príjmov.

Zákon o dani z príjmov definuje daňový výdavok v § 2, písmeno i) takto:

§

„Daňovým výdavkom je výdavok (náklad) na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov preukázateľne vynaložený daňovníkom, zaúčtovaný v účtovníctve daňovníka alebo zaevidovaný v evidencii daňovníka podľa § 6 ods. 11, **pričom pri využívaní majetku, ktorý môže mať charakter osobnej potreby a s ním súvisiacich výdavkov (nákladov), je daňový výdavok uznaný len v pomernej časti podľa § 19 ods. 2 písm. t), v akej sa používa na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie zdaniteľných príjmov**, ak tento zákon neustanovuje inak.“

! UPOZORNENIE

V praxi to znamená, že ak občianske združenie dosiahne napríklad príjem z reklamy, ktorý je zaúčtovaný v peňažnom denníku na základe zmluvy, v ktorej sa zaväzuje propagovať obchodné meno a aktivity darcu, uviesť ho na materiáloch organizácie alebo podujatia, náklady spojené s tlačou propagačných materiálov, výrobou reklamných nosičov a podobné výdavky budú pre toto občianske združenie daňovými výdavkami. Základom dane z príjmov bude pre občianske združenie rozdiel medzi príjmami, ktoré sú predmetom dane a daňovými výdavkami.

2.3 Prevodový mostík medzi jednoduchým a podvojným účtovníctvom

Ak občianske združenie splní podmienky alebo sa dobrovoľne rozhodne prejsť zo sústavy jednoduchého do sústavy podvojného účtovníctva, musí sa riadiť Opatrením MF SR č. 17 599/2003-92 v znení neskorších predpisov.

Týmto opatrením sa ustanovuje postup účtovania pri prechode zo sústavy jednoduchého účtovníctva na podvojnú účtovníctvo, ale rovnako postup účtovania pri prechode zo sústavy podvojného účtovníctva na jednoduché účtovníctvo. Ak občianske združenie už nespĺňa podmienky, môže sa vrátiť aj zo sústavy podvojného účtovníctva do sústavy jednoduchého účtovníctva.

Prechod z jednoduchého účtovníctva na podvojnú účtovníctvo

Dlhodobý majetok

Občianske združenie, ktoré účtovalo v sústave jednoduchého účtovníctva, prevedie v prípade dlhodobého majetku údaje z pomocných kníh do začiatkových stavov účtov takto:

- obstarávacie ceny majetku podľa jeho druhu budú počiatočné stavy príslušných účtov účtovných skupín 01-Dlhodobý nehmotný majetok, 02-Dlhodobý hmotný majetok odpisovaný, 03-Dlhodobý hmotný majetok neodpisovaný,
- Súčet oprávok (odpisov) sa uvedie ako začiatkový stav k príslušným účtom v účtovných skupinách 07 – Oprávky k dlhodobému nehmotnému majetku a 08 – Oprávky k dlhodobému hmotnému majetku,
- ak má občianske združenie majetok v obstarávaní, jeho hodnota sa uvedie ako začiatkový stav príslušných účtov účtovej skupiny 04 – Obstaranie dlhodobého majetku,
- finančný majetok sa uvedie na príslušných účtoch účtovej skupiny 06 – Dlhodobý finančný majetok a na účtoch účtovej skupiny 25 – Krátkodobý finančný majetok.

Obežný majetok

- stav nakupovaných zásob, ktoré neboli doteraz uhradené, sa uvedie ako začiatkový stav na účtoch 112 – Materiál na sklade a 132 – Tovar na sklade,
- stav peňažných prostriedkov v pokladnici zistených v peňažnom denníku sa uvedie ako začiatkový stav účtu 211 – Pokladnica; stav cenín zistených v knihe cenín sa uvedie ako začiatkový stav účtu 213 – Ceniny,
- stav peňažných prostriedkov na bankových účtoch zistených v peňažnom denníku sa uvedie ako začiatkový stav účtu 221 – Bankové účty,

- nevyrovnaný rozdiel priebežných položiek peňažného denníka, ktorý vznikol prevodom medzi pokladnicou a bankovými účtami alebo prevodom medzi bankovými účtami, sa uvedie ako začiatkový stav účtu 261 – Peniaze na ceste.

Pohľadávky a záväzky

- záväzky a pohľadávky, okrem záväzkov z dôvodu prijatia dotácie a prijatých preddavkov, z kníh pohľadávok a záväzkov sa uvedú na príslušných účtoch účtovej triedy 3 alebo účtovej skupiny 47 – Dlhodobé záväzky,
  - stav záväzku z nepoužitej dotácie sa uvedie v prospech účtu 384 – Výnosy budúcich období,
  - prijaté pôžičky, úvery a výpomoci z knihy záväzkov sa uvedú na príslušných účtoch účtových tried 2, 3 alebo účtových skupín 46 alebo 47,
  - poskytnuté pôžičky sa uvedú na účtoch 066 – Pôžičky podnikom v skupine, 067 – Ostatné pôžičky, 335 – Pohľadávky voči zamestnancom alebo 378 – Iné pohľadávky,
  - suma nepoužitého príjmu z podielu zaplatenej dane z príjmov sa uvedie v prospech účtu 384 – Výnosy budúcich období,
  - zostatková cena dlhodobého majetku nadobudnutého z dotácie a zostatková cena dlhodobého majetku nadobudnutého bezodplatne sa uvedie v prospech účtu 384 – Výnosy budúcich období.

Po zaúčtovaní všetkých údajov z peňažného denníka, ako aj pomocných účtovných kníh je potrebné uzatvoriť otváraciu súvahu prechodu medzi účtovnými sústavami. Kladný rozdiel medzi súčtom syntetických účtov na strane aktív a súčtom syntetických účtov na strane pasív sa uvedie v prospech účtu 411 – Základné imanie alebo 412 – Peňažné fondy tvorené podľa osobitného predpisu, ak zdrojom krytia majetku je fond. Záporný rozdiel medzi súčtom syntetických účtov na strane aktív a súčtom syntetických účtov na strane pasív sa uvedie na ťarchu účtu 428 – Nevyšporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

Príklad

Občianske združenie Zachráňme slovenské hrady, o.z., malo v roku 2018 príjmy z členských príspevkov, darov, podielov zaplatenej dane a dotácií viac ako 200-tisíc eur, a keďže v roku 2019 sa bude uchádzať o ďalšie zdroje financovania, ktoré bude

potrebné samostatne odlíšiť a sledovať, rozhodlo sa, že urobí prechod zo sústavy jednoduchého účtovníctva do sústavy podvojného účtovníctva. Keďže prechod z jednej účtovnej sústavy do inej je možné uskutočniť len po ukončení účtovného obdobia, ku koncu roku 2018 uzatvorilo účtovníctvo a z peňažného denníka, ako aj z pomocných účtovných kníh zistilo nasledujúce údaje:

Pokladnica	542,30 eura
Bankový účet	26 458,10 eura
Nepoužitá časť dotácie	1 500 eur
Nepoužitý podiel zaplatenej dane	784,50 eura
Záväzky z obchodného styku	258,30 eura

Zostavenie otváracieho účtu súvahového bude nasledujúce:

701 – začiatkový účet súvahový

MD	DAL
	542,3 (211/701)
	26458,1 (221/701)
1500,0 (701/384)	
784,5 (701/384)	
258,3 (701/321)	
24457,6 (701/411)	
Σ 27000,40	Σ 27000,40

Súčet účtov na strane aktív = 27 000,40 eura

Súčet účtov na strane pasív = 2 542,80 eura

Keďže medzi súčtom účtov na strane aktív a súčtom účtov na strane pasív je kladný rozdiel, ten sa uvedie v prospech účtu 411 – Základné imanie.

411 – Základné imanie = 24 457,60 eura.

Príklad

Občianske združenie Zachráňme slovenské hrady, o.z., sa rozhodlo, že chce dobrovoľne prejsť zo sústavy jednoduchého účtovníctva do sústavy podvojného účtovníctva. Keďže prechod z jednej účtovnej sústavy do inej je možné uskutočniť len po ukončení účtovného obdobia, ku koncu roka 2018 uzatvorilo účtovníctvo a z peňažného denníka, ako aj pomocných účtovných kníh zistilo nasledujúce údaje:

Pokladnica	542,30 eura
Bankový účet	659,40 eura
Nepoužitá časť dotácie	1 500 eur
Nepoužitý podiel zaplatenej dane	784,50 eura
Záväzky z obchodného styku	258,30 eura

Zostavenie otváracieho účtu súvahového bude nasledujúce:

701 – začiatkový účet súvahový

MD	DAL
	542,3 (211/701)
	659,4 (221/701)
1500,0 (701/384)	
784,5 (701/384)	
258,3 (701/321)	
	1341,1 (428/701)
Σ 2542,80	Σ 2542,80

Súčet účtov na strane aktív = 1 201,70 eura

Súčet účtov na strane pasív = 2 542,80 eura.

Keďže medzi súčtom účtov na strane aktív a súčtom účtov na strane pasív je záporný rozdiel, ten sa uvedie na ľarchu účtu 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov = 1 341,10 eura.

Prechod z podvojného účtovníctva na jednoduché účtovníctvo

Pri prechode z podvojného účtovníctva na jednoduché účtovníctvo sa zrušia účty časového rozlíšenia, účty rezerv a účty opravných položiek.

Zostatky majetkových účtov a cudzích zdrojov vedených na jednotlivých syntetických účtoch sa prevedú do peňažného denníka alebo do kníh pomocnej evidencie takto:

- analytická evidencia dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku sa prevedie do inventárnej knihy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku,
- analytická evidencia finančného majetku sa prevedie do inventárnej knihy finančného majetku,
- poskytnuté preddavky na obstaranie dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku sa prevedú do knihy pohľadávok a záväzkov,
- analytická evidencia zásob sa prevedie do knihy zásob,
- zostatok účtu peňazí sa prevedie do peňažného denníka,
- zostatok účtu cenín sa prevedie do pomocnej knihy cenín,
- zostatok bankových účtov sa prevedie do peňažného denníka,
- zostatok účtu peňazí na ceste sa prevedie do peňažného denníka – priebežné položky,
- zostatky účtov pohľadávok a záväzkov vrátane zostatkov účtov úverov sa prevedú do knihy pohľadávok a záväzkov alebo do knihy evidencie nepriamych daní.

Príklad

Občianske združenie Zachráňme slovenské hrady, o.z., nepodniká a za uplynulý kalendárny rok nedosiahlo príjmy 200-tisíc eur a keďže v najbližšom čase sa neplánuje uchádzať o prostriedky z externých finančných zdrojov, rozhodlo sa prejsť zo sústavy podvojného účtovníctva do sústavy jednoduchého účtovníctva. Keďže prechod z jednej účtovnej sústavy do inej je možné uskutočniť len po ukončení účtovného obdobia, ku koncu roka 2018 uzatvorilo účtovníctvo a z hlavnej knihy zistilo nasledujúce údaje:

211 – Pokladnica	542,30 eura
221 – Bankový účet	659,40 eura
384 – Výnosy budúcich období	1 500 eur
321 – Dodávatelia	258,30 eura
428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov	556,60 eura

Do peňažného denníka a pomocných účtovných kníh zapíše tieto zostatky takto:

Peňažný denník – pokladňa stav k 1. 1.	542,30 eura
Peňažný denník – bankový účet stav k 1. 1.	659,40 eura
Knihá záväzkov – nevyčerpaná časť dotácie	1 500 eur
Knihá záväzkov – neuhradené došlé faktúry	258,30 eura.

2.4 Postupy účtovania v podvojnóm účtovníctve

Postupy účtovania v podvojnóm účtovníctve upravuje Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky zo dňa 14. novembra 2007 č.MF/24342/2007-74 v znení neskorších predpisov (posledná zmena je platná od 1. 1. 2019, Opatrením č. MF/16715/2018-74 z 5. decembra 2018).

Účelom tejto kapitoly nie je prevziať a zverejniť postupy, pristupovala som k jej tvorbe pohľadom účtovníka, ktorý má viesť účtovníctvo občianskeho združenia a snažila som sa poukázať na špecifiká a odlišnosti v postupoch účtovania týchto účtovných jednotiek.

Na rozdiel od rámcovej účtovnej osnovy platnej pre podnikateľské účtovné jednotky, v prípade účtovnej osnovy pre neziskové účtovné jednotky, medzi ktoré občianske združenia patria, túto nie je možné dopĺňať o ďalšie syntetické účty nadväzujúce na ekonomický obsah účtovnej jednotky, nie je teda rámcová.

Vytváranie analytických účtov a analytickej evidencie k syntetickým účtom

Vytváranie analytických účtov a analytickej evidencie úzko závisí okrem všeobecných pravidiel pri členení podľa druhu, splatnosti a pod. aj od položiek rozpočtovej klasifikácie, zdroja finančných prostriedkov, vytvorených fondov alebo rozpracovaných projektov, keďže práve tzv. projektové účtovníctvo je špecifickým znakom neziskových účtovných jednotiek. To, aké a koľko analytických účtov si vytvoríte, je len na vás, rovnako aj to, či si zdroje financovania rozdelíte ako strediská alebo len pomocou analytických účtov.

Vnútroorganizačné účtovníctvo

Vnútroorganizačné účtovníctvo možno viesť:

- a)** prostredníctvom účtov v účtovných skupinách 57 – Vnútroorganizačné prevody a 67 - Vnútroorganizačné prevody,
- b)** v samostatnom účtovnom okruhu, pre ktorý sa vytvoria účty v rámci účtovných tried 8 a 9,
- c)** kombináciou týchto postupov.

Účty vnútroorganizačného účtovníctva sa uvádzajú v účtovnom rozvrhu.

Otvorenie účtovných kníh

Účty hlavnej knihy sa otvoria účtovnými zápismi podľa § 16 zákona. Konečné zostatky jednotlivých súvahových účtov na účte 702 – Konečný účet súvahový sú začiatočnými stavmi jednotlivých súvahových účtov na účte 701 – Začiatočný účet súvahový.

Účtovnými zápismi na ťarchu účtu 701 – Začiatočný účet súvahový a v prospech príslušných novootváraných účtov záväzkov, imania, fondov a účtovnými zápismi v prospech účtu 701 – Začiatočný účet súvahový a na ťarchu príslušných novootváraných účtov majetku sa účtujú ich začiatočné stavy.

Pri otvorení účtov sa výsledok hospodárenia bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia účtuje na účte 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní. Účtovný zisk sa účtuje na ťarchu účtu 701 – Začiatočný účet súvahový a v prospech účtu 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní. Účtovná strata sa účtuje v prospech účtu 701 – Začiatočný účet súvahový a na ťarchu účtu 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní.

Stav účtu 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní sa účtuje podľa rozhodnutia príslušného orgánu účtovnej jednotky alebo

v súlade s osobitnými predpismi,

a) ak ide o účtovný zisk, zaúčtovaním v prospech účtov účtovej skupiny 41 a 42; ak príslušný orgán účtovnej jednotky do konca účtovného obdobia nerozhodol o rozdelení zisku, účtuje sa tento zisk alebo jeho časť v prospech účtu 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov,

b) ak ide o účtovnú stratu, zaúčtovaním na ťarchu príslušných účtov účtovej skupiny 41 a 42; ak príslušný orgán účtovnej jednotky do konca účtovného obdobia nerozhodol o vyrovnaní straty, účtuje sa táto strata alebo jej časť na ťarchu účtu 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

Časové rozlíšenie nákladov a výnosov

Opravy významných chýb nákladov a výnosov minulých účtovných období sa účtujú na účet 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov, opravy nevýznamných chýb nákladov a výnosov minulých účtovných období sa účtujú ako účtovné prípady bežného účtovného obdobia na príslušných účtoch nákladov alebo výnosov.

Zásady pre tvorbu a používanie rezerv

V občianskom združení sa neúčtuje rezerva, ktorej suma nebude mať významný vplyv na výšku vykázaného výsledku hospodárenia. Tvorba rezervy sa účtuje na vecne príslušný účet nákladov, ku ktorému záväzok prislúcha. Ak ho nie je možné určiť alebo sa rezerva týka viacerých nákladových druhov, tvorí sa na ťarchu účtu 549 – Iné ostatné náklady. Zrušenie nepotrebné rezervy alebo jej časti sa účtuje opačným účtovným zápisom, ako sa účtovala jej tvorba. Občianske združenie sa môže rozhodnúť v rámci zdaňovanej činnosti účtovať tvorbu rezervy v súlade so zákonom o dani z príjmov.

Zásady pre tvorbu a zúčtovanie opravných položiek

Opravná položka sa tvorí na základe rozhodnutia účtovnej jednotky, v súlade so zásadou opatrnosti, ak je opodstatnené predpokladať, že nastalo zníženie hodnoty majetku oproti jeho pôvodnému oceneniu v účtovníctve. Opravné položky k majetku, ktorého zmena reálnej hodnoty sa účtuje na účte 414 – Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov, sa účtujú tiež na účte 414 – Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov.

Opravné položky sa tvoria k

- a)** dlhodobému majetku,
- b)** zásobám,
- c)** finančnému majetku,
- d)** pohľadávkam.

Tvorba opravnej položky sa účtuje na ťarchu účtu 558 – Tvorba a zúčtovanie opravných položiek so súvzťažným zápisom v prospech vecne príslušného súvahového účtu opravných položiek.

Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa posudzuje opodstatnenosť účtovania tvorby opravnej položky a trvania opodstatnenosti existencie a sumy už vytvorenej opravnej položky k majetku. Ak sa pri inventarizácii záväzkov zistí, že ich suma je iná, ako je ich suma v účtovníctve, nevytvárajú sa opravné položky, ale ich zvýšenie alebo zníženie sa účtuje na účte záväzkov so súvzťažným zápisom na ťarchu príslušného účtu nákladov alebo v prospech príslušného účtu výnosov, napríklad, ak nie je záväzok splatený alebo splácaný včas a podľa zmluvy vzniká povinnosť platiť úroky z omeškania alebo penále.

Všeobecné zásady pre členenie majetku a záväzkov

Z časového hľadiska sa majetok občianskeho združenia člení na dlhodobý majetok a krátkodobý majetok a záväzky sa členia na dlhodobé záväzky a krátkodobé záväzky, pričom

- a) dlhodobým majetkom je majetok, ktorého doba použiteľnosti, dohodnutá doba splatnosti alebo vyrovnania iným spôsobom pri vzniku účtovného prípadu je dlhšia ako jeden rok,
- b) krátkodobým majetkom je majetok, ktorého doba použiteľnosti, dohodnutá doba splatnosti alebo vyrovnania iným spôsobom pri vzniku účtovného prípadu je najviac jeden rok,
- c) dlhodobým záväzkom je záväzok, ktorého dohodnutá doba splatnosti alebo vyrovnania iným spôsobom pri vzniku účtovného prípadu je dlhšia ako jeden rok,
- d) krátkodobým záväzkom je záväzok, ktorého dohodnutá doba splatnosti alebo vyrovnania iným spôsobom pri vzniku účtovného prípadu je najviac jeden rok.

Ak pri konkrétnom druhu majetku a konkrétnom druhu záväzku nie je možné ich členenie podľa uvedených pravidiel, rozhodujúci pre členenie majetku a záväzkov je zámer účtovnej jednotky, s akým sa obstarával majetok alebo vznikal záväzok.

Zásady pre členenie majetku, ktorým sú cenné papiere

Cenné papiere sa pri prvotnom účtovaní oceňujú obstarávacou cenou. Súčasťou obstarávacej ceny sú priame náklady na obchody spojené s cennými papiermi, ktoré sú občianskemu združeniu známe pri prvotnom účtovaní, napríklad náklady na finančné sprostredkovanie a na finančné poradenstvo. Súčasťou obstarávacej ceny nie sú úroky z úveru na obstaranie cenných papierov a náklady na ich držbu. V priebehu obstarávania sa jednotlivé zložky obstarávacej ceny nakupovaných cenných papierov a podielov účtujú na účte 043 – Obstaranie dlhodobého finančného majetku alebo ak ide o krátkodobý finančný majetok, na účte 259 – Obstaranie krátkodobého finančného majetku.

Spôsoby oceňovania cenných papierov a derivátov

Podiely na základnom imaní obchodných spoločností sa oceňujú obstarávacou cenou.

Osobitné ustanovenia k postupom účtovania

V účtovnej jednotke sa účtuje v rámci týchto účtových tried:

- a) Účtová trieda 0 – Dlhodobý majetok,
- b) Účtová trieda 1 – Zásoby,
- c) Účtová trieda 2 – Finančné účty,
- d) Účtová trieda 3 – Zúčtovacie vzťahy,
- e) Účtová trieda 4 – Imanie, fondy, výsledok hospodárenia a dlhodobé záväzky,
- f) Účtová trieda 5 – Náklady na činnosť,
- g) Účtová trieda 6 – Výnosy z činnosti,
- h) Účtová trieda 7 – Uzavierkové účty a podsúvahové účty,
- i) Účtová trieda 8 – Vnútroorganizačné účty,
- j) Účtová trieda 9 – Vnútroorganizačné účty.

Účtová trieda 0 – dlhodobý majetok

Technické zhodnotenie úplne odpísaného dlhodobého majetku a národnej kultúrnej pamiatky sa účtuje na príslušnom účte dlhodobého majetku podľa jeho druhu. Ako dlhodobý hmotný majetok možno účtovať aj drobný dlhodobý hmotný majetok, ktorého obstarávací cena je nižšia ako suma ustanovená osobitným predpisom pre dlhodobý hmotný majetok a doba použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok.

Súčasťou obstarávacej ceny dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého nehmotného majetku sú všetky náklady potrebné na obstaranie a uvedenie majetku do používania. Ocenenie nového osobného motorového vozidla sa zníži o sumu poskytnutej dotácie podľa osobitného predpisu.

Reprodukčnou obstarávacou cenou sa oceňuje:

- a) dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok nadobudnutý bezodplatne,
- b) dlhodobý nehmotný majetok a odpisovaný dlhodobý hmotný majetok novonájdenny a v účtovníctve doteraz nezachytený, napríklad inventarizačný prebytok; účtuje sa so súvzťažným zápisom na príslušný účet oprávok,
- c) dlhodobý nehmotný majetok vytvorený vlastnou činnosťou, ak je reprodukčná obstarávací cena nižšia ako vlastné náklady.

O trvalom znížení ocenenia dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku sa účtuje prostredníctvom oprávok na účtoch účtovnej skupiny 07 a 08; súčasne sa vykoná oprava odpisového plánu.

O prechodnom znížení ocenenia dlhodobého majetku sa môže účtovať v rámci uzatvárania účtovných kníh pomocou opravných položiek na účtoch účtovej skupiny 09 – Opravné položky k dlhodobému majetku; ide najmä o zníženie ceny z dôvodu predpokladanej nižšej predajnej ceny, ako je ocenenie v účtovníctve.

Dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok vytvorený vlastnou činnosťou sa účtuje na ťarchu účtu účtovej skupiny 04 - Obstaranie dlhodobého majetku a v prospech účtov 623 - Aktivácia dlhodobého nehmotného majetku alebo 624 – Aktivácia dlhodobého hmotného majetku.

Dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok nadobudnutý bezodplatne alebo darovaním sa účtuje na ťarchu účtu účtovej skupiny 04 - Obstaranie dlhodobého majetku, ak na získaný majetok budú vynaložené obstarávacie náklady.

Bezodplatne nadobudnutý dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok odpisovaný sa účtuje na ťarchu účtu účtovej skupiny 04 – Obstaranie dlhodobého majetku, 01 – Dlhodobý nehmotný majetok alebo 02 – Dlhodobý hmotný majetok odpisovaný so súvzťažným zápisom v prospech účtu 384 – Výnosy budúcich období. Účet 384 – Výnosy budúcich období sa rozpúšťa do výnosov v prospech účtu 646 – Prijaté dary v časovej a vecnej súvislosti so zaúčtovaním odpisov dlhodobého majetku, opravných položiek k dlhodobému majetku alebo zostatkovej ceny dlhodobého majetku. Bezodplatne nadobudnutý dlhodobý hmotný majetok neodpisovaný sa účtuje na ťarchu účtu účtovej skupiny 03 – Dlhodobý hmotný majetok neodpisovaný so súvzťažným zápisom v prospech účtu 411 – Základné imanie.

Dlhodobý majetok nadobudnutý zámenou sa ocení v reálnej hodnote a účtuje sa ako kúpa a odovzdávaný dlhodobý majetok sa účtuje ako predaj v účtovnej hodnote dlhodobého majetku. Následne sa účtuje vzájomné započítanie pohľadávky a záväzku v nadväznosti na hodnoty dlhodobého majetku. Rozdiel medzi reálnou hodnotou nadobudnutého dlhodobého majetku a účtovnou hodnotou odovzdaného dlhodobého majetku sa účtuje na účte 552 – Zostatková cena predaného dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku alebo na účte 651 – Tržby z predaja dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku. Zostatková cena odovzdaného dlhodobého majetku, ktorý nie je úplne odpísaný, sa účtuje na ťarchu účtu 552 – Zostatková cena predaného dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku a v prospech príslušného účtu účtovej

skupiny 08 – Oprávky k dlhodobému hmotnému majetku. Ak bol tento majetok obstaraný bezodplatne, z prostriedkov finančného daru alebo dotácie, účtuje sa súčasne zostatková cena na ťarchu účtu 384 – Výnosy budúcich období a v prospech príslušného účtu účtovej triedy 6 – Výnosy z činnosti. Ak ide o zámenu bezodplatne nadobudnutého dlhodobého hmotného majetku neodpisovaného, účtuje sa účtovná hodnota na ťarchu účtu 411 – Základné imanie.

Dlhodobý hmotný majetok, pri ktorom nevznikajú výdavky spojené s jeho nadobudnutím a ktorý sa hneď uvádza do používania, sa účtuje na príslušné účty účtovej skupiny 02 – Dlhodobý hmotný majetok - odpisovaný alebo 03 – Dlhodobý hmotný majetok – neodpisovaný.

Dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok sa odpisuje na základe odpisového plánu nepriamo prostredníctvom odpisov podľa § 28 zákona. Zostatková cena sa zisťuje pomocou oprávok k dlhodobému nehmotnému majetku a dlhodobému hmotnému majetku vytváraných podľa účtovných odpisov bez ohľadu na spôsob jeho nadobudnutia.

Odpisy sa vypočítajú z ceny, ktorou je dlhodobý nehmotný majetok alebo dlhodobý hmotný majetok ocenený v účtovníctve podľa § 13 zákona. Tento majetok sa odpisuje len do výšky jeho ocenenia v účtovníctve. Spôsob zaokrúhlenia odpisov sa uvádza v odpisovom pláne.

Sadzby účtovných odpisov sa určia podľa

- a)** času, počas ktorého je majetok použiteľný pre súčasnú činnosť alebo inak využiteľný pre činnosť účtovnej jednotky,
- b)** uskutočnených výkonov.

Cenné papiere, ktoré vyjadrujú podiel na základnom imaní obchodnej spoločnosti, sa účtujú na účtoch 061 – Podielové cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach v ovládanej osobe alebo 062 – Podielové cenné papiere a podiely v obchodných spoločnostiach s podstatným vplyvom podľa podielu účtovnej jednotky na základnom imaní obchodnej spoločnosti alebo na hlasovacích právach v obchodnej spoločnosti.

Na účte 065 – Dlhové cenné papiere držané do splatnosti sa účtujú cenné papiere držané do doby splatnosti dlhšej ako jeden rok.

Na účte 067 – Ostatné pôžičky sa účtujú dlhodobé pôžičky poskytnuté iným účtovným jednotkám alebo fyzickým osobám.

Na účte 069 – Ostatný dlhodobý finančný majetok sa účtujú najmä:

- a)** podielové cenné papiere v obchodnej spoločnosti, v ktorej účtovná jednotka nemá podiel v ovládanej osobe ani nevykonáva podstatný vplyv,
- b)** umelecké diela, zbierky, predmety z drahých kovov a pozemky, ktoré sú obstarané za účelom dlhodobého uloženia voľných peňažných prostriedkov.

Pri predaji dlhodobého finančného majetku, cenných papierov a podielov sa cena, o ktorej sa účtuje na príslušných účtoch účtovej skupiny 06 – Dlhodobý finančný majetok, účtuje na ťarchu účtu 553 - Predané cenné papiere.

V účtovnej jednotke, ktorá je vkladateľom nepeňažného vkladu, sa účtujú jednotlivé zložky majetku, ktoré sú predmetom vkladu, ako vyradenie majetku v ocenení v účtovníctve so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 367 – Závazky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov.

Zostatková cena dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého nehmotného majetku, ktorý nie je úplne odpísaný, sa účtuje na ťarchu účtov:

- a)** 551 - Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku pri likvidácii,
- b)** 552 - Zostatková cena predaného dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku pri predaji,
- c)** 548 - Manká a škody pri manku alebo škode,
- d)** 546 - Dary pri darovaní.

Na účte 012 – Nehmotný výsledok vývojovej a obdobnej činnosti sa účtujú úspešné výsledky duševnej práce, ktoré nie sú predmetom priemyselných práv, autorských práv a iných oceníteľných práv. Na tomto účte sa o nich účtuje, ak sa:

- a)** kúpili samostatne a nie sú súčasťou dodávky dlhodobého majetku a jeho ocenenia,
- b)** vytvorili vlastnou činnosťou účtovnej jednotky na účel obchodovania s nimi alebo opakovaného predaja, ak nejde o výsledky na zákazku alebo o súčasť dodávky dlhodobého majetku.

Softvér sa účtuje na účte 013 – Softvér bez ohľadu na to, či je alebo nie je predmetom autorských práv, ak je:

- a) kúpený samostatne, a nie je súčasťou dodávky hardvéru a jeho ocenenia,
- b) vytvorený vlastnou činnosťou pre potreby účtovnej jednotky alebo na účely obchodovania s ním, ak nejde o softvér na zákazku alebo o súčasť dodávky hardvéru.

Na účte 014 – Oceniteľné práva sa účtujú výrobnotechnické poznatky (know-how), licencie, užívacie práva, vydavateľské práva, vydavateľské tituly, autorské tituly, obchodné značky, ochranné známky, receptúry, predmety priemyselných práv a iné výsledky duševnej tvorivej činnosti, ktoré sú predmetom oceniteľných práv, ak sa obstarali za odplatu, napríklad kúpou, výmenou alebo nepeňažným vkladom.

Na účte 032 – Umelecké diela a zbierky sa účtuje o umeleckých dielach a predmetoch obstarávaných za účelom výzdoby a doplnenia interiérov, ktoré možno oceniť podľa osobitných predpisov a nie sú súčasťou stavebných objektov, bez ohľadu na výšku obstarávacej ceny. Na tomto účte sa účtujú aj predmety z drahých kovov, ak nie sú obstarávané za účelom dlhodobého uloženia voľných peňažných prostriedkov.

Účtová trieda 1 – Zásoby

Na účtoch účtovnej skupiny 13 – Tovar sa účtuje všetko, čo účtovná jednotka obstaráva za účelom predaja, vrátane pozemkov, budov a stavieb, ktoré účtovná jednotka obstaráva za účelom predaja v nezmenenej podobe a sama ich nepoužíva, neprenajíma a nevykonáva na nich technické zhodnotenie. Na týchto účtoch sa účtuje tiež dlhodobý majetok alebo jeho technické zhodnotenie obstarané s cieľom jeho darovania a bezodplatne prevzatý dlhodobý majetok, ktorý bol určený darcom na jeho ďalšie darovanie. V účtovnej jednotke, ktorá používa spôsob B účtovania zásob, sa účtuje o takomto bezodplatne prevzatom dlhodobom majetku na účte 546 – Dary.

Účtová trieda 2 – Finančné účty

Pri účtovaní účtovného prípadu, ktorým je úhrada kreditnou kartou, sa účtuje v prospech účtu 231 – Krátkodobé bankové úvery so súvťažným zápisom na ťarchu vecne príslušného účtu majetku alebo nákladov.

Na účte 249 – Ostatné krátkodobé finančné výpomoci sa účtujú prijaté krátkodobé výpomoci alebo pôžičky, ktoré poskytli účtovnej jednotke iné osoby ako banky.

Účtová trieda 3 – Zúčtovacie vzťahy

Na účte 315 – Ostatné pohľadávky sa účtujú ostatné pohľadávky z obchodných vzťahov, napríklad reklamácie voči dodávateľom. Na tomto účte sa účtujú

aj pohľadávky, ktoré vzniknú účtovnej jednotke v súvislosti s nárokom na príspevky alebo na vrátenie poskytnutých prostriedkov podľa osobitného predpisu. Príjem tržby platobnou kartou sa účtuje na ťarchu účtu 315 – Ostatné pohľadávky do času pripísania tržby na bankový účet. Po pripísaní tržby na bankový účet sa účtuje na ťarchu účtu 221 – Bankové účty so súvzťažným zápisom v prospech účtu 315 – Ostatné pohľadávky.

Na účte 333 – Ostatné záväzky voči zamestnancom sa účtujú rôzne záväzky voči zamestnancom, napríklad nárok zamestnanca na príspevok zo sociálneho fondu, nárok zamestnancov na náhradu cestovných výdavkov, ak sa priamo neuhrádzajú.

Zúčtovanie daní a dotácií

Na účte 341 – Daň z príjmov sa účtujú platené preddavky na daň z príjmov v priebehu účtovného obdobia. Pri uzatváraní účtovných kníh sa na tomto účte účtuje záväzok účtovnej jednotky za splatné dane voči daňovému úradu za zdaňovacie obdobie podľa daňového priznania so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 591 – Daň z príjmov. Zrazená daň z úrokov na bankovom účte sa účtuje priamo na ťarchu účtu 591 – Daň z príjmov a považuje sa za vyrovnanú.

Na účte 345 – Ostatné dane a poplatky sa účtuje

a) v prospech účtu podľa daňových dokladov daňová povinnosť účtovnej jednotky zo spotrebných daní za zdaňovacie obdobie voči colnému úradu, a to so súvzťažným zápisom na ťarchu účtov 311 – Odberatelia, 315 – Ostatné pohľadávky, 335 – Pohľadávky voči zamestnancom, 378 – Iné pohľadávky alebo na ťarchu účtov v účtovných triedach 0, 1 a 5, ak sa zdaniteľné plnenie uskutočnilo pre vlastnú potrebu účtovnej jednotky alebo pri bezodplatnom plnení v prospech iných osôb,

b) na ťarchu účtu odvod dane alebo preddavkové pevné sumy a vyrovnanie daňovej povinnosti zo spotrebných daní,

c) na ťarchu účtu podľa daňových dokladov nárok na vrátenie dane za zdaňovacie obdobie voči colnému úradu so súvzťažným zápisom v prospech účtov 321 – Dodávatelia, 325 – Ostatné záväzky, 379 – Iné záväzky, 474 – Záväzky z nájmu, 479 – Ostatné dlhodobé záväzky,

d) tak, aby sa pri účtovaní spotrebných daní na podklade tohto účtu preukázal colnému úradu, v nadväznosti na daňové priznanie daňový záväzok za zdaňovacie obdobie, nárok na vrátenie dane za zdaňovacie obdobie, zúčtovanie

spotrebných daní, ktorým sa vyjadrí celkový výsledný vzťah voči colnému úradu za zdaňovacie obdobie,

e) aj daň vo vzťahu k príslušným daňovým predpisom, napríklad daň z motorových vozidiel a daň z nehnuteľností,

f) poplatky v analytickom členení podľa príslušného prijímateľa poplatkov, so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 538 – Ostatné dane a poplatky.

Na ľarchu účtu 346 – Dotácie a ostatné zúčtovanie so štátnym rozpočtom sa účtuje priznanie štátnych dotácií so súvzťažným zápisom v prospech účtu 691 Dotácie, okrem priznania štátnych dotácií na obstaranie dlhodobého majetku, ktoré sa účtuje v prospech účtu 384 – Výnosy budúcich období. V prospech účtu 346 – Dotácie a ostatné zúčtovanie so štátnym rozpočtom sa účtuje príjem štátnych dotácií alebo prijatie štátnych dotácií formou preddavku so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 221 – Bankové účty. V prospech účtu 346 – Dotácie a ostatné zúčtovanie so štátnym rozpočtom sa účtujú vratky príspevkov, dotácií a odvody vyplývajúce zo zúčtovania finančných vzťahov so štátnym rozpočtom so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 691 – Dotácie alebo 384 – Výnosy budúcich období podľa toho, v ktorom roku bola štátna dotácia poskytnutá alebo na aký účel bola štátna dotácia poskytnutá. V prospech účtu 346 – Dotácie a ostatné zúčtovanie so štátnym rozpočtom sa účtuje odvod, penále a pokuta za porušenie finančnej disciplíny so súvzťažným zápisom na ľarchu účtu 542 – Ostatné pokuty a penále.

Na účte 348 – Dotácie a zúčtovanie s rozpočtami územnej samosprávy sa účtuje rovnakým spôsobom o priznaní a zúčtovaní miestnych dotácií poskytovaných z rozpočtu obce alebo z rozpočtu vyššieho územného celku.

Účtovanie pohľadávok voči združeniu

Na účte 358 - Pohľadávky voči združeniu sa účtujú pohľadávky účtovnej jednotky pri združovaní, pri ktorom nevznikne právnická osoba. Na tomto účte sa neúčtujú pohľadávky účtovnej jednotky, ak je jeden z účastníkov určený ako správca združenia.

Záväzky voči združeniu a záväzky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov

Na účte 368 – Záväzky voči účastníkom združení sa účtujú záväzky účtovnej jednotky pri združovaní, pri ktorom nevznikne samostatná právnická osoba. Na tomto účte sa neúčtujú záväzky účtovnej jednotky, ak je jeden z účastníkov určený ako správca združenia.

Na účte 367 – Závazky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov sa účtujú záväzky účtovnej jednotky, ako akcionára alebo spoločníka obchodnej spoločnosti, za prevzaté a doteraz nezaplatené akcie alebo dočasné listy a nesplatené vklady do obchodných spoločností.

Účtovanie iných pohľadávok a záväzkov

Na účtoch 378 - Iné pohľadávky a 379 - Iné záväzky sa účtujú krátkodobé pohľadávky a krátkodobé záväzky, ktoré sa neúčtujú na účtoch pohľadávok a záväzkov uvedených v § 36 až 43 a v odseku 1, napríklad sa na týchto účtoch účtuje

a) pohľadávka z dôvodu náhrady škody od zodpovednej osoby so súvzťažným zápisom v prospech účtu 649 - Iné ostatné výnosy,

b) záväzok zo zodpovednosti za spôsobenú škodu so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 548 - Manká a škody,

c) záväzok voči colným orgánom z dôvodu cla, dane z pridanej hodnoty a záväzok zo spotrebných daní pri dovoze; v analytickej evidencii sa oddelene účtuje clo, daň z pridanej hodnoty a jednotlivé spotrebné dane pri dovoze; v nadväznosti na daňové priznanie k dani z pridanej hodnoty a k spotrebnej dani sa účtuje v analytickej evidencii k účtu 379 – Iné záväzky, aby sa umožnilo preukázanie platenie dane z pridanej hodnoty a spotrebných daní a nárok na odpočet dane z pridanej hodnoty a vrátenia spotrebných daní,

d) pohľadávka alebo záväzok voči členom orgánov účtovnej jednotky, napríklad preddavok na cestovné,

e) podpora zo štátneho fondu podľa osobitného predpisu.

Účty časového rozlíšenia

Na účtoch 381 - Náklady budúcich období, 383 - Výdavky budúcich období, 384 - Výnosy budúcich období, 385 - Príjmy budúcich období sa časovo rozlišujú náklady a výnosy, ktorých výška, dôvod ich vzniku a účtovné obdobie je účtovnej jednotke známe.

Účty časového rozlíšenia podliehajú dokladovej inventúre a pri inventarizácii sa posudzuje ich výška a odôvodnenosť. **Na účtoch časového rozlíšenia sa neúčtuje, ak ide o nevýznamné sumy výnosov a nákladov za služby a každoročne sa opakujúce plnenia, napríklad náklady na poplatky za telekomunikačné služby, poplatky za odpad, predplatné na nákup tlače.**

Časovo sa nerozlišujú pokuty, penále, úroky z omeškania, manká a škody.

Na účte 384 - Výnosy budúcich období sa účtujú príjmy v bežnom účtovnom období, ktoré hospodársky patria do výnosov v budúcich obdobiach, so súvzťažným zápisom na ľarchu príslušného účtu účtovej skupiny 01, 02, 21, 22 alebo na ľarchu príslušného účtu účtovej triedy 6 – Výnosy z činnosti, ak sa už na tieto účty účtovalo, napríklad

- a)** prijaté členské príspevky a iné príspevky, ktoré sa týkajú budúcich období,
- b)** vopred prijaté nájomné,
- c)** vopred prijaté sumy paušálov na zabezpečenie servisných služieb,
- d)** prijatý finančný dar na obstaranie dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku odpisovaného, ktorý bude účtovná jednotka používať na vlastnú činnosť,
- e)** bezodplatne nadobudnutý dlhodobý hmotný majetok odpisovaný alebo dlhodobý nehmotný majetok.

Zúčtovanie výnosov budúcich období sa vykoná v období, s ktorým časovo rozlíšené výnosy vecne súvisia.

Prijaté dotácie na obstaranie dlhodobého hmotného majetku odpisovaného sa účtujú na ľarchu účtu 384 – Výnosy budúcich období a v prospech účtu 691 – Dotácie v časovej a vecnej súvislosti s účtovaním odpisov dlhodobého majetku, opravných položiek k dlhodobému majetku alebo zostatkovej ceny dlhodobého majetku pri vyradení dlhodobého majetku, na obstaranie ktorého bola dotácia poskytnutá, od doby uvedenia tohto majetku do používania. Ak sa dotácia čerpá počas viacerých účtovných období, účtuje sa v prospech účtu 384 – Výnosy budúcich období a až v časovej a vecnej súvislosti s účtovaním nákladov vynaložených na príslušný účel, sa účtuje v prospech účtu 691 – Dotácie. Dotácie na nákup pozemku, ktorých poskytnutie je podmienené výstavbou na tomto pozemku, sa rozpustia do výnosov počas určenej doby odpisovania stavby.

Prijatý finančný dar okrem dotácie na obstaranie dlhodobého hmotného majetku odpisovaného a dlhodobého nehmotného majetku sa účtuje na ľarchu účtu 384 – Výnosy budúcich období a v prospech príslušného účtu účtovej skupiny 66 – Prijaté príspevky v časovej a vecnej súvislosti s účtovaním odpisov dlhodobého majetku, opravných položiek k dlhodobému majetku alebo zostatkovej ceny dlhodobého majetku pri vyradení dlhodobého majetku, na obstaranie ktorého bol finančný dar poskytnutý, od doby uvedenia tohto majetku do používania.

Opravná položka k zúčtovacím vzťahom, vnútorné zúčtovanie a spojovací účet

Na účte 391 – Opravná položka k pohľadávkam sa účtuje tvorba a zúčtovanie opravnej položky k pohľadávkam. Tvorba opravnej položky k pohľadávkam sa účtuje v prospech účtu 391 – Opravná položka k pohľadávkam so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 558 – Tvorba a zúčtovanie opravných položiek. Zúčtovanie opravnej položky z dôvodu vyradenia pohľadávky z účtovníctva sa účtuje na ťarchu účtu 391 – Opravná položka k pohľadávkam so súvzťažným zápisom v prospech príslušného účtu pohľadávok. Zúčtovanie opravnej položky z dôvodu úplného alebo čiastočného zániku opodstatneného predpokladu trvania zníženia hodnoty pohľadávky sa účtuje v zaniknutej sume na ťarchu účtu 391 – Opravná položka k pohľadávkam so súvzťažným zápisom v prospech účtu 558 – Tvorba a zúčtovanie opravných položiek.

Na účte 395 - Vnútorné zúčtovanie sa účtujú vzťahy medzi jednotlivými organizačnými útvarmi účtovnej jednotky v závislosti od organizácie účtovníctva účtovnej jednotky. Pri uzavieraní účtovných kníh sa nevykazuje na tomto účte zostatok.

Účtová trieda 4 – Imanie, fondy a dlhodobé záväzky

V prospech účtu 411 – Základné imanie sa účtujú najmä

- a)** nadačné imanie nadácií a jeho zvýšenie,
- b)** vklady zakladateľov pri založení neziskovej účtovnej jednotky alebo v priebehu činnosti účtovnej jednotky,
- c)** prevody zdrojov z fondov účtovnej jednotky účtovaných na účtoch účtovej skupiny 41 alebo 42 pri ich použití na obstaranie dlhodobého majetku
- d)** bezodplatne nadobudnutý dlhodobý hmotný majetok neodpisovaný a prebytok dlhodobého hmotného majetku neodpisovaného,
- e)** bezodplatne nadobudnutý dlhodobý finančný majetok a bezodplatne nadobudnutý krátkodobý finančný majetok,
- f)** prevod zisku alebo jeho časti, dosiahnutého za minulé účtovné obdobie z účtu 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní alebo z účtu 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov,
- g)** prevod zdrojov pri zrušení alebo znížení fondov.

Fondy účtovnej jednotky

Na účtoch účtovej skupiny 42 - Fondy tvorené zo zisku sa účtuje stav a pohyb účelových fondov tvorených zo zisku, a to

- a) 421 – Rezervný fond,
- b) 423 - Fondy tvorené zo zisku,

V prospech účtov účtovej skupiny 42 – Fondy tvorené zo zisku sa účtuje prevod zisku dosiahnutého za minulé účtovné obdobia po jeho zdanení so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 431 - Výsledok hospodárenia v schvaľovaní alebo účtu 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov. Na ťarchu účtov účtovej skupiny 42 – Fondy tvorené zo zisku sa účtuje prevod straty vzniknutej za minulé účtovné obdobia so súvzťažným zápisom v prospech účtu 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní alebo účtu 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

Použitie zdrojov fondov sa účtuje na ťarchu účtovej skupiny 42 – Fondy tvorené zo zisku a v prospech

- a) účtu 411 – Základné imanie, ak sa obstaráva z prostriedkov fondu dlhodobý majetok alebo jeho technické zhodnotenie, o ktoré sa zvýši cena dlhodobého majetku,
- b) účtu 656 – Výnosy z použitia fondu, ak sa obstaráva z prostriedkov fondu krátkodobý majetok alebo sa hradia prevádzkové výdavky alebo prevádzkové náklady.

Na účte 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov sa účtujú okrem iných skutočností ustanovených týmto opatrením aj opravy významných chýb minulých účtovných období a rozdiely zo zmien použitých účtovných metód a účtovných zásad podľa § 7 ods. 3 zákona.

Na účte 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní sa účtuje rozdelenie účtovného zisku alebo usporiadanie účtovnej straty. Pri uzavieraní účtovných kníh sa nevykazuje na tomto účte zostatok.

Rezervy

Na účte 451 – Záonné rezervy sa účtuje tvorba, použitie a zrušenie dlhodobých rezerv, ktorých tvorba vyplýva z osobitného predpisu. Analytické účty sa vedú podľa jednotlivých druhov rezerv.

Na účte 459 – Ostatné rezervy sa účtuje tvorba, použitie a zrušenie ostatných dlhodobých rezerv.

Dlhodobé bankové úvery a záväzky

Na účte 461 – Dlhodobé bankové úvery sa účtujú bankové úvery, ktorých dohodnutá doba splatnosti je dlhšia ako jeden rok.

Rovnako sa na tomto účte účtujú dlhodobé bankové úvery, ktoré sa poskytujú pri eskonte zmeniek.

Na účte 473 – Vydané dlhopisy sa účtujú v účtovnej jednotke, ktorou je emitent, vydané dlhopisy vo výške emisie súvzťažne s účtom 375 – Pohľadávky z dlhopisov emitovaných účtovnou jednotkou.

Na účte 474 – Záväzky z nájmu sa v účtovníctve nájomcu účtujú dlhodobé záväzky z nájmu majetku vrátane finančného prenájmu.

Na účte 475 - Dlhodobé prijaté preddavky sa účtujú preddavky prijaté od odberateľov pred splnením záväzku voči odberateľovi.

Na účte 476 – Dlhodobé nevyfakturované dodávky sa účtujú položky neúčtované ako obvyklé záväzky s dobou splatnosti dlhšou ako jeden rok, napríklad nevyfakturované dodávky, poskytnuté služby, ak účtovnej jednotke na základe zmluvy, dodacieho listu alebo iného dokladu je známa presná výška záväzku.

Účtová trieda 5 - Náklady na činnosť

Ak vo vyúčtovacích faktúrach za prijaté služby alebo v nákladoch účtovaných podľa iných dokladov sú zahrnuté aj sumy, ktoré nepatria do nákladov účtovnej jednotky, napríklad súkromné telefonické hovory, prepravné, nájomné, elektrický prúd, v účtovnej jednotke sa postupuje takto:

- a)** ak sa zistia pred účtovaním príslušných vyúčtovacích faktúr pohľadávky, ktoré majú uhradiť zamestnanci alebo iné účtovné jednotky, sumy týchto pohľadávok sa účtujú priamo na príslušné účty v účtovej triede 3 - Zúčtovacie vzťahy,
- b)** ak sa nezistia sumy pohľadávok podľa písmena a) pred účtovaním príslušných vyúčtovacích faktúr, účtujú sa na príslušnom účte v účtovej triede 5 - Náklady na činnosť; o dodatočne prijaté náhrady alebo pohľadávky, na účtoch v účtovej triede 3 – Zúčtovacie vzťahy, sa znížia účtované náklady v účtovej triede 5 - Náklady na činnosť.

Účtovanie na syntetických účtoch 501, 511, 512, 513 a 518 sa neodlišuje od účtovania podnikateľov.

V účtovej triede nákladov zdôrazním a uvediem len účty špecifické pre občianske združenia.

Na účte 538 - Ostatné dane a poplatky sa účtuje najmä

- a)** vrátenie rozdielu daní za minulé roky s výnimkou dane z príjmov, ak o tieto rozdiely daní už nemožno zvýšiť hodnotu dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého nehmotného majetku, zásob, pohľadávok a podobne,
- b)** rozdiel spotrebnej dane vzťahujúcej sa na vlastnú spotrebu vybraných výrobkov podľa osobitných predpisov,
- c)** odvod za neplnenie povinného podielu zamestnávania občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou, ktorý je zamestnávateľ povinný odvieť podľa osobitného predpisu,
- d)** príspevky alebo poplatky, ktoré je účtovná jednotka povinná platiť podľa osobitného predpisu.

Na ťarchu účtu 541 - Zmluvné pokuty a penále sa účtuje

- a)** zmluvná pokuta a úrok z omeškania podľa osobitného predpisu,
- b)** poplatok z omeškania podľa osobitného predpisu,
- c)** penále alebo iná sankcia zo zmluvných vzťahov,
- d)** postihová čiastka podľa osobitného predpisu,
- e)** odstupné podľa osobitného predpisu.

Na ťarchu účtu 542 - Ostatné pokuty a penále sa účtujú sumy záväzkov podľa príslušných dokladov. Na ťarchu účtu 542 – Ostatné pokuty a penále sa účtuje odvod, penále, pokuta alebo sankcia podľa osobitného predpisu so súvzťažným zápisom v prospech účtu 346 – Dotácie a ostatné zúčtovanie so štátnym rozpočtom, 348 – Dotácie a zúčtovanie s rozpočtami územnej samosprávy alebo 379 – Iné záväzky.

Na ťarchu účtu 543 – Odpísanie pohľadávky sa účtuje odpísanie pohľadávky pri trvalom upustení od jej vymáhania, postúpenie pohľadávky a odpísanie podľa osobitného predpisu.⁶⁸⁾ Pred vyradením pohľadávky z účtovníctva sa zúčtuje vytvorená opravná položka k pohľadávke na ťarchu účtu 391 – Opravná položka k pohľadávkam so súvzťažným zápisom v prospech vecne príslušného účtu pohľadávky.

Na ťarchu účtu 544 – Úroky sa účtuje podľa výpisu z banky úrok pri bankovom úvere alebo úroky podľa zmluvy, ak ide o pôžičku a finančnú operáciu, napríklad eskontáciu cenného papiera.

Na ťarchu účtu 545 – Kurzové straty sa účtuje kurzový rozdiel vznikajúci z ocenenia majetku a záväzkov ku dňu ocenenia podľa § 9.

Na ťarchu účtu 546 – Dary sa účtuje dobrovoľné **bezodplatné odovzdanie dlhodobého hmotného majetku, dlhodobého nehmotného majetku a zásob**. Na tomto účte sa účtuje napríklad zostatková cena darovaného dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého nehmotného majetku, vrátane dane z pridanej hodnoty vzťahujúcej sa na toto bezodplatné plnenie. V účtovnej jednotke, ktorá používa spôsob B účtovania zásob sa tu účtuje bezodplatne prevzatý dlhodobý majetok, ktorý bol určený darcom na jeho ďalšie darovanie. V prospech účtu 546 - Dary sa účtuje nárok na vrátenie dane z pridanej hodnoty zaplatenej za tovar vyvezený mimo územia Európskej únie na humanitárnu, dobročinnú alebo vzdelávaciu činnosť so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 343 – Daň z pridanej hodnoty.

Na ťarchu účtu 547 – Osobitné náklady sa účtujú najmä

a) špecifické náklady vyplývajúce z hlavnej činnosti občianskeho združenia, pre ktoré nie je v účtovej triede 5 určený iný syntetický účet

b) náklady cieľových skupín pri realizácii projektov napríklad cestovné, stravné, ubytovanie, vreckové,

c) náklady telovýchovných jednôt, športových klubov a iných neziskových športových právnických osôb spojené s prestupmi a hostovaním hráčov a náklady na usporadúvanie domácich a medzinárodných súťaží vrátane registračných poplatkov, štartovného, nákladov na ceny a stravovanie a občerstvenie športovcov a iných oprávnených osôb,

d) špecifické náklady, ktoré vyplývajú z činnosti cirkví a náboženských spoločností,

e) náklady na obstaranie dlhodobého nehmotného majetku alebo dlhodobého hmotného majetku a jeho technické zhodnotenie, ktorý nie je vo vlastníctve spoločenstva vlastníkov bytov a nebytových priestorov,

f) volebná kaucia, ktorá sa nevracia, poskytnutá politickou stranou alebo politickým hnutím podľa osobitného predpisu so súvzťažným zápisom v prospech účtu 314 - Poskytnuté prevádzkové preddavky,

g) materiálne zabezpečenie dobrovoľníka.

Na ťarchu účtu 548 - Manká a škody sa účtujú manká na majetku, s výnimkou schodku pokladničnej hotovosti, cenín a sumy chýbajúcich cenných papierov. Priznanie na náhradu mánk a škôd sa účtuje v prospech účtu 649 – Iné ostatné výnosy.

Na ťarchu účtu 549 – Iné ostatné náklady sa účtujú ostatné položky neúčtované na predchádzajúcich účtoch, ktoré sa týkajú prevádzkovej činnosti, napríklad náklady peňažného styku vrátane poplatkov Štátnej pokladnici, poisťné náklady spojené so získavaním bankových záruk a obdobné bankové výdavky, depozitné poplatky s výnimkou, ak sa tieto položky stávajú obstarávacou cenou majetku. Na tomto účte sa účtuje v účtovnej jednotke, ktorá je vkladateľom nepeňažného vkladu, záporný rozdiel medzi hodnotou nepeňažného vkladu započítanou na vklad spoločníka a ocenením nepeňažného vkladu v účtovníctve vkladateľa pri vložení nepeňažného vkladu do obchodnej spoločnosti.

Poskytnuté príspevky

Na ťarchu účtu 561 – Poskytnuté príspevky organizačným zložkám sa účtujú poskytnuté príspevky alebo nárok na príspevky medzi organizačnými zložkami, ak sú účtovnými jednotkami, súvzťažne v prospech účtu 221 – Bankové účty alebo v prospech účtu

211 – Pokladnica alebo v prospech účtu 325 – Ostatné záväzky.

Na ťarchu účtu 562 – Poskytnuté príspevky iným účtovným jednotkám sa účtujú poskytnuté členské príspevky a iné príspevky alebo nárok na príspevky súvzťažne v prospech účtu 221 – Bankové účty alebo v prospech účtu 211 – Pokladnica alebo v prospech účtu 325 – Ostatné záväzky.

Na ťarchu účtu 563 – Poskytnuté príspevky fyzickým osobám sa účtujú poskytnuté príspevky alebo nárok na príspevky súvzťažne v prospech účtu 221 – Bankové účty alebo v prospech účtu 211 – Pokladnica alebo v prospech účtu 325 – Ostatné záväzky.

Na ťarchu účtu 565 – Poskytnuté príspevky z podielu zaplatenej dane sa v účtovnej jednotke, ktorá je prijímateľom podielu zaplatenej dane, účtuje, ak príspevky poskytne inej právnickej osobe, súvzťažne v prospech účtu 325 – Ostatné záväzky alebo v prospech účtu 221 – Bankové účty. V účtovníctve inej právnickej osoby sa účtuje prijatý príspevok z podielu zaplatenej dane od prijímateľa podielu zaplatenej dane v prospech účtu 662 – Prijaté príspevky od iných organizácií.

Na ťarchu účtu 567 – Poskytnuté príspevky z verejnej zbierky sa účtujú poskytnuté príspevky fyzickým osobám alebo právnickým osobám, pre ktoré bola

organizovaná verejná zbierka podľa osobitných predpisov, súvzťažne v prospech účtu 221 - Bankové účty alebo v prospech účtu 211 - Pokladnica.

Účtová trieda 6 – Výnosy z činnosti

V prospech účtov účtovej triedy 6 - Výnosy z činnosti sa účtujú výnosy z činnosti účtovnej jednotky, a to narastajúcim spôsobom od začiatku účtovného obdobia. Daň z pridanej hodnoty vyznačená na doklade sa účtuje priamo v prospech účtu 343 - Daň z pridanej hodnoty.

Opravy nevýznamných chýb výnosov minulých účtovných období sa účtujú na príslušných účtoch účtovej triedy 6.

Zľavy a zrážky sa v účtovnej jednotke, ktorá je dodávateľom, účtujú ako súčasť tržieb, pričom pre ne možno zriadiť aj samostatné analytické účty. Ako zľavy a zrážky sa účtujú všetky položky bez ohľadu na to, či bol vopred na zľavu nárok, alebo či ide o zľavu dodatočne uznanú.

Tržby za vlastné výkony a tovar

V prospech účtov účtovej skupiny 60 – Tržby za vlastné výkony sa účtujú tržby na základe účtovných dokladov, so súvzťažným zápisom na ťarchu účtov účtovej skupiny 31 – Pohľadávky alebo účtu 211 – Pokladnica.

V prípade použitia vlastných výrobkov na účely reprezentácie sa účtuje na ťarchu účtu 513 – Náklady na reprezentáciu a v prospech príslušných účtov účtovej skupiny 61.

Aktivácia

V prospech účtu 621 – Aktivácia materiálu a tovaru sa účtuje hodnota materiálu vyrobeného vo vlastnej réžii so súvzťažným zápisom na ťarchu účtov zásob alebo účtu 501 – Spotreba materiálu podľa zvoleného spôsobu účtovania zásob.

Na účtoch účtovej skupiny 61 – Zmena stavu vlastnej výroby sa účtujú podľa zvoleného spôsobu účtovania zásob prírastky a úbytky zásob vlastnej výroby, zmena stavu zásob vyplývajúca z inventarizácie ako rozdiel medzi výškou stavu zásob nedokončenej výroby, polotovarov, výrobkov a zvierat ku koncu a na začiatku účtovného obdobia. Súvzťažnými účtami sú príslušné účty v účtovej triede 1. Ak je hodnota zásob koncom príslušného obdobia vyššia než na začiatku obdobia, účtuje

sa rozdiel v prospech príslušných účtov účtovej skupiny 61, ak je nižšia, účtuje sa na ťarchu účtov účtovej skupiny 61.

V prospech účtu 622 – Aktivácia vnútroorganizačných služieb sa účtuje služba uskutočnená vo vlastnej réžii so súvzťažným zápisom na ťarchu účtov účtovej skupiny 50 – Spotrebované nákupy, 51 – Služby, 52 – Osobné náklady, účtu 111 – Obstaranie materiálu, účtu 041 – Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku, účtu 042 - Obstaranie dlhodobého hmotného majetku, účtu 501 – Spotreba materiálu alebo na ťarchu účtu 513 – Náklady na reprezentáciu, ak ide o použitie vnútroorganizačných služieb na účely reprezentácie účtovnej jednotky.

V prospech príslušného účtu účtovej skupiny 62 – Aktivácia sa u prijímateľa dobrovoľníckej činnosti účtuje hodnota vykonávanej dobrovoľníckej činnosti na základe zmluvy o dobrovoľníckej činnosti podľa charakteru vykonávanej dobrovoľníckej práce so súvzťažným zápisom na ťarchu príslušného účtu účtovej triedy 5 – Náklady na činnosť alebo na ťarchu príslušného účtu účtovej skupiny 04 - Obstaranie dlhodobého majetku, ak sa obstaráva dlhodobý majetok.

Ostatné výnosy

V prospech účtu 641 - Zmluvné pokuty a penále sa účtujú

- a)** zmluvné pokuty a úroky z omeškania podľa osobitného predpisu,
- b)** poplatky z omeškania podľa osobitného predpisu,
- c)** penále alebo iné sankcie zo zmluvných vzťahov,
- d)** postihová suma podľa osobitného predpisu,
- e)** odstupné podľa osobitného predpisu.

V prospech účtu 643 - Platby za odpísané pohľadávky sa účtujú úhrady pohľadávok, ktoré boli v minulosti odpísané na ťarchu nákladov. Na tento účet sa účtujú aj výnosy z postúpených pohľadávok.

V prospech účtu 644 – Úroky sa účtujú úroky prijaté od banky a iných dlžníkov podľa výpisu z banky, úroky od Štátnej pokladnice a podobné plnenia. Na ťarchu tohto účtu sa účtuje povinnosť odvieť výnosy z prostriedkov štátneho rozpočtu podľa osobitného predpisu súvzťažne s účtom 346 – Dotácie a ostatné zúčtovanie so štátnym rozpočtom alebo 348 – Dotácie a zúčtovanie s rozpočtami územnej samosprávy.

V prospech účtu 645 - Kurzové zisky sa účtuje kurzový rozdiel vznikajúci z ocenenia majetku a záväzkov ku dňu ocenenia podľa § 9.

V prospech účtu 646 – Prijaté dary sa účtujú **nepenažné dary prijaté občianskym združením**, napríklad dlhodobý majetok, ak je určený na jeho ďalšie darovanie, zásobu alebo služby so súvzťažným zápisom na účtoch účtovej triedy 1 alebo 5. Pri odpisovanom dlhodobom majetku, ktorý bol nadobudnutý bezodplatne, sa účtuje v prospech účtu 646 – Prijaté dary a na ťarchu účtu 384 – Výnosy budúcich období v časovej a vecnej súvislosti so zaúčtovaním odpisov dlhodobého majetku, opravných položiek k dlhodobému majetku alebo zostatkovej ceny dlhodobého majetku.

V prospech účtu 647 – Osobitné výnosy sa účtujú najmä

a) špecifické výnosy vyplývajúce z hlavnej činnosti občianskeho združenia, pre ktoré nie je v účtovej triede 6 určený iný syntetický účet,

b) výnosy telovýchovných jednôt, športových klubov a iných neziskových športových právnických osôb spojené s prestupmi a hostovaním hráčov a výnosy z usporadúvania domácich a medzinárodných súťaží vrátane registračných poplatkov, štartovného a vstupného,

c) špecifické výnosy, ktoré vyplývajú z činnosti cirkví a náboženských spoločností. V prospech účtu 648 – Zákonné poplatky sa účtujú príjmy podľa osobitného predpisu.

V prospech účtu 649 – Iné ostatné výnosy sa účtuje nárok na úhradu za manká a škody od fyzických osôb a právnických osôb, prebytky majetku, s výnimkou prebytkov dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku, ktorý sa účtuje v účtovej triede 0 – Dlhodobý majetok a ostatné výnosy nezaúčtované na predchádzajúcich účtoch. Na tomto účte sa účtuje v účtovej jednotke, ktorá je vkladateľom nepenažného vkladu, kladný rozdiel medzi hodnotou nepenažného vkladu započítanou na vklad spoločníka a ocenením nepenažného vkladu v účtovníctve vkladateľa pri vložení nepenažného vkladu do obchodnej spoločnosti.

Prijaté príspevky

V prospech účtu 661 – Prijaté príspevky zúčtované medzi organizačnými zložkami sa účtujú prijaté príspevky alebo nárok na príspevky od organizačných zložiek, ak sú účtovnými jednotkami, so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 221 – Bankové účty alebo 211 – Pokladnica alebo na ťarchu účtu 315 – Ostatné pohľadávky.

V prospech účtu 662 – Prijaté príspevky od právnických osôb a v prospech účtu 663 – Prijaté príspevky od fyzických osôb sa **účtujú prijaté príspevky alebo nárok na príspevky od právnických osôb a fyzických osôb** so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 221 – Bankové účty alebo 211 – Pokladnica alebo na ťarchu účtu 315 – Ostatné pohľadávky.

V prospech účtu 664 – Prijaté členské príspevky sa účtujú prijaté členské príspevky alebo nárok na príspevky so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 221 – Bankové účty alebo 211 – Pokladnica alebo na ťarchu účtu 315 – Ostatné pohľadávky. Ak sa na členských príspevkoch podieľa organizačná zložka, účtuje sa jej podiel na ťarchu tohto účtu alebo sa nárok podielu účtuje v účtovej triede 3 – Zúčtovacie vzťahy.

V prospech účtu 665 – Príspevky z podielu zaplatenej dane sa účtuje príspevok od právnických osôb a fyzických osôb podľa osobitného predpisu, so súvzťažným zápisom na ťarchu účtu 221 – Bankové účty. Ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, sa zostatok príspevku z podielu zaplatenej dane za účtovné obdobie, ktorý bude spotrebovaný v nasledujúcom účtovnom období, účtuje v prospech účtu 384 – Výnosy budúcich období. Pri použití prostriedkov podielu zaplatenej dane na obstaranie pozemku, na ktorom sa uskutoční výstavba, pozemku, na ktorom je vybudovaná nehnuteľnosť, alebo na obstaranie dlhodobého majetku odpisovaného, ktorý bude využívať prijímateľ podielu zaplatenej dane, sa účtuje na ťarchu účtu 665 – Príspevky z podielu zaplatenej dane a v prospech účtu 384 – Výnosy budúcich období. V časovej a vecnej súvislosti s účtovaním odpisov dlhodobého majetku, opravných položiek k dlhodobému majetku alebo zostatkovej ceny dlhodobého majetku pri vyradení dlhodobého majetku obstaraného z príspevku podielu zaplatenej dane sa účtuje vo výške odpisov dlhodobého majetku, opravných položiek k dlhodobému majetku alebo zostatkovej ceny dlhodobého majetku pri vyradení dlhodobého majetku na ťarchu účtu 384 – Výnosy budúcich období a v prospech účtu 665 – Príspevky z podielu zaplatenej dane.

Dotácie

V prospech účtu 691 – Dotácie sa účtuje priznanie dotácie účtovnej jednotke a na ťarchu účtu 346 – Dotácie a ostatné zúčtovanie so štátnym rozpočtom alebo na ťarchu účtu 348 – Dotácie a zúčtovanie s rozpočtami územnej samosprávy.

V prospech účtu 691 – Dotácie sa účtuje aj poskytnutie príspevku podľa osobitných predpisov so súvzťažným zápisom na účte 346 – Dotácie a ostatné zúčtovanie so štátnym rozpočtom.

Podsúvahové účty

Na podsúvahových účtoch v účtových skupinách 75 až 79 sa vykazujú dôležité skutočnosti, o ktorých sa neúčtuje v sústave podvojného účtovníctva, ale sú podstatné na posúdenie majetkovoprávnej situácie účtovnej jednotky a jej ekonomických zdrojov.

Na podsúvahových účtoch sa vykazujú najmä

- a)** prijaté depozitá a zábezpeky,
- b)** majetok zverený do úschovy,
- c)** prenájatý majetok, ktorý odpisuje prenajímateľ,
- d)** zásoby prijaté na spracovanie,
- e)** prísne zúčtovateľné tlačivá,
- f)** materiál, ktorého obstaranie, uchovanie, udržiavanie a vykazovanie vyplýva z osobitných predpisov, napríklad materiál v skladoch civilnej obrany a ostatný materiál na špecifické použitie,
- g)** zmenky na inkaso použité na úhradu do doby ich splatnosti,
- h)** ručenie neskorším majiteľom zmenky, ktoré vzniklo z dôvodu prevodu (indosamentu) zmenky, s výnimkou eskontu, a to odo dňa prevodu do dňa splatnosti zmenky; ručenie sa znižuje o splatné sumy pri čiastočnom splácaní,
- i)** deriváty, ktorými sú forwardy, futurity a swapy,
- j)** opcie v členení na kúpené opcie a predané opcie,
- k)** kolaterál prijatý v obrátenom repo obchode.

2.5 Účtovné súvzťažnosti v podvojnóm účtovníctve

V nasledujúcich podkapitolách sú uvedené typické účtovné prípady, ktoré vznikajú v občianskych združeniach účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v členení podľa jednotlivých účtových tried.

Účtová trieda 0 – Dlhodobý majetok

Dlhodobý majetok možno členiť na:

- dlhodobý nehmotný majetok,
- dlhodobý hmotný majetok,
- dlhodobý finančný majetok,
- dlhodobé pohľadávky.

Dlhodobý nehmotný majetok je majetok nehmotného charakteru, ktorého ocenenie v jednotlivých prípadoch je podľa osobitného predpisu² **vyššie ako 2 400 eur** a doba použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok. Ide o:

- a) nehmotné výsledky vývojovej a obdobnej činnosti,
- b) softvér,
- c) oceníteľné autorské práva a dobré meno obchodnej spoločnosti (tzv. goodwill),
- d) technické zhodnotenie dlhodobého nehmotného majetku,
- e) ostatný dlhodobý nehmotný majetok.

Medzi dlhodobý nehmotný majetok možno podľa rozhodnutia účtovnej jednotky zaradiť aj drobný dlhodobý nehmotný majetok, ktorého ocenenie je nižšie ako stanovená suma a doba použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok. Toto rozhodnutie musí byť zaznamenané písomne vo vnútornom predpise účtovnej jednotky a musí sa používať počas celého účtovného obdobia.

Dlhodobý hmotný majetok je majetok hmotného charakteru.

Ako dlhodobý hmotný majetok sa účtujú:

- a) pozemky, stavby, byty a nebytové priestory, umelecké diela, zbierky a predmety z drahých kovov, bez ohľadu na ich obstarávaciu cenu,
- b) samostatné hnutel'né veci, alebo súbory hnutel'ných vecí so samostatným technicko-ekonomickým určením, ktorých obstarávacía cena je v sume ustanovenej osobitným predpisom **vyššia ako 1 700 eur** a doba použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok,
- c) pestovateľské celky trvalých porastov s dobou plodnosti dlhšou ako tri roky, technické zhodnotenie, ak nie je súčasťou obstarávacej ceny dlhodobého hmotného majetku, jeho ocenenie je vyššie ako 1700 eur a doba použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok,
- d) základné stádo a ťažné zvieratá,
- e) dlhodobý hmotný majetok obstaraný finančným prenájomom ostatný dlhodobý hmotný majetok.

Ako dlhodobý hmotný majetok možno podľa rozhodnutia účtovnej jednotky účtovať aj drobný dlhodobý hmotný majetok, ktorého obstarávacía cena je nižšia ako 1 700 eur a doba použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok. Aj túto skutočnosť musí mať účtovná jednotka uvedenú v internej smernici.

Dlhodobý hmotný majetok sa delí na odpisovaný a neodpisovaný. Súčasťou neodpisovaného dlhodobého hmotného majetku sú:

- a) pozemky,
- b) umelecké diela, zbierky a predmety z drahých kovov.

Dlhodobý finančný majetok predstavuje:

- a) podielové cenné papiere a podiely,
- b) pôžičky poskytnuté účtovnou jednotkou s dobou splatnosti, resp. zostatkovou dobou splatnosti dlhšou ako jeden rok,
- c) dlhové cenné papiere držané do splatnosti, napr. obligácie, dlhopisy, pokladničné poukážky, vkladové listy,
- d) umelecké diela, zbierky, predmety z drahých kovov a pozemky, ktoré účtovná jednotka obstarala s cieľom dlhodobého uloženia voľných peňažných prostriedkov.

Dlhodobými pohľadávkami sú také pohľadávky, pri ktorých je dohodnutá alebo zostatková doba splatnosti dlhšia ako jeden rok.

Účtovné zobrazenie dlhodobého majetku

O dlhodobom majetku sa účtuje v účtovej triede 0 – *Dlhodobý majetok* v nasledujúcich účtovných skupinách:

- 01 – Dlhodobý nehmotný majetok,**
- 02 – Dlhodobý hmotný majetok odpisovaný,**
- 03 – Dlhodobý hmotný majetok neodpisovaný,**
- 04 – Obstaranie dlhodobého majetku,**
- 05 – Poskytnuté preddavky na dlhodobý majetok,**
- 06 – Dlhodobý finančný majetok,**
- 07 – Oprávky k dlhodobému nehmotnému majetku,**
- 08 – Oprávky k dlhodobému hmotnému majetku,**
- 09 – Opravné položky k dlhodobému majetku.**

Účtovanie obstarania dlhodobého majetku

Účtovanie obstarania dlhodobého nehmotného majetku kúpou

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	PFA	Nákup dlhodobého nehmotného majetku	041	321
2.	VPD	Výdavky súvisiace s obstaraním dlhodobého nehmotného majetku	041	211
3.	IUD (PUU)	Uvedenie dlhodobého nehmotného majetku do užívania	01x	041
4.	VBU	Úhrada faktúry za nákup dlhodobého nehmotného majetku	321	221
5.	IUD	Použitie fondov zo zisku	421 423 427	411

Účtovanie obstarania dlhodobého hmotného majetku kúpou

P. č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	PFA	Nákup dlhodobého hmotného majetku	042	321
2.	VPD	Výdavky súvisiace s obstaraním dlhodobého hmotného majetku	042	211
3.	IUD (PUU)	Uvedenie dlhodobého hmotného majetku do užívania	02x 03x	042
4.	VBU	Úhrada faktúry za nákup dlhodobého hmotného majetku	321	221
5.	IUD	Použitie fondov zo zisku	421 423 427	411

Účtovanie obstarania dlhodobého finančného majetku kúpou

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	ZML	Nákup dlhodobého finančného majetku	043	379
2.	VBU	Výdavky spojené s obstaraním dlhodobého finančného majetku (poplatky a provízie maklérom, poradcom, burzám)	043	221
3.	IUD	Uvedenie dlhodobého finančného majetku	06x	043
4.	VBU	Úhrada faktúry za nákup dlhodobého finančného majetku	379	221
5.	VBU	Dividendy a úroky plynúce z vlastníctva dlhodobého finančného majetku	221	652

Účtovanie obstarania dlhodobého nehmotného majetku vlastnou činnosťou

P. č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	VYD	Spotreba materiálu	501	112
2.	ZVL	Hrubé mzdy zamestnancov	521	331
3.	ZVL	Zákonné poistné hradené zamestnávateľom	524	336
4.	VPD	Rôzne služby platené v hotovosti	518	211
5.	IUD	Odpisy dlhodobého nehmotného majetku	551	07x
6.	IUD	Aktivácia vynaložených nákladov	041	623
7.	IUD (PUU)	Uvedenie dlhodobého nehmotného majetku do užívania	01x	041

Účtovanie obstarania dlhodobého nehmotného majetku vlastnou činnosťou

P. č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	VYD	Spotreba materiálu	501	112
2.	ZVL	Hrubé mzdy zamestnancov	521	331
3.	ZVL	Zákonné poistné hradené zamestnávateľom	524	336
4.	VPD	Rôzne služby platené v hotovosti	518	211
5.	IUD	Odpisy dlhodobého hmotného majetku	551	08x
6.	IUD	Aktivácia vynaložených nákladov	042	624
7.	IUD (PUU)	Uvedenie dlhodobého hmotného majetku do užívania	02x 03x	042

Účtovanie obstarania dlhodobého nehmotného majetku bezodplatne

P. č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	ZML	Obstaranie dlhodobého nehmotného majetku bezodplatne	041	384
2.	IUD (PUU)	Uvedenie dlhodobého nehmotného majetku do užívania	01x	041

Účtovanie obstarania dlhodobého hmotného majetku bezodplatne

P. č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	ZML	Obstaranie odpisovaného dlhodobého hmotného majetku bezodplatne	042	384
2.	ZML	Obstaranie neodpisovaného dlhodobého hmotného majetku bezodplatne	042	411
3.	IUD (PUU)	Uvedenie odpisovaného dlhodobého hmotného majetku do užívania	02x	042
4.	IUD (PUU)	Uvedenie neodpisovaného dlhodobého hmotného majetku do užívania	03x	042

Účtovanie obstarania dlhodobého nehmotného a hmotného majetku určeného na ďalšie darovanie

P. č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	IUD	Prijatý nepeňažný dar – dlhodobý nehmotný a hmotný majetok	132	646
2.	IUD	Odovzdanie prijatého nepeňažného daru	546	132

Účtovanie odpisovania dlhodobého majetku

Účtovanie odpisovania dlhodobého nehmotného majetku

P. č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	IUD	Odpisy dlhodobého nehmotného majetku	551	07x
2.	IUD	Zúčtovanie výnosov budúcich období vo výške odpisov bezodplatne nadobudnutého dlhodobého nehmotného majetku	384	649
3.	IUD	Zúčtovanie výnosov budúcich období vo výške odpisov dlhodobého nehmotného majetku, ktorý bol obstaraný z poskytnutej dotácie	384	691

Účtovanie odpisovania dlhodobého hmotného majetku

P. č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	IUD	Odpisy dlhodobého hmotného majetku	551	08x

Účtovanie tvorby opravných položiek k dlhodobému majetku

Účtovanie tvorby opravných položiek k dlhodobému nehmotnému majetku

P. č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	IUD	Tvorba opravných položiek k dlhodobému nehmotnému majetku	558 559	091
2.	IUD	Tvorba opravných položiek k dlhodobému nedokončenému nehmotnému majetku	558 559	093
3.	IUD	Zúčtovanie opravných položiek z dôvodu vyradenia dlhodobého nehmotného majetku	091	07x
4.	IUD	Zúčtovanie opravných položiek z dôvodu úplného alebo čiastočného zániku opodstatneného predpokladu trvania zníženia hodnoty majetku	091	558 559

Účtovanie tvorby opravných položiek k dlhodobému hmotnému majetku

P. č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	IUD	Tvorba opravných položiek k dlhodobému hmotnému majetku	558 559	092
2.	IUD	Tvorba opravných položiek k dlhodobému nedokončenému hmotnému majetku	558 559	094
3.	IUD	Zúčtovanie opravných položiek z dôvodu vyradenia odpisovaného dlhodobého hmotného majetku	092	08x
4.	IUD	Zúčtovanie opravných položiek z dôvodu vyradenia neodpisovaného dlhodobého hmotného majetku	092	03x
5.	IUD	Zúčtovanie opravných položiek z dôvodu úplného alebo čiastočného zániku opodstatneného predpokladu trvania zníženia hodnoty majetku	092	558 559

Účtovanie tvorby opravných položiek k dlhodobému finančnému majetku

P. č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	IUD	Tvorba opravných položiek k dlhodobému finančnému majetku	558 559	096
2.	IUD	Zúčtovanie opravných položiek z dôvodu vyradenia dlhodobého finančného majetku	096	06x
3.	IUD	Zúčtovanie opravných položiek z dôvodu úplného alebo čiastočného zániku opodstatneného predpokladu trvania zníženia hodnoty majetku	096	558 559

Účtovanie tvorby opravných položiek k dlhodobým pohľadávkam

P. č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	IUD	Tvorba opravných položiek k dlhodobým pohľadávkam	558 559	095
2.	IUD	Zúčtovanie opravných položiek z dôvodu vyradenia dlhodobých pohľadávok	095	05x
3.	IUD	Zúčtovanie opravných položiek z dôvodu úplného alebo čiastočného zániku opodstatneného predpokladu trvania zníženia hodnoty majetku	095	558 559

Účtovanie vyradenia dlhodobého majetku

Účtovanie vyradenia dlhodobého nehmotného majetku, ktorý je úplne odpísaný

P. č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	IUD (PVU)	Vyradenie dlhodobého nehmotného majetku	07x	01x

Účtovanie vyradenia dlhodobého hmotného majetku, ktorý je úplne odpísaný

P. č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	IUD (PVU)	Vyradenie dlhodobého hmotného majetku	08x	02x

Účtovanie vyradenia dlhodobého nehmotného majetku, ktorý nie je úplne odpísaný, v dôsledku likvidácie

P. č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	IUD	Doúčtovanie zostatkovej ceny dlhodobého nehmotného majetku	551	07x
2.	IUD (PVU)	Vyradenie dlhodobého nehmotného majetku	07x	01x

Účtovanie vyradenia dlhodobého hmotného majetku, ktorý nie je úplne odpísaný, v dôsledku likvidácie

P. č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	IUD	Doúčtovanie zostatkovej ceny dlhodobého hmotného majetku	551	08x
2.	IUD (PVU)	Vyradenie dlhodobého hmotného majetku	08x	02x

Účtovanie vyradenia dlhodobého nehmotného majetku, ktorý nie je úplne odpísaný, v dôsledku predaja

P. č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	IUD	Doúčtovanie zostatkovej ceny predávaného dlhodobého nehmotného majetku	552	07x
2.	IUD (PVU)	Vyradenie dlhodobého nehmotného majetku	07x	01x
3.	ZML	Predaj dlhodobého nehmotného majetku	378	651
4.	VBV	Inkaso za predaný dlhodobý nehmotný majetok	221	378

Účtovanie vyradenia dlhodobého hmotného majetku, ktorý nie je úplne odpísaný, v dôsledku predaja

P. č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	IUD	Doúčtovanie zostatkovej ceny predávaného dlhodobého hmotného majetku	552	08x
2.	IUD (PVU)	Vyradenie dlhodobého hmotného majetku	08x	02x

Účtovanie vyradenia dlhodobého nehmotného majetku, ktorý nie je úplne odpísaný, v dôsledku darovania

P. č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	IUD	Doúčtovanie zostatkovej ceny darovaného dlhodobého nehmotného majetku	546	07x
2.	IUD (PVU)	Vyradenie dlhodobého nehmotného majetku	07x	01x

Účtovanie vyradenia dlhodobého hmotného majetku, ktorý nie je úplne odpísaný, v dôsledku darovania

P. č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	IUD	Doúčtovanie zostatkovej ceny darovaného dlhodobého hmotného majetku	546	08x
2.	IUD (PVU)	Vyradenie dlhodobého hmotného majetku	08x	02x

Účtovanie vyradenia dlhodobého nehmotného majetku, ktorý nie je úplne odpísaný, v dôsledku škody

P. č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	IUD	Doúčtovanie zostatkovej ceny poškodeného dlhodobého nehmotného majetku	548	07x
2.	IUD (PVU)	Vyradenie dlhodobého nehmotného majetku vo vstupnej cene	07x	01x
3.	IUD	Vznik pohľadávky z dôvodu náhrady škody voči:		
		a) zamestnancovi	335	649
		b) poisťovni	378	649
4.		Inkaso náhrady škody od:		
	ZVL	a) zamestnanca – zrážka zo mzdy	331	335
	PPD	b) zamestnanca v hotovosti	211	335
	VBU	c) poisťovni na bankový účet	221	378

Účtovanie vyradenia neodpisovaného dlhodobého hmotného majetku

P. č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	IUD (PVU)	Vyradenie neodpisovaného dlhodobého hmotného majetku obstaraného bezodplatne	411	03x
2.	IUD (PVU)	Vyradenie neodpisovaného dlhodobého hmotného majetku obstaraného kúpou v dôsledku:		
		a) predaja	552	03x
		b) darovania	546	03x
		c) škody alebo manka	548	03x

Účtovanie vyradenia dlhodobého finančného majetku v dôsledku predaja

P. č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	ZML	Predaj dlhodobého finančného majetku	378	653
2.	IUD	Úbytok predaného dlhodobého finančného majetku	553	06x
3.	VBU	Inkaso za predaný dlhodobý finančný majetok	221	378

Poskytnutie dlhobovej pôžičky

P. č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	VBU	Poskytnutie dlhobovej pôžičky iným účtovným jednotkám alebo fyzickým osobám	067	221
2.	VBU	Úroky z pôžičky	221	652
3.	VBU	Splátka, resp. vrátenie pôžičky	221	067

Dlhodobé pohľadávky

Poskytnutie preddavku na nákup dlhodobého nehmotného majetku

P. č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	VBU	Poskytnutý preddavok na nákup dlhodobého nehmotného majetku	051	221
2.	PFA	Nákup dlhodobého nehmotného majetku		
		– fakturovaná suma	041	321
		– poskytnutý preddavok	321	051
		– k úhrade	-	-
3.	IUD (PUU)	Uvedenie dlhodobého nehmotného majetku do užívania	01x	041
4.	VBU	Úhrada rozdielu medzi fakturovanou sumou a poskytnutým preddavkom	321	221
5.	IUD	Použitie fondov zo zisku	421 423 427	411

Poskytnutie preddavku na nákup dlhodobého hmotného majetku

P. č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	VBU	Poskytnutý preddavok na nákup dlhodobého hmotného majetku	052	221
2.	PFA	Nákup dlhodobého hmotného majetku – fakturovaná suma – poskytnutý preddavok – k úhrade	042 321 -	321 052 -
3.	IUD (PUU)	Uvedenie dlhodobého hmotného majetku do užívania	02x	042

Poskytnutie preddavku na nákup dlhodobého finančného majetku

P. č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	VBU	Poskytnutý preddavok na nákup dlhodobého finančného majetku	053	221
2.	PFA	Nákup dlhodobého finančného majetku a) fakturovaná suma b) poskytnutý preddavok c) k úhrade	043 321 -	321 053 -
3.	IUD (PUU)	Uvedenie dlhodobého finančného majetku do užívania	06x	043

Účtová trieda 1 - Zásoby

Zásoby predstavujú súčasť obežného majetku, ktorá je potrebná na zabezpečenie plynulej činnosti účtovnej jednotky. Za zásoby sa považuje:

- materiál,
- zásoby vlastnej výroby,
- tovar.

Materiál sa ďalej podrobnejšie člení na:

- základný materiál – teda surovina, ktorá vytvára podstatu výrobku,
- pomocný materiál – je súčasťou výrobku, ale nevytvára podstatu,
- prevádzkové látky – sú nevyhnutnou súčasťou výroby (ako činnosti), ale nevchádzajú priamo do výrobku,
- náhradné dielce,
- obaly,
- drobný hmotný majetok – v prípade, že sa účtovná jednotka rozhodla o ňom účtovať ako o zásobách.

Účtovné zobrazenie zásob

Obstaranie a následnú spotrebu zásob môže občianske združenie účtovať spôsobom

A alebo spôsobom B.

Vo všeobecnosti platí, že spôsobom A môžu účtovať všetky občianske združenia. Jeho podstata spočíva v tom, že v priebehu účtovného obdobia sa zásoby obstarávané nákupom účtujú na účty obstarania 111 – Obstaranie materiálu alebo 131 – Obstaranie tovaru. Následne pri prevzatí zásob na sklad (na základe účtovného dokladu - príjemky) sa preúčtujú na konkrétne účty zásob, a to na účet 112 – Materiál na sklade alebo 132 – Tovar na sklade. Účtovná jednotka si však môže vo vnútornom predpise stanoviť, že takto obstarávané zásoby bude účtovať priamo na účty 112 – Materiál na sklade, resp. 132 – Tovar na sklade. Do nákladov vchádzajú až v konkrétnom momente ich spotreby, resp. vyskladnenia.

Spôsob B môžu použiť len tie občianske združenia, ktoré nemajú povinnosť mať účtovnú závierku overenú audítorom alebo nie sú v likvidácii, prípadne konkurze. Je charakteristický tým, že v priebehu obdobia sa obstaranie zásob účtuje priamo na účty nákladov. Na zabezpečenie preukázateľnosti stavu zásob sa vedie podrobná skladová evidencia buď v podobe skladových kariet, alebo prostredníctvom výpočtovej techniky.

Účtová skupina 11 – Materiál

Na účtoch účtovej skupiny 11 – Materiál sa účtuje obstaranie materiálu, prevzatie materiálu na sklad a materiál na ceste.

Účet 111 – Obstaranie materiálu má charakter kalkulačného účtu. Znamená to, že obsahuje všetky zložky obstarávacej ceny vrátane nákladov súvisiacich s obstaraním tohto materiálu. Pri uzatváraní účtovných kníh nesmie vykazovať konečný zostatok.

Účet 111 – Obstaranie materiálu

Účet 112 – Materiál na sklade

Účet 119 – Materiál na ceste

Účtovanie materiálu spôsobom A

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	PFA, VPD	Nákup materiálu:		
		c) na faktúru	111	321
		ci) súvisiace náklady	111	321
		cii) v hotovosti	111	211
2.	IUD	Vytvorenie materiálu vo vlastnej réžii	111	621
3.	IUD (PRI)	Prevzatie materiálu na sklad	112	111
4.	IUD (VYD)	Spotreba materiálu	501	112
5.	IUD (VYD) VFA, PPD	Predaj materiálu		
		ciii) úbytok materiálu (OC)	554	112
		civ) tržby z predaja	311,211	654
		cv) úhrada	211	311
6.	IUD	Manko alebo škoda na materiáli	548	112
7.	IUD	Inventarizačné rozdiely		
		cvi) prebytok	112	649
		cvii) manko	548	112
8.	IUD	Materiál		
		cviii) získaný bezodplatne	112	646
		cix) odovzdaný bezodplatne	546	112
9.	IUD	Nevyfakturované dodávky materiálu:		
		a) je známa presná suma	112	326
		b) nie je známa presná suma	112	323
10.	PFA	Faktúra za nákup materiálu – materiál do konca účtovného obdobia neprišiel	119	321
11.	IUD (PRI)	Príjem materiálu v nasledujúcom účtovnom období	112	119

Účtovanie materiálu spôsobom B

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D	
1.	PFA, VPD	Nákup materiálu			Účtovanie v priebehu účtovného obdobia
		- na faktúru	501	321	
		- súvisiace náklady	501	321	
		- v hotovosti	501	211	
2.	IUD (PRI)	Bezodplatne nadobudnutý materiál	501	646	
3.	IUD (VYD)	Bezodplatné odovzdanie materiálu - dar	546	501	
4.	IUD	Nezafakturované dodávky materiálu:			
		- je známa presná suma	501	326	
		- nie je známa presná suma	501	323	
5.	IUD	Prevod začiatočného stavu účtu 112 – <i>Materiál na sklade</i> do nákladov	501	112	Účtovanie na konci účtovného obdobia
6.	IUD	Skutočný stav zásob zistený podľa skladovej evidencie	112	501	
7.	IUD	Prirodený úbytok materiálu	501	112	
8.	IUD	Zaučtovanie inventarizačných rozdielov:			
		- úbytok nad normu – manko	548	501	
		- prebytok	112	649	
9.	PFA	Vyúčtovanie nezafakturovanej dodávky v nasledujúcom roku na základe faktúry od dodávateľa	326,323	321	

Účtová skupina 12 – Zásoby vlastnej výroby

Na účtoch účtovej skupiny 12 – *Zásoby vlastnej výroby* sa účtuje o nedokončenej výrobe, polotovaroch vlastnej výroby, výrobkoch a zvieratách. Účtujú sa tu prírastky a úbytky týchto zásob ocenené vo výške vlastných nákladov. Súvzťažným účtom sú vecne príslušné účty účtovej skupiny 61 – *Zmena stavu zásob vlastnej výroby*.

Účet 121 – Nedokončená výroba

Účet 122 – Polotovary vlastnej výroby

Účet 123 – Výrobky

Účet 124 – Zvieratá

Účtovanie zásob vlastnej výroby spôsobom A

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	IUD	Zvýšenie stavu zásob vlastnej výroby	12x	61x
2.	IUD	Zníženie stavu zásob vlastnej výroby	61x	12x
3.	IUD	Škoda na zásobách spôsobená zamestnancom (podpísaná dohoda o hmotnej zodpovednosti)	335	649
4.	IUD	Inventarizačné rozdiely		
		cx) manko	548	12x
		cxii) prebytok	12x	61x
5.	IUD	Prirodený úbytok do normy	61x	12x

Účtovanie zásob vlastnej výroby spôsobom B

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D	
1.	IUD	Použitie zásob vlastnej výroby na účely reprezentácie	513	61x	Účtovanie v priebehu účtovného obdobia
2.	IUD	Darovanie zásob vlastnej výroby	546	61x	
3.	IUD	Prevod začiatočného stavu účtu skupiny 12x do nákladov	61x	12x	Účtovanie na konci účtovného obdobia
4.	IUD	Skutočný stav zistený podľa inventúry	12x	61x	
5.	IUD	Inventarizačné rozdiely:			
		● manko nad normu	548	12x	
		● prebytok	-	-	

Účtová skupina 13 – Tovar

Na účtoch účtovej skupiny 13 – *Tovar* sa účtuje tovar, ktorý účtovná jednotka obstará za účelom predaja v nezmenenej podobe. Ďalej sa tu účtuje aj bezodplatne nadobudnutý a prevzatý dlhodobý majetok, ktorý je určený na ďalšie darovanie.

Účet 131 – Obstaranie tovaru je obdobne ako účet 111 – *Obstaranie materiálu*, účet kalkulačný. Obsahuje jednotlivé zložky obstarávacej ceny a súčasne aj náklady spojené s obstaraním konkrétneho tovaru. Takisto nesmie na konci účtovného obdobia vykazovať konečný zostatok. Účtovná jednotka sa môže rozhodnúť v prípade, ak súčasťou obstarávaného tovaru nie sú ďalšie náklady, že tento bude účtovať priamo prostredníctvom účtu 132 – *Tovar na sklade*.

Účet 131 – Obstaranie tovaru

Účet 132 – Tovar na sklade

Účet 139 – Tovar na ceste

Účtovanie tovaru spôsobom A

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	PFA	Nákup tovaru na faktúru	131	321
2.	VPD	Nákup tovaru v hotovosti	131	211
3.	IUD (PRI)	Príjem tovaru na sklad	132	131
4.	PFA	Nákup tovaru bez použitia obstarávacieho účtu	132	321
5.	IUD	Reklamácia tovaru po úhrade faktúry	315	132
6.	IUD	Bezodplatné prijatie tovaru	132	646
7.	IUD	Bezodplatne odovzdaný tovar	546	132
8.	IUD	Tovar použitý na účely reprezentácie	513	132
9.	PFA	Faktúra za nákup tovaru – tovar do konca roka nebol dodaný	139	321
10.	IUD(PRI)	Príjem tovaru v nasledujúcom účtovnom období	132	139

Účtovanie tovaru spôsobom B

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D	
11.	PFA, VPD	Nákup tovaru			Účtovanie v priebehu účtovného obdobia
		- na faktúru	504	321	
		- súvisiace náklady	504	321	
		- v hotovosti	504	211	
12.	IUD (PRI)	Bezodplatne nadobudnutý tovar	504	646	
13.	IUD (VYD)	Bezodplatné odovzdanie tovaru - dar	546	504	
14.	IUD	Nevyfakturované dodávky tovaru:			
		- je známa presná suma	504	326	
		- nie je známa presná suma	504	323	
15.	IUD	Prevod začiatočného stavu účtu 132 – Tovar na sklade do nákladov	504	132	Účtovanie na konci účtovného obdobia
16.	IUD	Skutočný stav tovaru zistený podľa skladovej evidencie	132	504	
17.	IUD	Prírodný úbytok tovaru	504	132	
18.	IUD	Zaúčtovanie inventarizačných rozdielov:			
		- manko	548	504	
		- prebytok	132	649	
19.	PFA	Vyúčtovanie nevyfakturovanej dodávky v nasledujúcom roku na základe faktúry od dodávateľa	326	321	
			323		

Účtová skupina 19 – Opravné položky k zásobám

Vo všeobecnosti sa opravné položky tvoria na základe zásady opatrnosti, ak sa občianske združenie oprávnené domnieva, že nastalo zníženie hodnoty majetku oproti jeho prvotnému oceneniu v účtovníctve. Predpoklad zníženia hodnoty je oprávnený, ak došlo k takej skutočnosti, ktorá je dôvodom na ohľad zníženia budúcich ekonomických úžitkov majetku. Ako ocenenie sa chápe hodnota po zohľadnení opravných položiek, ktoré už boli vytvorené.

V prípade zásob sa ocenením rozumie čistá realizačná hodnota, t. j. predajná cena znížená o náklady na dokončenie a náklady súvisiace s predajom.

Opravná položka k zásobám sa **tvorí vo výške rozdielu medzi ocenením v účtovníctve a budúcimi ekonomickými úžitkami** zo zásob. Pre opravné položky platí, že ich tvorba vchádza do nákladov súvzťažne s konkrétnym účtom účtovej skupiny 19 – *Opravné položky k zásobám*. Ak ide o zásoby vlastnej výroby, tvoria sa súvzťažne s účtami skupiny 61 – *Zmeny stavu zásob vlastnej výroby*.

Občianske združenie je povinné preverovať, či vytvorená opravná položka má opodstatnenosť. Ak pominuli dôvody na jej tvorbu, takáto položka sa zúčtuje. Dôvodom na jej zúčtovanie môže byť vyradenie zásob z účtovníctva, alebo úplný, resp. čiastočný zánik trvalého zníženia hodnoty zásob.

Účet 191 – Opravná položka k materiálu

Účet 192 – Opravná položka k nedokončenej výrobe

Účet 193 – Opravná položka k polotovarom vlastnej výroby

Účet 194 – Opravná položka k výrobkom

Účet 195 – Opravná položka k zvieratám

Účet 196 – Opravná položka k tovaru

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	IUD	Tvorba opravnej položky k nakupovaným zásobám	558	19x
2.	IUD	Tvorba opravnej položky k zásobám vlastnej výroby	61x	19x
3.	IUD	Zúčtovanie opravnej položky z dôvodu úplného alebo čiastočného zániku predpokladaného zníženia hodnoty nakupovaných zásob	19x	558
4.	IUD	Zúčtovanie opravnej položky z dôvodu úplného alebo čiastočného zániku predpokladaného zníženia hodnoty zásob vlastnej výroby	19x	61x
5.	IUD	Zúčtovanie opravnej položky z dôvodu vyradenia zásob z účtovníctva	19x	11x, 12x,13x

Účtová trieda 2 - Finančné účty

V účtovej triede 2 – *Finančné účty* sa účtuje o krátkodobom finančnom majetku, o krátkodobých finančných záväzkoch, o prevodoch medzi finančnými účtami aj o opravných položkách ku krátkodobému finančnému majetku.

Charakteristickým znakom **krátkodobého finančného majetku** je jeho bezprostredná obchodovateľnosť a vysoká likvidnosť, pod ktorou sa rozumie vysoká schopnosť premeny majetku na peniaze. Predpokladaná držba tohto majetku alebo jeho dohodnutá doba splatnosti je najviac jeden rok odo dňa uskutočnenia účtovného prípadu. Ide najmä o cenné papiere určené na obchodovanie a cenné papiere určené na predaj, pri ktorých má účtovná jednotka zámer, že ich predá v krátkej dobe, teda do jedného roka.

Pod pojmom **krátkodobé finančné záväzky** sa rozumejú zúčtovacie vzťahy, ktoré vznikajú pri získavaní peňažných prostriedkov alebo krátkodobého finančného majetku. Doba ich úhrady, resp. vyrovnanie iným spôsobom, je najviac jeden rok odo dňa ich vzniku. Ide napr. o záväzky účtovnej jednotky voči bankám z dôvodu poskytnutia úveru alebo voči iným subjektom pri poskytnutí finančnej pôžičky.

Účtová skupina 21 – Peniaze

V rámci účtovej skupiny 21 - *Peniaze* sa účtuje stav a pohyb hotovosti na základe pokladničných dokladov, ktorými sú príjmové a výdavkové pokladničné doklady. Ide o účtovanie pokladničnej hotovosti, ktorá zahŕňa nielen bankovky a mince, ale aj šeky a poukážky na zúčtovanie. Občianske združenie môže mať viacero pokladníc, pričom pohyby v každej z nich je potrebné oddeliť analytickou evidenciou. Môže mať samostatnú analytickú evidenciu na pokladnice k jednotlivým projektom, rovnako ako analytickú evidenciu centrálnej pokladnice či elektronickej registračnej pokladnice. Pokladnice vedené v cudzej mene sa vedú oddelene pre každý druh cudzej meny.

V rámci tejto účtovej skupiny sa ďalej účtuje o **ceninách**, a to najmä o poštových známkach, kolkoch, stravných lístkoch a o telefónnych a iných kartách, ak majú hodnotu pred ich vydaním, z ktorej sa táto bude môcť čerpať po ich vydaní do používania. Analytická evidencia sa vedie podľa druhu cenín, prípadne podľa osôb, ktorým boli ceniny zverené.

Účet 211 – Pokladnica

Účet 213 – Ceniny

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	PPD	Výnosy z usporadúvania domácich a zahraničných súťaží, registračné poplatky, štartovné, vstupné inkasované v hotovosti	211	647
2.	IUD	Prebytok v pokladnici	211	649
3.	PPD	Tržby v hotovosti z predaja dlhodobého majetku	211	651
4.	PPD	Tržby v hotovosti z predaja cenných papierov a podielov	211	653
5.	PPD	Tržby v hotovosti z predaja materiálu	211	654
6.	PPD	Prijaté príspevky v hotovosti od organizačných zložiek, ak sú účtovnými jednotkami	211	661
7.	PPD	Prijaté príspevky v hotovosti od iných organizácií	211	662
8.	PPD	Prijaté príspevky v hotovosti od fyzických osôb	211	663
9.	PPD	Prijaté členské príspevky v hotovosti	211	664
10.	PPD	Prijaté príspevky v hotovosti z verejných zbierok od právnických a fyzických osôb	211	667
11.	VPD	Náklady na usporadúvanie súťaží, registračné poplatky, štartovné platené v hotovosti	547	211
12.	VPD	Škoda zistená v pokladnici zavinená krádežou, prípadne vzniknutá z mimoriadnych príčin	548	211
13.	VPD	Poistné, poplatky peňažného styku platené v hotovosti	549	211
14.	VPD	Poskytnuté príspevky v hotovosti organizačným zložkách, ak sú účtovnými jednotkami	561	211
15.	VPD	Poskytnuté príspevky v hotovosti iným účtovným jednotkám	562	211
16.	VPD	Poskytnuté príspevky v hotovosti fyzickým osobám	563	211
17.	VPD	Poskytnuté príspevky v hotovosti právnickým a fyzickým osobám, pre ktoré bola organizovaná verejná zbierka	567	211
18.	VPD	Nákup cenín v hotovosti	213	211
19.	IUD	Prebytok cenín	213	649
20.	IUD	Škoda zistená na ceninách zavinená krádežou, prípadne vzniknutá z mimoriadnych príčin	548	213

Účtová skupina 22 – Účty v bankách

Na účte účtovej skupiny 22 – *Účty v bankách* sa účtuje na základe bankových výpisov o prijatých a vykonaných plattách. Ak je to nevyhnutné pre činnosť občianskeho združenia, tieto môžu mať aj viacero bankových účtov otvorených

v rôznych bankách. Analytickou evidenciou je možné tiež odčleniť peňažné prostriedky na bankovom účte, a to podľa zdroja, odkiaľ boli tieto peňažné prostriedky získané, prípadne podľa účelu, na ktorý boli vynaložené alebo na aký majú byť vynaložené.

Účet 221 – Bankové účty

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	VBU	Zmluvné pokuty a poplatky z omeškania (penále) prijaté na bankový účet	221	641
2.	VBU	Ostatné pokuty a poplatky z omeškania prijaté (penále) prijaté na bankový účet	221	642
3.	VBU	Platby za odpísané pohľadávky prijaté na bankový účet	221	643
4.	VBU	Prijaté úroky od banky a iných dlžníkov na bankový účet	221	644
5.	VBU	Kurzový zisk na devízovom účte zistený pri účtovnej závierke	221	645
6.	VBU	Príspevky z podielu zaplatenej dane od právnických a fyzických osôb inkasované na bankový účet	221	665
7.	VBU	Prijatý príspevok v rámci verejnej zbierky od právnických a fyzických osôb inkasované na bankový účet	221	667
8.	VBU	Príjem dotácie zo štátneho rozpočtu	221	346
9.	VBU	Príjem dotácie z rozpočtu miestnej samosprávy	221	348
10.	VBU	Vrátenie dotácie alebo jej časti štátnemu rozpočtu, ktorá nebola použitá alebo boli porušené podmienky, hradené z bankového účtu	346	221
11.	VBU	Vrátenie dotácie alebo jej časti orgánom miestnej samosprávy, ktorá nebola použitá alebo boli porušené podmienky, hradené z bankového účtu	348	221
12.	VBU	Zmluvné pokuty a poplatky z omeškania (penále) hradené z bankového účtu	541	221
13.	VBU	Ostatné pokuty a poplatky z omeškania (penále) hradené z bankového účtu	542	221
14.	VBU	Platené úroky z bankového účtu	544	221
15.	VBU	Kurzová strata na devízovom účte zistená pri účtovnej závierke	545	221
16.	VBU	Náklady na usporadúvanie domácich a zahraničných súťaží, registračné poplatky, štartovné hradené z bankového účtu	547	221

17.	VBU	Náklady peňažného styku, poisťné hradené z bankového účtu	549	221
18.	VBU	Poskytnuté príspevky organizačným zložkám, ak sú účtovnými jednotkami z bankového účtu	561	221
19.	VBU	Poskytnuté príspevky iným účtovným jednotkám z bankového účtu	562	221
20.	VBU	Poskytnuté príspevky fyzickým osobám z bankového účtu	563	221
21.	VBU	Poskytnuté príspevky fyzickým a právnickým osobám, pre ktoré bola organizovaná verejná zbierka	567	221
22.	VBU	Daň vyberaná zrážkou	591	221

Účtová skupina 23 – Bežné bankové úvery

Na účtoch účtovej skupiny 23 – *Bežné bankové úvery* účtujú občianske združenia krátkodobé úvery poskytnuté tejto účtovnej jednotke dvojakým spôsobom. Tým najtypickejším sú krátkodobé bankové úvery poskytnuté bankou so splatnosťou do jedného roka. Analytická evidencia k takémuto typu účtu sa vedie podľa jednotlivých druhov poskytnutých úverov.

Ako krátkodobý finančný zdroj môže občianske združenie použiť zmenky. Zmenka môže byť banke predaná – eskontovaná, čím vzniká medzi bankou a konkrétnym občianskym združením eskontný úverový vzťah, ktorý občianske združenie eviduje v rámci tejto účtovej skupiny. Špecifickým znakom eskontných úverov je, že úver nespláca príjemca úveru, ale jeho dlžník. Pokiaľ však dlžník príjemcu úveru zmenku neuhradí, musí hodnotu zmenky zaplatiť príjemca úveru a svoj nárok zo zmenky si musí uplatniť u svojho dlžníka.

Účet 231 – Krátkodobé bankové úvery

Účet 232 – Eskontné úvery

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	VUU	Úver od banky prijatý na bankový účet		
	VBU	a) úverová zmluva	261	231
		b) príjem peňazí na bankový účet	221	261
		c) úhrada dodávateľskej faktúry z bankového účtu	321	221
2.	VUU	Úver od banky vzniknutý otvorením úverového rámca – postupné uhrádzanie dodávateľských faktúr	321	231

3.	VBU	Splácanie úrokov z úveru hradené z bankového účtu	544	221
4.	VBU	Splácanie istiny z bankového účtu	231	221
5.	VFA	Vystavenie odberateľskej faktúry v prípade predaja vlastných výrobkov	311	601
6.	IUD	Prijatie zmenky na inkaso		
		i) suma pohľadávky	-	311
		ii) úrok	-	644
		iii) menovitá hodnota zmenky	312	-
1. alternatíva				
7.	VBU	V deň splatnosti zmenky inkaso menovitej hodnoty zmenky na bankový účet	221	312
2. alternatíva				
8.	IUD	Nezisková účtovná jednotka predkladá prijatú zmenku v menovitej hodnote na eskont banke pred uplynutím doby splatnosti zmenky	313	312
9.	VEU VBU	Banka poskytla NUJ eskontný úver		
		a) suma eskontného úveru (menovitá hodnota zmenky)	-	232
		b) diskont (eskontný úrok zaplatený banke)	544	-
		c) provízia banke za eskont zmenky		
		d) prostriedky pripísané na bankový účet (suma eskontného úveru po odpočítaní diskontu a provízie)	549	-
			221	-
10.	VEU	Oznámenie banky o úhrade menovitej hodnoty zmenky dlžníkom	232	313
3. alternatíva				
11.	IUD	Vrátenie zmenky v menovitej hodnote bankou z dôvodu nesplatenia odberateľom	312	313
12.	VEU VBU	Nezisková účtovná jednotka spláca eskontný úver zo svojho bankového účtu	232	221

Účtová skupina 24 – Iné krátkodobé finančné výpomoci

V rámci účtovej skupiny 24 – *Iné krátkodobé finančné výpomoci* sa účtuje o dlhopisoch emitovaných občianskym združením s dobou splatnosti do jedného roka. Analytická evidencia k účtu, ktorý slúži na ich evidenciu, sa vedie podľa jednotlivých druhov dlhopisov.

Ďalším krátkodobým finančným zdrojom prezentovaným v rámci tejto účtovej skupiny, ktoré občianske združenia využívajú na krytie svojho majetku, môžu byť **prijaté krátkodobé výpomoci alebo pôžičky**, ktoré účtovnej jednotke poskytlí iné osoby ako banky, a to na základe zmlúv. Analytická evidencia sa vedie podľa jednotlivých poskytovateľov finančných výpomoci alebo pôžičiek (podľa jednotlivých veriteľov).

Účet 241 – Krátkodobé dlhopisy emitované účtovnou jednotkou

Účet 249 – Ostatné krátkodobé finančné výpomoci

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	IUD	Upísanie (emisía) dlhopisov prostredníctvom banky	375	241
2.	VBU	Predaj časti dlhopisov		
		– oznámenie banky o predaji časti dlhopisov	221	375
		– poplatok banke za sprostredkovanie	549	221
3.	IUD	Stiahnutie zvyšnej časti dlhopisov, ktoré neboli predané	255	375
4.	IUD	Vyradenie nepredaných dlhopisov	241	255
5.	IUD	Pri splatnosti dlhopisov zaúčtovanie predloženia		
		a) hodnota splatných dlhopisov	241	379
		b) úrok	544	379
6.	VBU	Vyplatenie dlhopisov	379	221
7.	PPD	Prijatie krátkodobej finančnej výpomoci v hotovosti	211	249
8.	VBU	Prijatie krátkodobej finančnej výpomoci na bankový účet	221	249
9.	VPD	Splátka krátkodobej finančnej výpomoci v hotovosti	249	211
10.	VBU	Splátka krátkodobej finančnej výpomoci z bankového účtu	249	221
11.	VPD	Úhrada úrokov v hotovosti	544	211
12.	VBU	Úhrada úrokov z bankového účtu	544	221

Účtová skupina 25 – Krátkodobý finančný majetok

V rámci účtovej skupiny 25 – *Krátkodobý finančný majetok* sa účtuje o akciách, ktoré občianske združenie obstaralo za účelom obchodovania s nimi na tuzemskej alebo zahraničnej burze, či na inom verejnom trhu s cieľom dosahovať zisk z cenových rozdielov v krátkodobom časovom horizonte, t. j. v období spravidla do jedného roka. Toto obdobie však nie je tak jednoznačne vymedzené a môže byť teda aj

dlhšie, a to v tom prípade, že sa obchod nepodarí zrealizovať do jedného roka (rozhodujúci je zámer občianskeho združenia).

Ďalej sa tu účtuje o dlhových cenných papieroch, napr. o obligáciách, ktoré občianske združenie obstaralo na tuzemskej alebo zahraničnej burze, alebo na inom verejnom trhu za účelom vykonania obchodu a s cieľom dosahovať zisk z cenových rozdielov v krátkom čase, o vlastných dlhopisoch občianskeho združenia, a to v tom prípade, ak ich toto môže mať v držbe v súlade s platnými právnymi predpismi. Predmetom účtovníctva v rámci tejto účtovej skupiny je aj účtovanie o dlhových cenných papieroch s určenou dobou splatnosti do jedného roka, ktoré má podnik záujem držať do doby splatnosti.

V danej účtovej skupine sa účtuje aj o cenných papieroch, ktoré nie sú cennými papiermi určenými na obchodovanie ani cennými papiermi držanými do splatnosti, pričom môže ísť aj o majetkové, aj o dlhové cenné papiere.

Účet 251 – Majetkové cenné papiere na obchodovanie

Účet 253 – Dlhové cenné papiere na obchodovanie

Účet 255 – Vlastné dlhopisy

Účet 256 – Dlhové cenné papiere so splatnosťou do jedného roka držané do splatnosti

Účet 257 – Ostatné realizovateľné cenné papiere

Účet 259 – Obstaranie krátkodobého finančného majetku

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	ZML	Obstaranie krátkodobého finančného majetku	259	379
2.	VPD, VBU	Náklady súvisiace s obstaraním krátkodobého finančného majetku (provízia maklérovi, poplatok burze) hradené v hotovosti alebo z bankového účtu	259	221
3.	IUD	Zaradenie krátkodobého finančného majetku medzi jeho zložky	25x	259
4.	VBU	Úhrada za obstaraný krátkodobý finančný majetok z bankového účtu	379	221
5.	IUD	Úrokový výnos vyplývajúci z vlastníctva krátkodobého finančného majetku	25x	655
6.	IUD	Zvýšenie reálnej hodnoty krátkodobého finančného majetku ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka	25x	657

7.	IUD	Zníženie reálnej hodnoty krátkodobého finančného majetku ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka	557	25x
8.	ZML	Tržby z predaja krátkodobého finančného majetku	378	653
9.	IUD	Úbytok predaného krátkodobého finančného majetku v účtovnom ocenení	553	25x
10.	VBU	Inkaso za predaný krátkodobý finančný majetok	221	378
11.	IUD	Stiahnutie nepredaných vlastných dlhopisov	255	375
12.	VPD	Odkúpenie vlastných dlhopisov v hotovosti, ak sa k tomu emitent zaviazal	255	211
13.	IUD	Vyradenie vlastných dlhopisov z majetku	241	255

Účtová skupina 26 – Prevody medzi finančnými účtami

Účet 261 – *Peniaze na ceste*, ktorý obsahuje účtová skupina 26 – *Prevody medzi finančnými účtami*, slúži na preklenutie časového nesúladu medzi vkladmi, výbermi peňazí, šekov a iných hotovostí a prijatím príslušných bankových výpisov. Taktiež slúži na preklenutie časového nesúladu pri prevodoch medzi dvoma bankovými účtami. Na tomto účte sa účtuje len na základe pokladničných dokladov, t. j. na základe príjmových a výdavkových dokladov a na základe výpisov z bankových účtov.

Účet 261 – *Peniaze na ceste*

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	VBU	Výber peňazí z bankového účtu s cieľom uloženia do pokladnice. Účtovanie na základe: <ul style="list-style-type: none"> ● výpisu z bankového účtu ● príjmového pokladničného dokladu 	261	221
	PPD		211	261
2.	VPD	Výber peňazí z pokladnice s cieľom uloženia na bankový účet. Účtovanie na základe: <ul style="list-style-type: none"> a) výdavkového pokladničného dokladu b) výpisu z bankového účtu 	261	211
	VBU		221	261
3.	VBU-A	Prevod medzi dvoma bankovými účtami otvorenými v rôznych bankách <ul style="list-style-type: none"> a) úbytok peňazí v banke A b) prírastok peňazí v banke B 	261	221/AE
	VBU-B		221/AE	261

4.	VUU	Prevod medzi úverovým účtom a bežným bankovým účtom – poskytnutie úveru		
	VBU	a) výpis z úverového účtu	261	231
		b) výpis z bežného bankového účtu	221	261
5.	VBU	Prevod medzi bežným bankovým účtom a úverovým účtom – splácanie úveru		
	VUU	a) výpis z bežného bankového účtu	261	221
		b) výpis z úverového účtu	231	261

Účtová skupina 29 – Opravné položky ku krátkodobému finančnému majetku

Na účte účtovej skupiny 29 – Opravné položky ku krátkodobému finančnému majetku sa účtuje v prípade, ak je opodstatnené predpokladať, že nastalo zníženie hodnoty krátkodobého finančného majetku oproti jeho pôvodnému oceneniu v účtovníctve, pričom zníženie tejto hodnoty nie je trvalého charakteru.

Účet 291 – Opravné položky ku krátkodobému finančnému majetku

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	IUD	Tvorba opravnej položky ku krátkodobému finančnému majetku	558,559	291
2.	IUD	Zúčtovanie opravnej položky z dôvodu vyradenia krátkodobého finančného majetku	291	25x
3.	IUD	Zúčtovanie opravnej položky z dôvodu úplného alebo čiastočného zániku opodstatneného predpokladu trvania zníženia hodnoty krátkodobého finančného majetku	291	558,559

Účtová trieda 3 - Zúčtovacie vzťahy

Zúčtovacie vzťahy sú definované ako kvantifikované vzťahy občianskeho združenia k jeho vonkajšiemu a vnútornému prostrediu, ktoré sú predmetom účtovníctva. Z hľadiska náročnosti sa zúčtovacie vzťahy zaraďujú medzi najzložitejšiu oblasť podvojného účtovníctva. Účty účtovej triedy 3 – *Zúčtovacie vzťahy* plnia funkciu metodického prostriedku, pomocou ktorého sa zabezpečuje účtovné zobrazenie väčšiny vznikajúcich zúčtovacích vzťahov medzi občianskym združením a ostatnými účtovnými jednotkami, medzi niekoľkými účtovnými obdobiami a tiež medzi vnútroorganizačnými útvarmi danej organizácie.

V účtovej triede 3 – *Zúčtovacie vzťahy* sú zachytené rôzne druhy krátkodobých a dlhodobých pohľadávok i krátkodobých záväzkov, ktoré sú usporiadané do deviatich účtových skupín.

Účtová skupina 31 – Pohľadávky

Účtová skupina 31 – *Pohľadávky* obsahuje účty aktív, na ktorých sa účtuje napr. o dlhodobých a krátkodobých pohľadávkach z obchodných vzťahov, z hlavnej činnosti občianskeho združenia, poskytnutých prevádzkových preddavkoch a pod.

Časové rozlíšenie dohodnutej doby splatnosti, resp. zostatkovej doby splatnosti pohľadávok občianske združenie zabezpečuje dôslednou analytickou evidenciou ku konkrétnym účtom.

Účet 311 – Odberatelia

Účet 312 – Zmenky na inkaso

Účet 313 – Pohľadávky za eskontované cenné papiere

Účet 314 – Poskytnuté prevádzkové preddavky

Účet 315 – Ostatné pohľadávky

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	VFA	Vystavená faktúra za predaj výrobkov, tovaru alebo poskytnuté služby	311	601,604,602
2.	VFA	Nedodržanie fakturačných podmienok – penále za omeškanie platby	311	641
3.	VBU	a) Inkaso faktúry v cudzej mene na účet v mene euro (prepočet kurzom komerčnej banky v deň prijatia platby)	221	311
		b1) Kurzový zisk	311	645
		b2) Kurzová strata	545	311
4.	VFA	Dobropis (k vystavenej faktúre) pri vrátení výrobkov, tovaru	601, 604	311
5.	VBU, VPD,	a) Poskytnutý preddavok	314	221, 211
	PFA	b) Zúčtovanie preddavku po prijatí dodávky	321	314

6.	VBU, PPD	Vrátenie preddavku po nesplnení stanovených podmienok	221,211	314
7.	VFA	Vystavená faktúra za predaj DHM a DNM	311	651
8.	IUD	Dividendy a úroky získané účtovnou jednotkou z DFM	311	652
9.	IUD	Nárok na príspevky od organizačných zložiek, právnických osôb, fyzických osôb, členské príspevky	315	661,662, 663,664

Účtová skupina 32 – Závázky

V účtovej skupine 32 – *Závázky* sa účtuje o krátkodobých záväzkoch z obchodných vzťahov (napr. krátkodobé záväzky voči dodávateľom), z členských vzťahov v rámci občianskeho združenia, prijaté krátkodobé preddavky a nevyfakturované dodávky. Pre účet 326 – *Nevyfakturované dodávky* je typické, že občianske združenie na ňom účtuje o krátkodobých záväzkoch, ak pozná presnú sumu dodávky na základe dodacieho listu a zatiaľ neprijalo faktúru za dodávku.

Účet 321 – Dodávatelia

Účet 322 – Zmenky na úhradu

Účet 323 – Krátkodobé rezervy

Účet 324 – Prijaté preddavky

Účet 325 – Ostatné záväzky

Účet 326 – Nevyfakturované dodávky

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	PFA	Došlá faktúra za nákup materiálu, tovaru	111,131	321
2.	PFA	Došlá faktúra za spotrebované služby (dodávky energie, plynu...)	502, 518	321
3.	VBU	a) Úhrada faktúry v cudzej mene na korunový účet (prepočet kurzom komerčnej banky v deň uskutočnenie platby)	321	221
	IUD	b) Kurzový zisk	321	645
	IUD	b) Kurzová strata	545	321

4.	PFA	Predplatné na budúci rok (noviny, časopisy, knihy...)	381	321
5.	IUD	Tvorba rezervy na obstaranie majetku	04x,1xx	323
6.	IUD,PFA	Použitie rezervy súvisiacej s obstaraním majetku po prijatí faktúry	323	321
7.	IUD	Tvorba rezervy na nevyčerpané dovolenky vrátane sociálneho a zdravotného poistenia	521,524	323
8.	IUD	Tvorba rezervy na nevyfakturované služby	511,518	323
9.	IUD	Tvorba rezervy na členské príspevky do zväzov, komôr...	562	323
10.	IUD	Použitie rezervy na náklady (nevyfakturované služby, členské príspevky, nevyčerpané dovolenky)	323	32x, 33x
11.	IUD	Zrušenie nespotrebovanej rezervy	323	5xx
12.	VBU, PPD	a) Prijatý preddavok od odberateľa pred splnením záväzku	221,211	324
	VFA	b) Zúčtovanie prijatého preddavku po splnení záväzku	324	311
13.	IUD	Predpis nájomného	518	321
14.	IUD	Predpis poskytnutého príspevku organizačným zložkám, iným účtovným jednotkám, fyzickým osobám	561,562,563	325
15.	PRIJ	Prijatie materiálu, tovaru na základe dodacieho listu	1xx	326
16.	PFA	Zúčtovanie záväzku po prijatí faktúry	326	321

Účtová skupina 33 – Zúčtovanie so zamestnancami a s inštitúciami

Účtová skupina 33 – *Zúčtovanie so zamestnancami a s inštitúciami* obsahuje účty aktív aj účty pasív. Občianske združenie v tejto skupine účtuje o pohľadávkach a záväzkoch voči zamestnancom a zúčtovaní s orgánmi sociálneho poistenia a zdravotného poistenia, ktoré sa vzťahujú na účtovnú jednotku a jej zamestnancov.

Účet 331 – Zamestnanci

Účet 333 – Ostatné záväzky voči zamestnancom

Účet 335 – Pohľadávky voči zamestnancom

Účet 336 – Zúčtovanie so Sociálnou poisťovňou a zdravotnými poisťovňami

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	IUD (ZVL)	Priznané hrubé mzdy zamestnancom	521	331
2.	IUD (ZVL)	Preddavok na daň z príjmov fyzických osôb	331	342
3.	IUD (ZVL)	Odvody do Sociálnej poisťovne a zdravotných poisťovní, ktoré hradí zamestnanec	331	336
4.	IUD (ZVL)	Odvody do Sociálnej poisťovne a zdravotných poisťovní, ktoré hradí zamestnávateľ za zamestnanca	524	336
5.	IUD (ZVL)	Náhrada mzdy zamestnanca počas práceneschopnosti – prvých 10 dní	527	331
6.	IUD (ZVL)	Zrážka zo mzdy (pôžička, sporenie a pod.)	331	379
7.	IUD	Nárok zamestnanca na úhradu cestovného	512	333
8.	VPD	Výplata cestovného zamestnancovi z pokladnice	333	211
9.	VPD	Poskytnutý preddavok na cestovné výdavky	335	211
10.	IUD	Zúčtovanie preddavku (suma preddavku sa rovná skutočným cestovným výdavkom)	512	335
11.	VPD	Schodok zistený v pokladnici (podpísaná dohoda o hmotnej zodpovednosti)	335	211
12.	IUD (ZVL)	Doplňkové dôchodkové sporenie – zamestnanec	331	336
13.	IUD (ZVL)	Doplňkové dôchodkové sporenie – zamestnávateľ	524	336

Účtová skupina 34 – Zúčtovanie daní, dotácií a ostatné zúčtovanie

Táto účtová skupina je určená na zúčtovanie daní a dotácií. Účtuje sa tu o dotáciách, príspevkoch a transferoch zo štátneho rozpočtu, rozpočtu obce, VÚC alebo európskeho spoločenstva, o priamych daniach, nepriamych daniach a poplatkoch.

Účet 341 – Daň z príjmov

Účet 342 – Ostatné priame dane

Účet 343 – Daň z pridanej hodnoty

Účet 345 – Ostatné dane a poplatky

Účet 346 – Dotácie a ostatné zúčtovanie so štátnym rozpočtom

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	IUD	Predpis dane z príjmov právnických osôb	591	341
2.	VBU	Úhrada preddavkov dane z príjmov právnických osôb	341	221
3.	IUD	Sankčné poplatky pri nedodržaní daňových predpisov	542	341
4.	IUD (ZVL)	Preddavková daň zo závislej činnosti zrážaná zamestnancom	331	342
5.	VBU	Odvod dane zo závislej činnosti	342	221
6.	IUD	Priznanie štátnych, miestnych dotácií na prevádzku	346,348	691
7.	IUD	Priznanie štátnych, miestnych dotácií na obstaranie dlhodobého majetku	346,348	384
8.	VBU	Prijem štátnych, miestnych dotácií	221	346,348
9.	IUD	Preplatok štátnej, miestnej dotácie, povinnosť vrátenia štátnej dotácie alebo jej časti pre porušenie finančnej disciplíny určenej na prevádzku	691	346,348
10.	IUD	Preplatok štátnej, miestnej dotácie, povinnosť vrátenia štátnej dotácie alebo jej časti pre porušenie finančnej disciplíny určenej na obstaranie dlhodobého majetku	384	346,348
11.	IUD	Zostatok nepotrebovanej dotácie na prevádzku pri účtovnej závierke	691	384
12.	IUD	Priznanie štátnych, miestnych dotácií, ak je už uzatvorená zmluva o ich poskytnutí pri účtovnej uzávierke	346,348	384

Účtová skupina 35 – Pohľadávky z dôvodu združovania

V účtovej skupine 35 – *Pohľadávky z dôvodu združovania* sa podľa účtovej osnovy pre účtové jednotky, ktoré nie sú založené alebo zriadené na účel podnikania, nachádza iba jeden účet, a to účet 358 – *Pohľadávky voči účastníkom združení*.

Na tomto účte účtuje občianske združenie pohľadávky voči účastníkom združenia, ak nevzniká samostatná právnická osoba, nie je poverený ani jeden z účastníkov združenia za správu združenia, pričom zostatok tohto účtu sa odsúhlasí účastníkmi združenia.

Účet 358 – Pohľadávky voči účastníkom združení

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	VPD, VBU, IUD	Vklad účastníka do zdruzenia formou peňažných prostriedkov, zásob, dlhodobého majetku	358	211, 221, 1xx, 0xx
2.	IUD	Pohľadávka voči ostatným účastníkom zdruzenia z dôvodu podielu na nákladoch zdruzenia	358	5xx
3.	IUD	Pohľadávka voči ostatným účastníkom zdruzenia z dôvodu podielu na výnosoch zdruzenia	358	6xx
4.	VBU, PPD	Inkaso pohľadávky od ostatných účastníkov zdruzenia	221, 211	358

Účtová skupina 36 – Závázky voči združeniu a záväzky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov

V tejto účtovej skupine sa nachádzajú dva účty pasív, na ktoré sa účtujú záväzky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov a záväzky voči účastníkom združení. Na účte 368 – *Záväzky voči účastníkom zdruzenia* sa účtuje podľa postupu účtovania, ak:

- nevzniká samostatná právnická osoba,
- nie je poverený ani jeden z účastníkov zdruzenia za správu zdruzenia, pričom zostatok tohto účtu sa odsúhlasí účastníkmi zdruzenia.

Účet 367 – Záväzky z upísaných nesplatených cenných papierov a vkladov

Účet 368 – Záväzky voči účastníkom združení

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	IUD	Záväzok voči ostatným účastníkom zdruzenia, ktorí obstarali dlhodobý, krátkodobý majetok	0xx, 1xx	368
2.	IUD	Záväzok voči ostatným účastníkom zdruzenia z dôvodu podielu na výnosoch zdruzenia	6xx	368
3.	IUD	Záväzok voči ostatným účastníkom zdruzenia z dôvodu podielu na nákladoch zdruzenia	5xx	368
4.	VBU, VPD	Úhrada záväzku ostatným účastníkom zdruzenia	368	211, 221

Účtová skupina 37 – Iné pohľadávky a záväzky

Účtová skupina 37 – *Iné pohľadávky a záväzky* obsahuje účty aktív aj pasív. Účtujú sa tu pohľadávky z emisie dlhopisov, ako aj iné pohľadávky a záväzky, ktoré nenašli svoju obsahovú náplň na predchádzajúcich účtoch účtových skupín.

Účet 373 – Pohľadávky a záväzky z pevných termínových operácií

Účet 375 – Pohľadávky z dlhopisov emitovaných účtovnou jednotkou

Účet 378 – Iné pohľadávky

Účet 379 – Iné záväzky

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	IUD	Pohľadávka z dôvodu náhrady škody od zodpovednej osoby	378	649
2.	VPD	Poskytnutý preddavok na cestovné členovi orgánu neziskovej účtovnej jednotky v hotovosti	378	211
3.	IUD	Priznanie dotácií zo štátnych fondov na prevádzku, na obstaranie dlhodobého majetku	378	691,384
5.	VBU	Príjem dotácií zo štátnych fondov	221	378
6.	IUD	Preplatok dotácie zo štátnych fondov, povinnosť vrátenia štátnej dotácie alebo jej časti pre porušenie finančnej disciplíny určenej na prevádzku	691	378
7.	IUD	Preplatok dotácie zo štátnych fondov, povinnosť vrátenia štátnej dotácie alebo jej časti pre porušenie finančnej disciplíny určenej na obstaranie dlhodobého majetku	384	378
8.	IUD	Zostatok nespotrebovanej dotácie na prevádzku pri účtovnej závierke	691	384
9.	IUD	Priznanie dotácií zo štátnych fondov, ak je už uzatvorená zmluva o ich poskytnutí pri účtovnej uzávierke	378	384
10.	IUD	Záväzok zo zodpovednosti za spôsobenú škodu	548	379
11.	IUD	Nárok člena orgánu neziskovej účtovnej jednotky na náhradu cestovných výdavkov	512	379

Účtová skupina 38 – Časové rozlíšenie nákladov a výnosov

Na zabezpečenie nezávislosti jednotlivých účtovných období sa využívajú účty účtovnej skupiny 38 - *Časové rozlíšenie nákladov a výnosov*. Kritérium pre účtovanie na týchto účtoch je skutočnosť, že občianske združenie pozná vecnú náplň (dôvod vzniku), výšku a účtovné obdobie, do ktorého účtovné prípady patria.

Účty časového rozlíšenia podliehajú dokladovej inventúre a pri inventarizácii sa posudzuje ich výška a odôvodnenosť. Časovo sa nerozlišujú pokuty, penále, úroky z omeškania, manká a škody.

Účet 381 – Náklady budúcich období

Účet 383 – Výdavky budúcich období

Účet 384 – Výnosy budúcich období

Účet 385 – Príjmy budúcich období

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	PFA	Došlá faktúra za predplatené služby, nájomné platené vopred na nasledujúce obdobie	381	321
2.	IUD	Účtovanie v nasledujúcom období: Nájomné platené vopred, predplatné tlač, časopisy...	518	381
3.	IUD	Nájomné platené pozadu (zaplatené bude v budúcom období)	518	383
4.	PFA	Účtovanie v nasledujúcom období: Došlá faktúra za služby v predchádzajúcom období	383	321
5.	VBU	Vopred prijaté nájomné	221	384
6.	VBU,PPD	Prijaté členské príspevky a iné príspevky, ktoré sa týkajú budúcich období	221,211	384
7.	VBU	Prijatý finančný dar na obstaranie DNM a DHM odpisovaného, ktorý bude účtovná jednotka používať na vlastnú činnosť	221	384
8.	IUD	Bezodplatne nadobudnutý DNM, DHM odpisovaný	01x, 02x	384
9.	IUD	Prijaté dotácie na obstaranie DNM a DHM odpisovaného, ktorý bude organizácia používať na vlastnú činnosť	346,348 378	384
10.	IUD	Zostatok nespotrebovanej dotácie na prevádzku pri účtovnej uzávierke	691	384

		Účtovanie v nasledujúcom období:		
11.	IUD	Zúčtovanie členských príspevkov a iných príspevkov pripadajúcich na bežné účtovné obdobie	384	66x
12.	IUD	Zúčtovanie výnosov budúcich období vo výške odpisov dlhodobého majetku, na obstaranie ktorého bol poskytnutý finančný dar	384	649
13.	IUD	Zúčtovanie výnosov budúcich období vo výške odpisov bezodplatne nadobudnutého dlhodobého majetku	384	649
14.	IUD	Zúčtovanie výnosov budúcich období vo výške odpisov dlhodobého majetku obstaraného z dotácie	384	691
15.	VFA,PPD	Účtovanie v nasledujúcom období: Vystavená faktúra za poskytnuté dodávky	311, 211	385

Účtová skupina 39 – Opravná položka k zúčtovacím vzťahom a vnútorné zúčtovanie

Posledná účtová skupina triedy 3 – *Zúčtovacie vzťahy* obsahuje tri účty. Účtuje sa na nich o opravných položkách k pohľadávkam, vnútorných vzťahoch samotného občianskeho združenia a vzájomných vzťahoch medzi účastníkmi združenia podľa zmluvy o združení.

Na účte 391 – *Opravná položka k pohľadávkam* sa účtuje o opravných položkách k pohľadávkam. Táto opravná položka sa tvorí najmä k pohľadávkam, pri ktorých je opodstatnené predpokladať, že ich dlžníci úplne alebo čiastočne nezaplatia, a k sporným pohľadávkam voči dlžníkom, s ktorými sa vedie spor o ich uznanie.

Na účte 395 – *Vnútorné zúčtovanie* sa účtujú vnútorné vzťahy v organizácií. Je však potrebné zdôrazniť, že tento účet pri uzatváraní účtovných kníh nemôže vykazovať zostatok.

Účet 396 – *Spojovací účet pri združovaní* je určený pre účtovné prípady týkajúce sa združovania, pri ktorých nevzniká právnická osoba a jeden z účastníkov je poverený správou peňazí alebo iných vecí poskytnutých na účely združenia.

Účet 391 – Opravná položka k pohľadávkam

Účet 395 – Vnútorné zúčtovanie

Účet 396 – Spojovací účet pri združovaní

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	IUD	Tvorba opravnej položky k pohľadávkam	558,559	391
2.	IUD	Zúčtovanie opravnej položky z dôvodu vyradenia pohľadávky z účtovníctva	391	3xx
3.	IUD	Zúčtovanie opravnej položky z dôvodu úplného alebo čiastočného zániku opodstatnenia predpokladu trvania zníženia hodnoty pohľadávky v zaniknutej sume	391	558,559

Účtová trieda 4 - Imanie, fondy, výsledok hospodárenia a dlhodobé záväzky

Účtová trieda 4 – Imanie, fondy, výsledok hospodárenia a dlhodobé záväzky obsahuje z pohľadu občianskeho združenia vlastné a časť cudzích zdrojov krytia majetku.

K **vlastným zdrojom** sa zaraďujú:

- **základné imanie**, ktoré predstavuje množstvo peňažných a nepeňažných prostriedkov, ktoré zakladatelia, spoločníci a členovia vložili pri založení občianskeho združenia.
- **fondy tvorené podľa osobitných predpisov**, ktoré sú tvorené priamymi peňažnými prostriedkami od iných subjektov. Tvoria sa najčastejšie na financovanie konkrétnej činnosti, resp. cieľa,
- **oceňovacie rozdiely**, ktoré sú predmetom účtovania v prípadoch zmeny reálnej hodnoty cenných papierov alebo podielov v obchodných spoločnostiach,
- **fondy tvorené zo zisku**, ide predovšetkým o tvorbu rezervného fondu, fondov tvorených zo zisku a ostatných fondov. Môžu byť tvorené zo zisku predchádzajúceho účtovného obdobia alebo zo zisku minulých rokov. Účel ich použitia musí mať občianske združenie stanovený vo vnútornom predpise,
- **výsledok hospodárenia minulých rokov** predstavuje zisk, resp. stratu dosiahnutú v minulom účtovnom období, resp. v minulých účtovných obdobiach,

- **výsledok hospodárenia v schvaľovaní** predstavuje zisk, resp. stratu dosiahnutú v bezprostredne predchádzajúcom účtovnom období, ktorá sa na začiatku účtovného obdobia preúčtuje na tento účet. Výsledok hospodárenia sa v bežnom účtovnom období rozdeľuje v závislosti od jeho charakteru (rozdelenie zisku, usporiadanie straty). Keďže na konci účtovného obdobia nesmie vykazovať konečný zostatok, v prípade, že nejaký má, bude tento prevedený na účet 428 – *Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov*.

Cudzie zdroje krytia majetku sú:

- **rezervy**, ktoré predstavujú druh záväzku s neistým časovým vymedzením alebo výškou. Od roku 2008 sú občianske združenia povinné tvoriť ich za celú svoju činnosť. Ich výška je stanovovaná kvalifikovaným odhadom, ktorý najlepšie odráža povinnosť účtovnej jednotky na ich plnenie. Tvoria sa na ľarchu účtu nákladov alebo konkrétneho majetkového účtu súvzťažne s účtom dlhodobých rezerv. Použitie sa zaúčtuje na ľarchu účtu rezerv súvzťažne s konkrétnym účtom záväzkov, ktorý je vecne príslušný. V prípade zrušenia celej výšky rezervy alebo jej časti sa použije opačný zápis ako ich tvorba,
- **bankové úvery (dlhodobé)**, ktoré poskytujú občianskym združeniam bankové subjekty na dobu dlhšiu ako jeden rok. Najčastejšie sú poskytované na obstaranie dlhodobého majetku. Občianske združenie k nim vedie analytickú evidenciu podľa konkrétnych úverov alebo bankových subjektov, ktoré ich poskytli,
- **dlhodobé záväzky**, ktoré sa týkajú predovšetkým záväzkov plynúcich z titulu tvorby sociálneho fondu, dlhopisov vydaných občianskym združením, záväzkov z nájmu a ostatných dlhodobých záväzkov.

Účtová skupina 41 – Imanie a peňažné fondy

Na účtoch účtovej skupiny 41 – *Imanie a peňažné fondy* sa účtuje hlavne o základnom imaní, špecifickými účtami sú účty 412 – *Peňažné fondy tvorené podľa osobitného predpisu* a 413 – *Fond reprodukcie*.

Účet 412 – Peňažné fondy tvorené podľa osobitného predpisu používajú tie neziskové účtovné jednotky, ktoré vytvárajú peňažné fondy podľa osobitných predpisov (napr. nadácie v súlade so zákonom o nadáciách vytvárajú nadačný fond, spoločenstvá vlastníkov bytov a nebytových priestorov tu účtujú o funde prevádzky, údržby

a opráv a pod.). Tvorba fondov sa účtuje prostredníctvom účtu 556 – *Tvorba fondov*, ich použitie prostredníctvom účtu výnosov 656 – *Výnosy z použitia fondov*.

Účet 413 – *Fond reprodukcie* používa nezisková účtovná jednotka, ktorou je verejná vysoká škola. Účtuje tu predovšetkým jeho tvorbu a použitie v súlade so zákonom o vysokých školách.

Účet 411 – Základné imanie

Účet 412 – Peňažné fondy tvorené podľa osobitného predpisu

Účet 413 – Fond reprodukcie

Účet 414 – Oceňovacie rozdiely z precenenia majetku a záväzkov

Účet 415 – Oceňovacie rozdiely z precenenia kapitálových účastín

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	IUD, PPD, VBU	Vklad zriaďovateľa do neziskovej účtovnej jednotky:		
		a) dlhodobý hmotný alebo nehmotný majetok	0xx	411
		b) dlhodobý finančný majetok	06x	411
		c) finančné prostriedky	211,221	411
		d) krátkodobý finančný majetok	25x	411
2.	IUD	Dlhodobý hmotný majetok odpisovaný prijatý bezodplatne	03x	411
3.	IUD	Zvýšenie základného imania:	431	411
		– o zisk dosiahnutý v predchádzajúcom účtovnom období		
		– o zisk minulých rokov	428	411
4.	IUD	Vysporiadanie straty:		
		a) z predchádzajúceho účtovného obdobia	411	431
		b) minulých rokov	411	428
5.	VBU, PPD	Tvorba fondov z príspevkov podľa osobitného zákona	211, 221	412
6.	PPD, VBU, IUD	Účtovanie nadačného fondu:		
		– tvorba fondu	211,221	412
		– odmena nadácie, ak bola dohodnutá	412	656
		– použitie fondu na dopredu stanovený účel	412	325,221

Účtová skupina 42 – Fondy tvorené zo zisku a prevedené výsledky hospodárenia

Na účtoch účtovnej skupiny 42 – *Fondy tvorené zo zisku a prevedené výsledky hospodárenia* sa účtuje o tvorbe rezervného fondu, fondov tvorených zo zisku, iných fondoch, ktoré tvoria občianske združenia a o výsledku hospodárenia minulých rokov. Súvzťažnými účtami sú najčastejšie vecne príslušné účty účtovnej triedy 4 – *Imanie, fondy, výsledok hospodárenia a dlhodobé záväzky*.

Účet 421 – *Rezervný fond* - tvorba a použitie tohto fondu sa riadi zásadami, ktoré si občianske združenia určujú samy vo vnútornom predpise v prípade, že nemajú túto povinnosť stanovenú zákonom. Ide o účelový fond, ktorý sa najčastejšie používa na vyrovnanie straty predchádzajúceho obdobia alebo krytie neuhradenej straty minulých rokov.

Účet 421 – Rezervný fond

Účet 423 – Fondy tvorené zo zisku

Účet 427 – Ostatné fondy

Účet 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	IUD	Tvorba príslušného fondu:		
		<ul style="list-style-type: none"> ● zo zisku predchádzajúceho účtovného obdobia ● zo zisku minulých rokov	431 428	42x 42x
2.	IUD	Použitie príslušného fondu:		
		a) krytie straty predchádzajúceho účtovného obdobia	42x	431
		b) krytie straty minulých rokov	42x	428
		c) zvýšenie základného imania	42x	411
d) zvýšenie iného fondu	42x	42x		
3.	IUD	Rozdelenie zisku minulých rokov:		
		a) zvýšenie základného imania	428	411
		b) tvorba peňažných fondov	428	412
		c) tvorba fondov tvorených zo zisku	428	42x
d) tvorba sociálneho fondu	428	472		

4.	IUD	Usporiadanie straty minulých rokov:		
		a) na ťarchu základného imania	411	428
		b) na ťarchu fondov tvorených zo zisku	42x	428
5.	IUD	Oprava významnej chyby		
		nákladov		
		- ak boli zaúčtované v nižšej sume	428	rôzne
		- ak boli zaúčtované vo vyššej sume	rôzne	428
		výnosov		
		- ak boli zaúčtované v nižšej sume	rôzne	428
		- ak boli zaúčtované vo vyššej sume	428	rôzne
6.	IUD	Oprava nevýznamnej chyby		
		a) nákladov		
		- ak boli zaúčtované v nižšej sume	5xx	rôzne
		- ak boli zaúčtované vo vyššej sume	rôzne	5xx
		b) výnosov		
		- ak boli zaúčtované v nižšej sume	rôzne	6xx
		- ak boli zaúčtované vo vyššej sume	6xx	rôzne

Účtová skupina 43 – Výsledok hospodárenia

Na účte účtovej skupiny 43 – *Výsledok hospodárenia* sa účtuje výsledok hospodárenia dosiahnutý v občianskom združení za účtovné obdobie (zisk/strata), ktorý sa po schválení orgánmi združenia rozdeľuje, resp. usporadúva. Špecifikom tohto účtu je, že na konci účtovného obdobia nesmie vykazovať konečný zostatok.

Účet 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	IUD	Rozdelenie účtovného zisku:		
		• zvýšenie základného imania	431	411
		• tvorba peňažných fondov	431	412
		• tvorba fondov tvorených zo zisku	431	42x
		• tvorba sociálneho fondu	431	472
		• nerozdelený zisk	431	428
2.	IUD	Usporiadanie účtovnej straty:		
		• na ťarchu základného imania	411	431
		• z fondov tvorených zo zisku	42x	431
		• neusporiadaná strata	428	431

Účtová skupina 45 – Rezervy

Na účtoch účtovej skupiny 45 – *Rezervy* sa účtuje tvorba, použitie a rozpustenie rezerv, ktoré majú dlhodobý charakter. Ide o rezervy zákonné, ktorých tvorba vychádza zo zákona o dani z príjmov. Takto vytvorené rezervy predstavujú daňovo uznateľný náklad. Okrem iného sa tu účtuje aj o ostatných dlhodobých rezervách, ktoré nie sú uznané ako daňový náklad v zmysle ustanovení zákona o dani z príjmov.

Účet 451 – Zákonné rezervy

Účet 459 – Ostatné rezervy

P.č.	Doklad	Text	MD	D
1.	IUD	Tvorba zákonnej rezervy dlhodobej	5xx	451
2.	IUD	Tvorba rezervy na lesnú pestovateľskú činnosť, uzavretie, rekultiváciu a monitorovanie skládok, sanáciu pozemkov dotknutých ťažbou	549	451
3.	IUD	Použitie rezervy v nasledujúcich účtovných obdobiach	451	účet záväzkov
4.	IUD	Zrušenie nepotrebnjej zákonnej rezervy	451	5xx
5.	IUD	Tvorba ostatných dlhodobých rezerv: a) na náklady súvisiace s odstránením znečistenia životného prostredia b) na reklamácie a záručné opravy c) na odstránenie odpadov d) na pokuty a penále e) na finančné povinnosti vyplývajúce z ručenia a záruk	549 511,549 518,549 549 549	459 459 459 459 459
6.	IUD	Použitie rezervy v nasledujúcich účtovných obdobiach	459	účet záväzkov
7.	IUD	Zrušenie nepotrebnjej rezervy	459	5xx

Účtová skupina 46 – Dlhodobé bankové úvery

Na účte účtovej skupiny 46 – *Dlhodobé bankové úvery* sa účtuje o dlhodobých úveroch, ktoré boli občianskemu združeniu poskytnuté bankou. Tie môžu byť prevedené priamo na jej bankový účet alebo formou úverového rámca. To znamená, že občianske združenie čerpá úver do tej výšky, do akej bol poskytnutý, ale faktúry sú hradené bankou.

Účet 461 – Dlhodobé bankové úvery

P.č.	Doklad	Text	MD	D
1.	VBU	Poskytnutie bankového úveru na bankový účet	221	261
2.	VUU	Poskytnutie bankového úveru na bankový účet	261	461
3.	VBU	Splátka úveru	461	221
4.	VBU	Úrok z úveru pripadajúci na bežné účtovné obdobie	544	221
5.	VBU, PFA	Poskytnutie úveru formou úverového rámca: a) faktúra za nakúpený dlhodobý majetok b) úhrada faktúry z úverového rámca c) zaradenie majetku d) splátka úveru e) úrok z úveru	04x 321 0xx 461 544	321 461 04x 221 221

Účtová skupina 47 – Dlhodobé záväzky

Na účtoch účtovej skupiny 47 – *Dlhodobé záväzky* sa účtujú záväzky, ktorých zostatková doba splatnosti je dlhšia ako jeden rok. Ide o záväzky zo sociálneho fondu, dlhopisy so splatnosťou dlhšou ako jeden rok, ktoré emitovalo občianske združenie, ako aj ich spätné odkúpenie, záväzky z finančného prenájmu u nájomcu, prijaté preddavky od odberateľov, ktoré boli prijaté na obdobie dlhšie ako jeden rok, nevyfakturované dodávky, ktoré majú dobu splatnosti dlhšiu ako jeden rok, dlhodobé zmenky na úhradu a dlhodobé záväzky, ktoré neboli účtované na predchádzajúcich účtoch tejto účtovej skupiny.

Občianske združenie je povinné tvoriť sociálny fond počas roka. Jeho tvorba predstavuje pre združenie náklad, ktorý sa účtuje súvzťažne s účtom 472 – *Záväzky zo sociálneho fondu*. Minimálna výška, v ktorej musí byť vytvorený, je stanovená min. 0,6 % z celkových hrubých miezd, resp. plátov v kalendárnom roku. Maximálna výška povinného prídeltu je vo výške 1 %. Okrem toho môže združenie tvoriť sociálny fond aj nad rámec povinného prídeltu, a to až do 0,5 % celkových hrubých miezd (plátov). Združenie môže z tohto fondu prispievať zamestnancom na stravovanie, dopravu do zamestnania, kultúrne podujatia a pod.

Účet 472 – Záväzky zo sociálneho fondu

Účet 473 – Vydané dlhopisy

Účet 474 – Záväzky z nájmu

Účet 475 – Dlhodobé prijaté preddavky

Účet 476 – Dlhodobé nevyfakturované dodávky

Účet 478 – Dlhodobé zmenky na úhradu

Účet 479 – Ostatné dlhodobé záväzky

P.č.	Doklad	Text	MD	D
1.	IUD (ZVL), VBU	Tvorba sociálneho fondu:		
		a) povinný prídel 0,6 – 1% z objemu hrubým miezd	527	472
		b) nad rámec – daňovo neuznaný náklad dary, dotácie, iné príspevky	528 221	472 472
2.	IUD	Použitie sociálneho fondu:		
		- príspevok na stravovanie zamestnancov - sociálna výpomoc	472 472	213 333
3.	IUD	Emisia dlhopisov	375	473
4.	IUD	Stiahnutie vlastných dlhopisov, ktoré neboli predané	473	255
5.	VBU	Úhrada splatných dlhopisov	473	221
6.	IUD	Obstaranie majetku formou finančného prenájmu	042	474
7.	IUD	Prvá zvýšená splátka:		
		• cena bez DPH	042	474
		• DPH s nárokom na odpočet • DPH bez nároku na odpočet	343 548	474 474
8.	VBU	Úhrada prvej zvýšenej splátky	474	221
9.	IUD	Úrok účtovaný v deň splatnosti dohodnutých platieb	562	474
		- DPH k istine	548	474
		- úrok	568	474
		- DPH k úroku - poistné	568	474
10.	VBU	Úhrada dohodnutej platby	474	221
11.	PPD, VBU	Prijatie dlhodobého preddavku	211, 221	475
12.	IUD	Zúčtovanie prijatého preddavku	475	311
13.	Rôzne	Prijaté dlhodobé nevyfakturované dodávky	04x,11x, 13x, 50x,51x	476
14.	PFA	V niektorom z nasledujúcich účtovných období bola faktúra doručená	476	321
15.	IUD	Úhrada záväzku dlhodobou zmenkou na úhradu	321	478
16.	VPD, VBU	Úhrada splatnej zmenky	478	211,221

3.6 Účtová trieda 5 - Náklady na činnosť

Náklady, ktoré v občianskom združení vznikli počas účtovného obdobia, sa účtujú v účtovej triede 5 – *Náklady na činnosť*. Združenie ich účtuje narastajúcim spôsobom od začiatku účtovného obdobia. Na účtoch tejto účtovej triedy sa neúčtujú externé náklady vynaložené na obstaranie dlhodobého majetku a finančného majetku.

Konečné stavy účtov v účtovej triede 5 – *Náklady na činnosť* sa pri uzavieraní účtovných kníh prevádzajú na stranu MD účtu 710 – Účet ziskov a strát, a následným porovnaním nákladov a výnosov sa zisťuje výsledok hospodárenia za účtovné obdobie.

Opatrenie MF SR ustanovuje zásady, podľa ktorých sa účtujú náklady a výnosy. Pri účtovaní nákladov ide o tieto:

1. Náklady sa účtujú zásadne do obdobia, s ktorým časovo a vecne súvisia. Znamená to, že účtovná jednotka je povinná zaúčtovať náklad do toho účtovného obdobia, ktorého sa týka, bez ohľadu na deň úhrady. Táto zásada sa nazýva tiež **akruálny princíp** a je nevyhnutným predpokladom na poskytnutie verného a pravdivého obrazu skutočností pre účtovné jednotky účtujúce v sústave podvojného účtovníctva.
2. Náklady a výdavky, ktoré sa týkajú budúcich období, sa časovo rozlišujú na účtoch 381 – *Náklady budúcich období* a 383 – *Výdavky budúcich období*. Aby účtovná jednotka mohla zaúčtovať náklady alebo výdavky budúcich období, musí byť známy vecný obsah, výška a účtovné obdobie, ktorého sa uvedené náklady alebo výdavky týkajú.
3. **Opravy nevýznamných chýb** nákladov minulých účtovných období sa účtujú ako účtovné prípady bežného účtovného obdobia na príslušných účtoch nákladov na činnosť účtovnej jednotky.
4. **Opravy významných chýb nákladov** minulých účtovných období sa účtujú s vplyvom na účet 428 – *Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov*; za opravu chýb minulých účtovných období sa nepovažujú rozdiely zo zmeny účtovnej hodnoty majetku a záväzku, vyplývajúcich zo zmeny úpravy ocenenia podľa § 26 a 27 zákona, napríklad účtovanie výšky opravnej položky k sporným pohľadávkam a pochybným pohľadávkam, úpravy doby používania alebo spôsobu opotrebovania dlhodobého majetku,
5. **Náhrady vynaložených nákladov** minulých účtovných období sa účtujú do výnosov bežného účtovného obdobia.

Občianske združenie môže na syntetických účtoch tejto účtovej triedy účtovať aj ďalšie náklady, ktoré svojou povahou zodpovedajú ekonomickej náplni týchto účtov. Náklady sa analyticky členia podľa potrieb združenia podľa pravidiel stanovných zákonmi.

Účtová skupina 50 – Spotrebované nákupy

Na účtoch účtovej skupiny 50 – *Spotrebované nákupy* sa účtuje spôsobom A alebo spôsobom B podľa toho, ktorý spôsob účtovania zásob si občianske združenie zvolilo a uviedlo vo svojom vnútornom predpise (smernici). Podľa slovenskej právnej úpravy môžu spôsobom A účtovať všetky účtovné jednotky. Tie účtovné jednotky, ktoré musia mať účtovnú závierku overenú audítorm, sú však povinné účtovať spôsobom A.

Ďalej sa tu účtuje o spotrebe energie, t. j. nákladoch na elektrickú energiu, paru, plyn, vodu a pod.

Účet 501 – Spotreba materiálu

Účet 502 – Spotreba energie

Účet 504 – Predaný tovar

Účtovanie zásob materiálu a tovaru spôsobom A:

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	IUD (VYD)	Spotreba materiálu, vrátane drobného hmotného majetku, o ktorom sa rozhodla NUJ účtovať ako o zásobách - výdaj zásob zo skladu do spotreby	501	112
	VPD	- priamo pri obstaraní v hotovosti	501	211
2.	IUD (VYD)	Vyskladnenie tovaru zo skladu	504	132
Účtovanie zásob materiálu a tovaru spôsobom B:				
3.	PFA	Obstaranie materiálu, tovaru v priebehu účtovného obdobia - na faktúru	501, 504	321
	VPD	- v hotovosti	501, 504	211
4.	IUD (PRI)	Materiál, tovar obstaraný darom	501, 504	646
5.	IUD (VYD)	Výdaj materiálu, tovaru z dôvodu jeho darovania	546	501, 504

6.	IUD (VYD)	Použitie materiálu, tovaru na reprezentačné účely	513	501, 504
7.	PFA	Faktúra za energie – elektrickú energiu, vodu, plyn a pod.	502	321

Účtová skupina 51 – Služby

Na účtoch účtovnej skupiny 51 – *Služby* sa účtujú prvotné náklady na externé služby, ktoré občianske združenie obstaralo dodávateľským spôsobom (opravy a udržiavanie majetku, cestovné, nájomné, poštovné, prepravné, reklamu, poradenskú, audítorskú činnosť, vedenie účtovníctva a pod.) Výnimkou je účet 513 – *Náklady na reprezentáciu*, na ktorom sa účtuje o nákladoch vynaložených na reprezentáciu občianskeho združenia. Ide nielen o externé, ale aj o vlastné výkony združenia. Za reprezentačné náklady sa považujú najmä výdavky na občerstvenie, pohostenie, propagačné predmety.

Účet 511 – Opravy a udržiavanie

Účet 512 – Cestovné

Účet 513 – Náklady na reprezentáciu

Účet 518 – Ostatné služby

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	PFA, VPD	Náklady na opravy a udržiavanie majetku obstarané od dodávateľa alebo za hotové	511	321, 211
2.	VPD	Preukázané výdavky na cestovné, vrátane ubytovania a vedľajších výdavkov (parkovné, úschova batožiny a pod.)	512	211
3.	PFA	Nákup reklamných predmetov na faktúru	513	321
4.	IUD	Vnútro podnikové služby použité na účely reprezentácie	513	622
5.	PFA	Faktúra za nájomné, poštovné, prepravné, parkovanie, vedenie účtovníctva, upratovanie, audítorskú činnosť, poradenské služby, reklamu a pod.	518	321
6.	IUD	Prijatý dar vo forme služby	518	646
7.	IUD	Tvorba rezervy na zostavenie, overenie a zverejnenie účtovnej závierky a výročnej správy, na zostavenie daňového priznania, nevyfakturované dodávky a pod. - použitie rezervy v nasledujúcom účtovnom období	518 323	323 321
8.	VBU	Náklady na prenájom športovísk, športového vybavenia, odmeny športovcov, trénerov a rozhodcov, masérov vyplácané podľa iných zmlúv ako podľa Zákonníka práce	518	221

Účtová skupina 52 – Osobné náklady

V tejto účtovej skupine sa účtuje o nákladoch, ktoré vznikajú v občianskom združení v súvislosti s pracovnými pomermi zamestnancov v súlade so Zákonníkom práce. Ide o náklady, ktoré majú charakter miezd a odmien vyplývajúcich z pracovnoprávných, štátnozamestnaneckých a podobných vzťahov, povinného poistného a príspevkov na sociálne a zdravotné poistenie a ostatných osobných nákladov.

Na účte 528 – *Ostatné sociálne náklady* sa účtuje aj odstupné a iné náklady sociálneho charakteru nad rámec ustanovený osobitnými predpismi, napríklad poskytované podľa kolektívnej zmluvy.

Účet 521 – Mzdové náklady

Účet 524 – Záonné sociálne poistenie a zdravotné poistenie

Účet 525 – Ostatné sociálne poistenie

Účet 527 – Záonné sociálne náklady

Účet 528 – Ostatné sociálne náklady

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	IUD (ZVL)	Priznané hrubé mzdy, odmeny a prémie zamestnancom	521	331
2.	IUD	Refundácia miezd inému subjektu	521	379
3.	IUD	Refundácia miezd od iných subjektov	378	521
4.	IUD	Tvorba rezervy na nevyčerpané dovolenky - použitie rezervy v nasledujúcom účtovnom období	521 323	323 331
5.	IUD (ZVL)	Záonné poistné a príspevky hradené zamestnávateľom za zamestnanca	524	336
6.	IUD	Tvorba rezervy na poistné a príspevky, ktoré je povinný platiť zamestnávateľ za zamestnanca - použitie rezervy v nasledujúcom účtovnom období	524 323	323 336
7.	IUD	Závazok z doplnkového dôchodkového poistenia zamestnancov, ktoré hradí zamestnávateľ	525	336
8.	IUD (ZVL)	Tvorba sociálneho fondu (0,6% - 1% z hrubých miezd)	527	472
9.	IUD	Nárok zamestnanca na odstupné	527	331
10.	IUD	Príspevok na stravovanie zamestnanca podľa zákona	527	213

Účtová skupina 53 – Dane a poplatky

V rámci účtovej triedy 53 – *Dane a poplatky* sa účtujú dane, odvody a podobné platby a poplatky charakteru daní. Obsahuje samostatné syntetické účty pre daň z motorových vozidiel a pre daň z nehnuteľností, pričom na týchto účtoch sa účtuje aj o domeraní týchto daní za minulé účtovné obdobia. Náplňou posledného účtu tejto účtovej skupiny sú ostatné dane a poplatky (napr. správne a súdne poplatky, miestne dane a poplatky).

Výnimku tvorí daň z príjmov, pre ktorú je v účtovej osnove vymedzená samostatná účtová skupina 59 – *Daň z príjmov*.

Účet 531 – Daň z motorových vozidiel

Účet 532 – Daň z nehnuteľností

Účet 538 – Ostatné dane a poplatky

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	IUD	Predpis dane z motorových vozidiel	531	345
2.	IUD	Predpis dane z nehnuteľností	532	345
3.	IUD	Predpis miestnych daní, súdnych a správnych poplatkov	538	345
4.	IUD VPD	Súdne a správne poplatky, miestne poplatky - predpis - uhradené v hotovosti	538 538	345 211
5.	IUD (VYD)	Spotreba kolkov zo zásoby	538	213
6.	VPD, VBU	Úhrada daní	345	211, 221

Účtová skupina 54 – Ostatné náklady

Účtová skupina 54 – *Ostatné náklady* zahŕňa ostatné náklady na prevádzkovú činnosť občianskeho združenia rôzneho charakteru. Špecifické účty pre združenia v rámci tejto skupiny sú:

Účet 546 – Dary, pričom sa na tomto účte účtuje „dobrovoľné bezodplatné odovzdanie dlhodobého hmotného majetku, dlhodobého nehmotného majetku a zásob. Na tomto účte sa účtuje napríklad zostatková cena darovaného dlhodobého hmotného majetku a dlhodobého nehmotného majetku, vrátane dane z pridanej hodnoty vzťahujúcej sa na toto bezodplatné plnenie. V účtovnej jednotke, ktorá používa spôsob B

účtovania zásob, sa tu účtuje bezodplatne prevzatý dlhodobý majetok, ktorý bol určený darcom na jeho ďalšie darovanie.“

547 – *Osobitné náklady*, kde sa účtujú najmä

- špecifické náklady vyplývajúce z hlavnej činnosti neziskovej účtovnej jednotky, pre ktoré nie je v účtovej triede 5 – Náklady *na činnosť* určený iný syntetický účet,
- náklady cieľových skupín pri realizácii projektov, napríklad cestovné, stravné, ubytovanie, vreckové,
- náklady telovýchovných jednôt, športových klubov a iných neziskových športových právnických osôb spojené s prestupmi a hostovaním hráčov a náklady na usporadúvanie domácich a medzinárodných súťaží vrátane registračných poplatkov, štartovného, nákladov na ceny a stravovanie a občerstvenie športovcov a iných oprávnených osôb,

Účet 541 – Zmluvné pokuty a penále

Účet 542 – Ostatné pokuty a penále

Účet 543 – Odpísanie pohľadávky

Účet 544 – Úroky

Účet 545 – Kurzové straty

Účet 546 – Dary

Účet 547 – Osobitné náklady

Účet 548 – Manká a škody

Účet 549 – Iné ostatné náklady

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	VBU	Pokuta za porušenie platobnej disciplíny zmluvného charakteru	541	221
2.	IUD	Sankcia za nesprávne alebo neoprávnené použitie dotácie zo štátneho rozpočtu, rozpočtu VÚC	542	346, 348
3.	IUD	Tvorba rezervy na pokuty a penále	542	323
4.	IUD	Odpis z poskytnutého preddavku na obstaranie dlhodobého majetku a z poskytnutého prevádzkového preddavku	543	05x, 314
5.	IUD	Odpis pohľadávky od odberateľa, odpis ostatných pohľadávok a pohľadávok voči zamestnancom	543	311, 315, 335
6.	VBU	Úhrada úroku z prijatého bankového úveru	544	221
7.	IUD	Splatný úrok pri finančnom prenájme (lízingu)	544	474

8.	IUD	Zaúčtovanie zostatkovej ceny dlhodobého majetku (odpisovaného) vyradovaného z dôvodu darovania	546	07x, 08x
9.	IUD	Daň z pridanej hodnoty k darovanému majetku alebo službe	546	343
10.	VPD, VBU	Úhrada poplatkov za štartovné, registráciu hráčov, poplatok za prestup hráča, hostovanie, poplatok za sústredenie športovcov, propagáciu športových akcií	547	211, 221
11.	IUD	Manko alebo škoda d) na dlhodobom majetku odpisovanom di) na dlhodobom majetku neodpisovanom	548 548	07x, 08x 03x
12.	VBU	Poplatok za vedenie účtu, náklady peňažného styku, depozitné poplatky	549	221
13.	IUD	Nárok na náhradu škody spôsobenej neziskovou účtovnou jednotkou	549	379

Účtová skupina 55 – Odpisy, predaný majetok a opravné položky

V rámci účtovej skupiny 55 – *Odpisy, predaný majetok a opravné položky* sa účtujú predovšetkým:

- **odpisy DHM a DNM.** Predstavujú fyzické a morálne opotrebenie dlhodobého majetku občianskeho združenia. Účtovné odpisy sa účtujú podľa odpisového plánu, ktorý si stanovuje účtovná jednotka vnútorným predpisom;
- **náklady na predaný materiál.** Účtuje sa o úbytku materiálu v ocenení obstarávacou cenou, ktorý vzniká pri predaji tohto materiálu v dôsledku jeho nepotrebnosti alebo nadbytočnosti;
- **tvorba a zúčtovanie opravných položiek** k majetku neziskovej účtovnej jednotky.

Účet 551 – Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku

Účet 552 – Zostatková cena predaného dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku

Účet 553 – Predané cenné papiere

Účet 554 – Predaný materiál

Účet 555 – Náklady na krátkodobý finančný majetok

Účet 556 – Tvorba fondov

Účet 557 – Náklady na precenenie cenných papierov

Účet 558 – Tvorba a zúčtovanie opravných položiek

Účet 559 – Tvorba a zúčtovanie zákonných rezerv

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	IUD	Odpisy dlhodobého hmotného majetku odpisovaného, nehmotného majetku	551	07x, 08x
2.	IUD	Doúčtovanie zostatkovej ceny dlhodobého majetku odpisovaného, ktorý je vyradený v dôsledku likvidácie	551	07x, 08x
3.	IUD	Doúčtovanie zostatkovej ceny dlhodobého majetku odpisovaného, ktorý je vyradený v dôsledku jeho predaja	552	07x, 08x
4.	IUD (VYD) VFA	Predaj materiálu pri použití účtovania zásob spôsobom A a) úbytok materiálu zo skladu v obstarávacej cene b) vystavená faktúra za predaj materiálu	554 378	112 654
5.	IUD (VYD) VFA	Predaj materiálu pri použití účtovania zásob spôsobom B a) úbytok materiálu zo skladu v obstarávacej cene b) vystavená faktúra za predaj materiálu	554 378	501 654
6.	IUD	Tvorba fondov podľa osobitného predpisu vo výške kreditných úrokov znížených o zrážkovú daň z príjmov	556	412
7.	VBU	Bankové úroky na peňažných fondoch dii) kreditný úrok diii) zrážková daň z príjmov div) tvorba fondu	221 591 556	644 221 412
8.	IUD	Tvorba opravnej položky k dlhodobému majetku	558	09x
9.	IUD	Tvorba opravnej položky k pohľadávkam	558,559	391
10.	IUD	Tvorba opravnej položky k zásobám	558	19x
11.	IUD	Zúčtovanie opravnej položky z dôvodu úplného alebo čiastočného zániku opodstatnenia predpokladu trvania zníženia hodnoty majetku	09x 391 19x	558,559

Účtová skupina 56 – Poskytnuté príspevky

Na účtoch tejto účtovej skupiny sa účtujú **poskytnuté príspevky, t. j. finančné dary**, ktoré občianske združenie poskytlo iným subjektom (organizačným zložkám, ak sú účtovnými jednotkami – t. j. majú právnu subjektivitu, iným účtovným jednotkám, fyzickým osobám) a poskytnuté príspevky z verejnej zbierky. Jednotlivé príspevky môžu byť zaúčtované ako nárok na poskytnutie finančnej pomoci (pomocou záväzkových účtov) alebo priamo prostredníctvom účtov pokladnice alebo bankového účtu.

Účet 561 – Poskytnuté príspevky organizačným zložkám

Účet 562 – Poskytnuté príspevky iným účtovným jednotkám

Účet 563 – Poskytnuté príspevky fyzickým osobám

Účet 567 – Poskytnuté príspevky z verejnej zbierky

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	VPD	Poskytnutý príspevok z pokladnice	56x	211
2.	VBU	Poskytnutý príspevok z bankového účtu	56x	221
3.	IUD	Predpis na poskytnutie príspevku od neziskovej účtovnej jednotky	56x	325

Účtová skupina 57 – Vnútroorganizačné prevody nákladov

V účtovej skupine 57 – *Vnútroorganizačné prevody nákladov* sa účtujú vnútroorganizačné náklady, ktoré vznikli v organizačnej zložke občianskeho združenia pri prijatí výkonov od inej organizačnej zložky. Suma vnútroorganizačných nákladov v organizačných zložkách občianskeho združenia sa musí rovnať sume vnútroorganizačných výnosov v organizačných zložkách združenia účtovaných na účtoch účtovej skupiny 67 – *Vnútroorganizačné prevody výnosov*.

Účtová skupina 59 – Daň z príjmov

Posledná účtová skupina nákladov obsahuje dva syntetické účty.

Na ťarchu účtu 591 – *Daň z príjmov* sa účtuje výška splatných daní podľa daňového priznania a daň vyberaná zrážkou.

Na účte 595 – *Dodatočné odvody dane z príjmov* sa účtuje dodatočné vyrubenie dane z príjmov za minulé roky alebo preplatok dane z príjmov za minulé roky, a to na základe výsledkov daňovej kontroly alebo dodatočného daňového priznania predloženého neziskovou účtovnou jednotkou správcovi dane.

Účet 591 – Daň z príjmov

Účet 595 – Dodatočné odvody dane z príjmov

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	IUD (DP)	Predpis dane z príjmov	591	341
2.	VBU	Zrážková daň z kreditného úroku na bankovom účte	591	221
3.	IUD	Predpis preplatku dane z príjmov	341	591
4.	IUD	Dodatočný predpis dane z príjmov	595	341
5.	IUD	Preplatok dane z príjmov za minulé roky	341	595

Účtová trieda 6 - Výnosy z činnosti

Výnosy z činnosti občianskych združení sa účtujú v **účtovej triede 6 – Výnosy z činnosti**, a to narastajúcim spôsobom od začiatku účtovného obdobia. Konečné stavy účtov v účtovej triede 6 – Výnosy z činnosti sa pri uzavieraní účtovných kníh prevádzajú v prospech účtu 710 – Účet ziskov a strát.

Výnosy sa účtujú podľa týchto **zásad**:

- 1. Výnosy sa účtujú zásadne do obdobia, s ktorým časovo a vecne súvisia, bez ohľadu na to, kedy vznikajú príjmy vzťahujúce sa na tieto výnosy.** Aj v prípade účtovania výnosov sa teda uplatňuje tzv. akruálny princíp,
- 2. Výnosy a príjmy, ktoré sa týkajú budúcich období, sa časovo rozlišujú vo forme výnosov budúcich období alebo príjmov budúcich období.** Na účty časového rozlíšenia sa účtuje len vtedy, keď je známy vecný obsah účtovného prípadu, presná suma, o ktorej sa účtuje, a účtovné obdobie, ktorého sa týka.
- 3. Opravy nevýznamných chýb výnosov** minulých účtovných období sa účtujú ako účtovné prípady bežného účtovného obdobia na príslušných účtoch výnosov z činnosti združenia.
- 4. Opravy významných chýb výnosov** minulých účtovných období sa účtujú na účet 428 – *Nevysporiadaný* výsledok hospodárenia minulých rokov; za opravu chýb minulých účtovných období sa nepovažujú rozdiely zo zmeny účtovnej hodnoty majetku a záväzku, vyplývajúcich zo zmeny úpravy ocenenia podľa § 26 a 27 zákona, napríklad účtovanie výšky opravnej položky k sporným pohľadávkam a pochybným pohľadávkam, úpravy doby používania alebo spôsobu opotrebovania dlhodobého majetku.

Zľavy a zrážky sa v účtovnej jednotke, ktorá je dodávateľom, účtujú ako súčasť tržieb, pričom pre ne možno zriadiť aj samostatné analytické účty. Ako zľavy a zrážky sa účtujú všetky položky bez ohľadu na to, či bol vopred na zľavu nárok, alebo či ide o zľavu dodatočne uznanú.

Na jednotlivé syntetické účty účtovej triedy 6 – *Výnosy z činnosti* sa môžu účtovať ďalšie výnosy, ktoré svojou povahou zodpovedajú ekonomickej náplni týchto účtov. Výnosy sa analyticky členia podľa potrieb riadenia občianskeho združenia a podľa pravidiel stanovených osobitnými zákonmi, ktoré upravujú zriaďovanie jednotlivých typov neziskových účtovných jednotiek.

Účtová skupina 60 – Tržby za vlastné výkony a tovar

Na účtoch účtovej skupiny 60 – *Tržby za vlastné výkony* sa účtujú tržby za vlastné výroby, tržby z predaja služieb a tržby za predaný tovar. Súvzťažným účtom je buď účet pohľadávok, alebo účet pokladnice. Na týchto účtoch sú účtované aj poskytnuté zľavy odberateľom, akými sú napr. skontá, rabaty, bonusy a dobropisy.

Účet 601 – Tržby za vlastné výroby

Účet 602 – Tržby z predaja služieb

Účet 604 – Tržby za predaný tovar

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	PPD	Predaj vlastných výrobkov za hotové	211	601
2.	VFA	Vystavená faktúra odberateľovi za vlastné výroby	311	601
3.	IUD	Zľava poskytnutá odberateľovi, uplatnená uznaná reklamácia pred zaplatením faktúry	601	311
4.	IUD	Zľava poskytnutá odberateľovi, uplatnená uznaná reklamácia po zaplatení faktúry	601	325
5.	PPD	Tržba v hotovosti za predanú službu	211	602
6.	VFA	Vystavená odberateľská faktúra za službu	311	602
7.	IUD	Zľava poskytnutá odberateľovi, uplatnená uznaná reklamácia pred zaplatením faktúry	602	311
8.	IUD	Zľava poskytnutá odberateľovi, uplatnená uznaná reklamácia po zaplatení faktúry	602	325
9.	PPD	Tržba v hotovosti za predaný tovar	211	604
10.	VFA	Odberateľská faktúra za predaný tovar	311	604
11.	IUD	Zľava poskytnutá odberateľovi, uplatnená uznaná reklamácia pred zaplatením faktúry	604	311
12.	VBU	Zľava poskytnutá odberateľovi, uplatnená uznaná reklamácia po zaplatení faktúry	604	325

Účtová skupina 61 – Zmena stavu zásob vlastnej výroby

Na účtoch účtovej skupiny 61 – *Zmena stavu zásob vlastnej výroby* sa účtuje spôsobom A alebo spôsobom B podľa toho, ktorý spôsob účtovania zásob si občianske združenie zvolilo a uviedlo vo svojom vnútornom predpise. Účtujú sa tu prírastky a úbytky všetkých zásob vlastnej výroby, t. j. zmena stavu nedokončenej výroby, polotovarov, hotových výrobkov a zvierat. Súvzťažnými účtami sú vecne príslušné účty účtovej skupiny 12 – *Zásoby vlastnej výroby*.

Účet 611 – Zmena stavu zásob nedokončenej výroby

Účet 612 – Zmena stavu zásob polotovarov

Účet 613 – Zmena stavu zásob výrobkov

Účet 614 – Zmena stavu zásob zvierat

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
Účtovanie zásob vlastnej výroby spôsobom A:				
1.	IUD	Prírastok zásob vlastnej výroby	12x	61x
2.	IUD	Úbytok zásob vlastnej výroby	61x	12x
3.	IUD	Inventarizačný prebytok	12x	61x
4.	IUD	Zníženie stavu vlastnej výroby		
		- z dôvodu manka alebo škody	548	12x
		- z dôvodu darovania	546	12x
5.	IUD	Prirodzený úbytok zásob vlastnej výroby	61x	12x
Účtovanie zásob vlastnej výroby spôsobom B:				
6.	IUD	Poskytnutie zásob vlastnej výroby na reprezentačné účely	513	61x
7.	IUD	Darovanie produktov vlastnej výroby	546	61x
8.	IUD	Zníženie stavu vlastnej výroby z dôvodu manka alebo škody	548	61x
Účtovanie na konci účtovného obdobia (spôsob B)				
9.	IUD	Zaučtovanie začiatočného stavu zásob vlastnej výroby	61x	12x
10.	IUD (IZ)	Zaučtovanie konečného stavu zásob vlastnej výroby zisteného podľa inventarizácie	12x	61x
11.	IUD (VYD)	Inventarizačné rozdiely		
		- prebytok	-	-
		- manko	548	12x

Účtová skupina 62 – Aktivácia

Účtová skupina 62 – Aktivácia zahŕňa účty pre aktiváciu výkonov občianskeho združenia, ktoré vytvorilo vo vlastnej réžii a následne sa stávajú súčasťou jej majetku.

Účet 621 – Aktivácia materiálu a tovaru

Účet 622 – Aktivácia vnútroorganizačných služieb

Účet 623 – Aktivácia dlhodobého nehmotného majetku

Účet 624 – Aktivácia dlhodobého hmotného majetku

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
Účtovanie zásob vlastnej výroby spôsobom A:				
1.	IUD	Aktivácia materiálu a tovaru, ktorý bol vyrobený vlastnou činnosťou: - zvýšenie stavu materiálu - zvýšenie stavu tovaru	112 (111) 132 (131)	621 621
2.	IUD	Aktivácia vnútroorganizačných služieb pri: - obstaraní materiálu - obstaraní tovaru	112 (111) 132 (131)	622 622
3.	IUD	Aktivácia vnútroorganizačných služieb súvisiacich s obstaraním dlhodobého majetku (preprava, montáž, inštalácia a iné služby)	04x	622
4.	IUD	Vlastné výkony použité na účely: - reprezentácie - darovania	513 546	622 622
Účtovanie zásob vlastnej výroby spôsobom B:				
5.	IUD	Aktivácia materiálu a tovaru, ktorý bol vyrobený vlastnou činnosťou	501, 504	621
6.	IUD	Aktivácia vnútroorganizačných služieb pri: - obstaraní materiálu - obstaraní tovaru	501 504	622 622
P.č.				
Doklad				
Text účtovného prípadu				
MD				
D				
7.	IUD	Aktivácia dlhodobého majetku, ktorý bol vytvorený vlastnou činnosťou	04x	623, 624
8.	IUD	Aktivácia stavebných prác, nákladov na montáž, na technickú rekultiváciu, príp. technické zhodnotenie vo vlastnej réžii	042	624

Účtová skupina 64 – Ostatné výnosy

V účtovej skupine 64 – Ostatné výnosy sa nachádzajú rôzne syntetické účty, ktoré svojím charakterom nemajú obsahovú náplň v iných účtových skupinách. Špecifickými účtami pre občianske združenia sú nasledujúce **účty**:

Účet 646 – Prijaté dary, v prospech ktorého sa účtujú **nepenažné dary prijaté občianskym združením**, napríklad dlhodobý majetok, ak je určený na jeho ďalšie darovanie, zásoby alebo služby.

Účet 647 – Osobitné výnosy, pričom v prospech tohto účtu sa účtujú najmä:

- výnosy telovýchovných jednôt, športových klubov a iných neziskových športových právnických osôb spojené s prestupmi a hostovaním hráčov a výnosy z usporadúvania domácich a medzinárodných súťaží vrátane registračných poplatkov, štartovného a vstupného,
- špecifické výnosy vyplývajúce z hlavnej činnosti občianskeho združenia, pre ktoré nie je určený iný syntetický účet.

Účet 641 – Zmluvné pokuty a penále

Účet 642 – Ostatné pokuty a penále

Účet 643 – Platby za odpísané pohľadávky

Účet 644 – Úroky

Účet 645 – Kurzové zisky

Účet 646 – Prijaté dary

Účet 647 – Osobitné výnosy

Účet 648 – Záonné poplatky

Účet 649 – Iné ostatné výnosy

P.č.	Doklad	Text	MD	D
1.	VFA	Pokuta, penále za porušenie zmluvných podmienok	311	641
2.	VBU	Bankové úroky prijaté na bežný účet	221	644
3.	IUD	Prijatý dar – dlhodobý majetok, ktorý slúži na ďalšie darovanie	0xx 546	646 0xx
4.	IUD	Prijatý dar – reklamné predmety	513	646
5.	IUD	Bezplatne prijatá služba	518	646
6.	VBU, PPD	Výnosy plynúce z usporiadania súťaží, organizácie táborov, štartovné, vstupné	221,211	647

7.	IUD	Nárok na poplatok vyplývajúci zo zákona (STV, SRo)	315	648
8.	IUD	Inventarizačný rozdiel – prebytok		
		- dlhodobý majetok neodpisovaný	03x	411
		- dlhodobý majetok odpisovaný	01x,02x	07x,08x
		- zásoby	1xx	649
		- pokladnica	211	649

Účtová skupina 65 – Tržby z predaja majetku a prenájmu majetku

V rámci tejto účtovej skupiny sa účtujú výnosy, ktoré súvisia s predajom alebo prenájomom majetku. V prospech účtu 656 – *Výnosy z použitia fondu* sa účtuje použitie zdrojov fondov, ak sa obstaráva krátkodobý majetok, napríklad materiál, ceniny, stravné lístky a podobne alebo sa hradia prevádzkové výdavky. V prospech tohto účtu sa účtuje aj použitie zdrojov fondu, ak bol zaúčtovaný náklad, ktorý sa hradí z fondu.

Účet 651 – Tržby z predaja dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku

Účet 652 – Výnosy z dlhodobého finančného majetku

Účet 653 – Tržby z predaja cenných papierov a podielov

Účet 654 – Tržby z predaja materiálu

Účet 655 – Výnosy z krátkodobého finančného majetku

Účet 656 – Výnosy z použitia fondov

Účet 657 – Výnosy z precenenia cenných papierov

Účet 658 – Výnosy z nájmu majetku

P.č.	Doklad	Text	MD	D
1.	VFA	Vystavená faktúra za predaj DHM alebo DNM	311	651
2.	VBU	Úrokové výnosy napr. z pôžičiek a dividendy plynúce z cenného papiera držaného do splatnosti	221	652
3.	IUD	Úrokové výnosy a dividendy, ak budú vyplatené v nasledujúcom účtovnom období a účtovná jednotka pozná presnú výšku	385	652
4.	IUD	Odmena priznaná neziskovej účtovnej jednotke pri použití fondov na účel, na ktorý boli určené	412	656
5.	IUD	Použitie fondu tvoreného zo zisku alebo ostatných fondov na obstaranie krátkodobého majetku, na úhradu prevádzkových nákladov	423,427	656

6.	VBU, PPD, VFA	Prenájom		
		- budovy alebo jej časti, kancelárií, iného dlhodobého majetku	221,211	
		- športovísk, bazénov, kurtov	311	658
		- steny, ľadovej plochy a pod. na umiestnenie reklamy iných subjektov (ak reklama nie je zabezpečovaná prenajímateľom ako služba)		

Účtová skupina 66 – Prijaté príspevky

Na účtoch tejto účtovej skupiny sa účtujú prijaté príspevky, t. j. finančné dary, ktoré občianske združenie prijalo od iných subjektov (od organizačných zložiek, ak sú účtovnými jednotkami – t. j. majú právnu subjektivitu, od iných organizácií, od fyzických osôb), prijaté členské príspevky, príspevky z podielu zaplatenej dane a prijaté príspevky z verejnej zbierky. Jednotlivé príspevky môžu byť zaúčtované ako nárok na príspevky od iných subjektov (pomocou účtov pohľadávok), alebo priamo prostredníctvom účtov pokladnice alebo bankového účtu.

Účet 661 – Prijaté príspevky od organizačných zložiek

Účet 662 – Prijaté príspevky od iných organizácií

Účet 663 – Prijaté príspevky od fyzických osôb

Účet 664 – Prijaté členské príspevky

Účet 665 – Príspevky z podielu zaplatenej dane

Účet 667 – Prijaté príspevky z verejných zbierok

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	VPD	Prijatý príspevok od iných subjektov v hotovosti do pokladnice	211	66x
2.	VBU	Prijatý príspevok na bankový účet	221	66x
3.	IUD	Nároky na príspevky	315	66x
4.	VBU,PPD	Prijaté členské príspevky	221,211	664
5.	VBU,PPD	Prijaté členské príspevky na budúci rok	221,211	384
6.	IUD	Zúčtovanie časovo rozlíšených členských príspevkov v nasledujúcom účtovnom období	384	664
7.	IUD	Podiel členských príspevkov, ktoré sčasti patria inej účtovnej jednotke	664	379
8.	IUD	Podiel na členských príspevkoch, ktoré vyberá iná účtovná jednotka	378	664

9.	VBU,PPD	Prijatý príspevok z podielu zaplatenej dane	221,211	665
10.	IUD	Zostatok podielu zaplatenej dane za bežné účtovné obdobie, ktorý bude spotrebovaný v budúcom účtovnom období		
		ak bol v danom účtovnom období účtovaný ako výnos (časové rozlíšenie)	665	384
	VBU	ak nebol v danom účtovnom období účtovaný ako výnos (časové rozlíšenie)	221	384
11.	Rôzne doklady	Použitý podiel zaplatenej dane z predchádzajúceho účtovného obdobia v bežnom účtovnom období	5xx	3xx,2xx
		- zúčtovanie výnosov budúcich období do výnosov bežného účtovného obdobia vo výške nákladov	384	665
12.	PFA IUD	Obstaranie dlhodobého hmotného majetku z príspevkov z podielu zaplatenej dane		
		- prijatá faktúra za majetok	042	321
		- prevod výnosu z podielu zaplatenej dane	665	384
		- po uvedení majetku do užívania účtovanie odpisov	551	082
		- v súvislosti s odpismi zúčtovanie výnosov budúcich období	384	665

Účtová skupina 67 – Vnútroorganizačné prevody výnosov

Na účtoch účtovej skupiny 67 – *Vnútroorganizačné prevody výnosov* sa účtujú vnútroorganizačné výnosy, ktoré vznikajú v organizačnej zložke občianskeho združenia pri odovzdaní výkonov inej organizačnej zložke združenia. Suma vnútroorganizačných výnosov v organizačných zložkách občianskeho združenia sa musí rovnať sume vnútroorganizačných nákladov v organizačných zložkách združenia účtovaných v účtovej skupine 57 – *Vnútroorganizačné prevody nákladov*.

Účtová skupina 69 – Dotácie

Účtová skupina 69 – *Dotácie* obsahuje iba jeden účet. V prospech účtu 691 – *Dotácie* sa účtuje priznanie dotácie občianskemu združeniu a na ťarchu účtu

- 346 – *Dotácie a ostatné zúčtovanie so štátnym rozpočtom* (ak je priznaná dotácia zo štátneho rozpočtu alebo z prostriedkov Európskych spoločenských),

- 348 – *Dotácie a zúčtovanie s rozpočtami územnej samosprávy* (pokiaľ ide o miestnu dotáciu, t. j. z rozpočtu obce alebo VÚC),
- 378 – *Iné pohľadávky*, ak dotáciu poskytol štátny fond.

O nároku na dotáciu sa účtuje v priebehu účtovného obdobia súčasne s inkasom peňažných prostriedkov. Na konci účtovného obdobia sa účtuje predpis iba vtedy, ak je nárok na dotáciu **právne doložený**. Na jeden účel môže byť poskytnutá dotácia len z jedného miesta. Ak sa dotácia čerpá počas viacerých účtovných období, časovo sa musí rozlíšiť prostredníctvom účtu 384 – *Výnosy budúcich období* a do výnosov bežného účtovného obdobia sa bude rozpúšťať vo vecnej a v časovej súvislosti so zaúčtovaním nákladov vynaložených na konkrétny účel. Dotácia môže byť použitá len na účel, na ktorý bola určená.

V prospech účtu 691 – *Dotácie* sa účtuje aj poskytnutie príspevku podľa osobitných predpisov, napr.

- zákon o službách zamestnanosti: príspevok na zamestnávanie znevýhodneného uchádzača o zamestnanie, príspevok na aktivačnú činnosť, príspevok na projekty a programy na zlepšenie situácie rozvoja zamestnanosti alebo na podporu rozvoja regionálnej zamestnanosti, príspevok na zriadenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a na ich zachovanie.

Účet 691 – Dotácie

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	IUD	Priznanie dotácie (predpis) na prevádzku		
		- zo štátneho rozpočtu alebo ES	346	691
		- z rozpočtu obce alebo VÚC	348	691
		- zo štátneho fondu	378	691
2.	IUD	Priznanie dotácie (predpis) na obstaranie DM		
		- zo štátneho rozpočtu alebo ES	346	384
		- z rozpočtu obce alebo VÚC	348	384
		- zo štátneho fondu	378	384

3.	VBU	Príjem dotácie na bankový účet		
		- zo štátneho rozpočtu alebo ES	221	346
		- z rozpočtu obce alebo VÚC	221	348
		- zo štátneho fondu	221	378
4.	IUD	Preplatok dotácie, povinnosť vrátenia dotácie alebo jej časti pre porušenie finančnej disciplíny, ak šlo o dotáciu určenú na prevádzku		
		- zo štátneho rozpočtu alebo ES	691	346
		- z rozpočtu obce alebo VÚC	691	348
		- zo štátneho fondu	691	378
5.	IUD	Preplatok dotácie, povinnosť vrátenia dotácie alebo jej časti pre porušenie finančnej disciplíny, ak šlo o dotáciu určenú na obstaranie dlhodobého majetku		
		- zo štátneho rozpočtu alebo ES	384	346
		- z rozpočtu obce alebo VÚC	384	348
		- zo štátneho fondu	384	378
6.	IUD	Zostatok nespotrebovanej dotácie na prevádzku pri účtovnej uzávierke	691	384
7.	IUD	Podiel členských príspevkov, ktoré sčasti patria inej účtovnej jednotke	664	379
8.	IUD	Priznanie dotácií, ak je už uzatvorená zmluva o ich poskytnutí pri účtovnej uzávierke		
		- zo štátneho rozpočtu alebo ES	346	384
		- z rozpočtu obce alebo VÚC	348	384
		- zo štátneho fondu	378	384

Účtová trieda 7 - Uzávierkové a podsúvahové účty, účtové triedy 8 a 9 - Vnútroorganizačné účty

Účtová trieda 7 – Uzávierkové a podsúvahové účty obsahuje uzávierkové účty, ktoré občianske združenie používa na otvorenie účtov na začiatku účtovného obdobia a pri uzatváraní účtov na konci účtovného obdobia. Okrem týchto účtov sa tu nachádzajú aj podsúvahové účty.

Účtová skupina 70 – Súvahové uzávierkové účty

V účtovej skupine 70 – *Súvahové uzávierkové účty* sa nachádzajú dva uzávierkové účty.

701 – Začiatkový účet súvahový

Začiatkový účet súvahový patrí medzi súvahové uzávierkové účty. V účtovníctve občianskeho združenia je používaný na otváranie účtovných kníh prostredníctvom účtovných zápisov. V prospech účtu 701 – *Začiatkový účet súvahový* sa účtujú začiatkové stavy otváraných účtov majetku súvzťažne s príslušnými účtami majetku. Na ťarchu účtu 701 – *Začiatkový účet súvahový* sa účtujú začiatkové stavy otváraných účtov záväzkov, imania a fondov.

Pri otvorení účtov sa výsledok hospodárenia bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia účtuje na účte 431 – *Výsledok hospodárenia v schvaľovaní*. Účtovný zisk sa účtuje na ťarchu účtu 701 – *Začiatkový účet súvahový* a v prospech účtu 431 – *Výsledok hospodárenia v schvaľovaní*. Účtovná strata sa účtuje v prospech účtu 701 – *Začiatkový účet súvahový* a na ťarchu účtu 431 – *Výsledok hospodárenia v schvaľovaní*.

Konečné zostatky jednotlivých súvahových účtov na účte 702 – *Konečný účet súvahový* sa na základe dodržania princípu bilančnej kontinuity stávajú začiatkovými stavmi jednotlivých súvahových účtov na účte 701 – *Začiatkový účet súvahový*.

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	IUD	Zaučtovanie začiatkových stavov súvahových účtov aktív	Účty aktív	701
2.	IUD	Zaučtovanie začiatkových stavov súvahových účtov pasív	701	Účty pasív

3.	IUD	Prevod výsledku hospodárenia bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia – zisk	701	431
4.	IUD	Prevod výsledku hospodárenia bezprostredne predchádzajúceho účtovného obdobia - strata	431	701

Účet 702 – Konečný účet súvahový

Pri uzatváraní účtovných kníh sa účtuje buď v prospech, alebo na ťarchu účtu 702 – *Konečný účet súvahový* v súvislosti s tým, či ide o konečné zostatky účtov aktív alebo pasív.

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	IUD	Zaúčtovanie konečných zostatkov súvahových účtov aktív	702	Účty aktív
2.	IUD	Zaúčtovanie konečných zostatkov súvahových účtov pasív	Účty pasív	702
3.	IUD	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie - zisk	710	702
4.	IUD	Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie - strata	702	710

Účtová skupina 71 – Výsledkový uzávierkový účet

V účtovej skupine 71 – *Výsledkový uzávierkový účet* sa nachádza iba účet 710 – *Účet ziskov a strát*. Na tomto účte účtovná jednotka zisťuje výsledok hospodárenia pred zdanením daňou z príjmov.

Výsledok hospodárenia pred zdanením daňou z príjmov sa zisťuje ako rozdiel výnosov, t. j. účtovej triedy 6 – *Výnosy z činnosti* a nákladov, ktoré sú účtované v účtovej triede 5 – *Náklady na činnosť* okrem účtov 591 – *Daň z príjmov* a 595 – *Dodatočné odvody dane z príjmov* a účty účtovej skupiny 57 – *Vnútroorganizačné prevody nákladov* a 67 – *Vnútroorganizačné prevody výnosov*. Občianske združenie ďalej zistí základ dane z príjmov a vyčíslenú daň z príjmov z činností, ktoré podliehajú zdaneniu, zaúčtuje na príslušné účty.

Zistený výsledok hospodárenia po zdanení daňou z príjmov môže byť účtovný zisk alebo účtovná strata. Účtovný zisk sa účtuje na ťarchu účtu 710 – *Účet ziskov a strát* a v prospech účtu 702 – *Konečný účet súvahový* a účtovná strata v prospech účtu 710 – *Účet ziskov a strát* a na ťarchu účtu 702 – *Konečný účet súvahový*.

P.č.	Doklad	Text účtovného prípadu	MD	D
1.	IUD	Prevod konečných stavov nákladov	710	5xx
2.	IUD	Prevod konečných stavov výnosov	6xx	710
3.	IUD	Prevod výsledku hospodárenia - účtovný zisk	710	702
4.	IUD	Prevod výsledku hospodárenia - účtovná strata	702	710

Účtové skupiny 77 až 79 – Podsúvahové účty

Uvedené účtové skupiny sú podľa postupov účtovania vyhradené na podsúvahovú evidenciu. Pre podsúvahové účty je typické, že nie sú súčasťou výkazov účtovnej závierky občianskeho združenia.

Na týchto účtoch občianske združenie účtuje o skutočnostiach, ktoré nie sú zachytené v účtovných knihách a ktorých evidencia je dôležitá na posúdenie majetkovoprávnej situácie združenia aj potenciálnych ekonomických zdrojov, ktoré môže v budúcnosti využívať.

Na podsúvahových účtoch sa sledujú najmä:

- prijaté depozitá a hypotéky,
- prenanatý majetok, ktorý odpisuje prenajímateľ,
- majetok zverený do úschovy,
- zásoby prijaté na spracovanie,
- prísne zúčtovateľné tlačivá,
- materiál, ktorého obstaranie, uchovanie, udržovanie a vykazovanie vyplýva z osobitných predpisov, napr. materiál v skladoch civilnej obrany a ostatný materiál na špecifické použitie,
- zmenky na inkaso použité na úhradu do doby ich splatnosti a pod.

Účtové triedy 8 a 9 – Vnútroorganizačné účty

Vnútroorganizačné účtovníctvo v občianskych združeniach možno viesť buď prostredníctvom účtov účtovných skupín 57 – *Vnútroorganizačné prevody nákladov* a 67 – *Vnútroorganizačné prevody výnosov*, alebo v samostatnom účtovnom okruhu, pre ktorý sa vytvoria účty v rámci účtovných tried 8 a 9. Prípustná je tiež kombinácia týchto postupov. Účty vnútroorganizačného účtovníctva sa uvádzajú v účtovom rozvrhu. Je na združení, či vôbec a akým spôsobom bude viesť svoje vnútroorganizačné účtovníctvo.

3. Dane v občianskom združení

3.1 Príjmy občianskeho združenia z pohľadu dane z príjmov

Občianske združenia sú podľa zákona o dani z príjmov definované ako účtovné jednotky, ktoré nie sú založené alebo zriadené na účel podnikania. To však neznamená, že nemôžu vykonávať podnikateľskú činnosť. Podnikať môžu, ale ide len o sekundárnu činnosť.

Zákon o dani z príjmov, § 12, odsek 7, hovorí o tom, ktoré druhy príjmov pre občianske združenia za žiadnych okolností nie sú predmetom dane z príjmov. Sú to tieto:

- Prijaté podiely zaplatenej dane
- Príjmy získané darom, alebo dedením.

Okrem nich podľa § 12, odsek 4 aj:

- Úroky zdanené zrážkovou daňou.

Všetky ostatné príjmy sú pre občianske združenia v ďalšom kroku predmetom dane z príjmov, ale niektoré z nich zákon o dani z príjmov oslobodzuje. Podľa zákona o dani z príjmov sú od dane z príjmov, § 13, oslobodené tieto príjmy občianskeho združenia:

- Príjmy z hlavnej činnosti, za účelom ktorej občianske združenie vzniklo
- Príjmy z charitatívnej reklamy do 20 000 eur/rok
- Členské príspevky uvedené v stanovách
- Granty
- Dotácie.

Tu chcem upozorniť znovu na alfu a omegu každého občianskeho združenia, a to stanovy. Zdôrazňujem, že pri písaní stanov je veľmi dôležité, aké činnosti si občianske združenie uvedie ako svoje hlavné činnosti, ktoré bude vykonávať na dosiahnutie svojho cieľa. Príjmy z týchto činností budú z pohľadu zákona o dani z príjmov považované za oslobodené od dane z príjmov!

A ktoré príjmy teda občianske združenie zdaňuje?

Zákon č. 595/2003 o dani z príjmov, § 12, ods. 2

Predmetom dane daňovníkov, ktorí nie sú založení alebo zriadení na podnikanie, sú príjmy z činností, ktorými dosahujú zisk alebo ktorými sa dá zisk dosiahnuť, a to vrátane príjmov z predaja majetku, príjmov z nájomného, príjmov z reklám, príjmov z členských príspevkov a príjmov, z ktorých sa daň vyberá podľa § 43.

Predmetom dane z príjmov pre občianske združenia teda zostávajú príjmy:

- Z činností, ktorými dosahujú zisk, alebo ktorými sa dá zisk dosiahnuť (mimo hlavnej činnosti)
- Z reklám
- Z nájomného
- Na základe zmluvy o sponzorstve v športe.

Podľa zákona o dani z príjmov sú predmetom dane aj členské príspevky. Ide o členské príspevky, ktoré nie sú uvedené v stanovách občianskeho združenia. Oslobodenie od dane z príjmov je možné aplikovať vtedy, ak sú členské príspevky uvedené ako základný zdroj príjmov v stanovách, štatúte alebo zriaďovacej listine.

Príjmy získané v rámci hlavnej činnosti občianskeho združenia

Popis príjmu	Druh príjmu	účtovníctvo	Daňové priznanie
Členské príspevky uvedené v stanovách	Príjem z členských príspevkov	Nezdaňovaná činnosť	Príjem oslobodený od dane z príjmov
Dotácia zo štátneho rozpočtu, rozpočtu samosprávy	Príjem z dotácií	Nezdaňovaná činnosť	Príjem oslobodený od dane z príjmov
Príjaté podiely zaplatenej dane (2 %)	Príjem z podielu zaplatenej dane	Nezdaňovaná činnosť	Príjem nie je predmetom dane z príjmov
Príjem za služby (činnosť) vyplývajúci zo stanov	Príjem z organizovania podujatí/ príjem z poskytovania služieb	Nezdaňovaná činnosť	Príjem oslobodený od dane z príjmov
Príjem z charitatívnej reklamy	Príjem z charitatívnej reklamy	Nezdaňovaná činnosť	Príjem oslobodený od dane z príjmov do 20 000 eur/rok
Dar	Príjaté príspevky od fyzických a právnických osôb	Nezdaňovaná činnosť	Príjem nie je predmetom dane z príjmov

Príjmy získané v rámci zdaňovanej činnosti občianskeho združenia

Popis príjmu	Druh príjmu	účtovníctvo	Daňové priznanie
Príjem za služby alebo činnosť, ktorá nie je uvedená v stanovách a ktorou združenie môže dosiahnuť zisk	Príjem z poskytovania služieb	Zdaňovaná činnosť	Príjem je predmetom dane z príjmov (súčasťou výsledku hospodárenia zo zdaňovanej činnosti)
Príjem z reklamy	Ostatný príjem	Zdaňovaná činnosť	Príjem je predmetom dane z príjmov (súčasťou výsledku hospodárenia zo zdaňovanej činnosti)
Príjem z prenájmu	Ostatný príjem	Zdaňovaná činnosť	Príjem je predmetom dane z príjmov (súčasťou výsledku hospodárenia zo zdaňovanej činnosti)
Príjem zo sponzorského v športe	Ostatný príjem	Zdaňovaná činnosť	Príjem je predmetom dane z príjmov (súčasťou výsledku hospodárenia zo zdaňovanej činnosti)

Občianske združenie ako daňový subjekt je v súlade so zákonom o dani z príjmov povinné podávať daňové priznanie miestne príslušnému správcovi dane do troch kalendárnych mesiacov od skončenia zdaňovacieho obdobia. Občianske združenie má možnosť požiadať správcu dane o odklad termínu na podanie daňového priznania najviac o tri kalendárne mesiace po uplynutí riadneho termínu na jeho podanie.

Spolu s daňovým priznaním občianske združenie odovzdáva na daňový úrad aj účtovnú závierku neziskovej účtovnej jednotky v sústave jednoduchého alebo podvojného účtovníctva. (Príloha k opatreniu č. MF/17616/2013-74 Príloha k opatreniu č. MF/17695/2013-74).

Občianskemu združeniu nevzniká povinnosť podať daňové priznanie podľa § 41 a § 43 zákona o dani z príjmov, ak má iba nasledujúce druhy príjmov:

- ktoré nie sú predmetom dane
- z ktorých sa daň vyberá zrážkou
- členských príspevkov uvedených v stanovách.

Len čo má akékoľvek iné príjmy, aj tie, ktoré sú od dane z príjmov oslobodené, povinnosť podať daňové priznanie mu vzniká, ale ešte stále to nemusí znamenať, že mu vznikne aj daňová povinnosť k dani z príjmov.

V praxi často zaznieva otázka, či je občianske združenie povinné oznamovať správcovi dane, že mu nevznikla povinnosť podať daňové priznanie a či má teda povinnosť zaslať okrem daňového priznania účtovnú závierku? Správcovi dane nie je potrebné oznamovať skutočnosť, že občianskemu združeniu nevznikla povinnosť podať daňové priznanie k dani z príjmov a čo sa týka zaslania účtovnej závierky, zákon o účtovníctve poskytuje nasledujúcu odpoveď.

Účtovná závierka

Zákon o účtovníctve, § 17, odsek 5 hovorí o tom, dokedy je potrebné zostaviť účtovnú závierku:

§

„(5) Účtovná jednotka je povinná zostaviť účtovnú závierku najneskôr do šiestich mesiacov od dátumu, ku ktorému sa účtovná závierka zostavuje, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Účtovná závierka sa považuje za zostavenú po pripojení podpisových záznamov k požadovaným údajom podľa odseku 2 a k jednotlivým súčastiam účtovnej závierky.“

Keďže občianske združenia nie sú medzi účtovnými jednotkami, ktoré účtovné závierky zverejňujú vo verejnej časti Registra účtovných závierok, nemajú povinnosť zasielať vyhotovenú účtovnú závierku správcovi dane ak ju nepodávajú ako prílohu daňového priznania.

3.2 Daň z pridanej hodnoty v občianskom združení

Mnohé občianske združenia sa napriek tomu, že nevykonávajú podnikateľskú činnosť, môžu stať platiteľmi dane z pridanej hodnoty. Vo všeobecnosti je problematika dane z pridanej hodnoty v občianskych združeniach dosť zložitá a neprehľadná. Predstava o tom, že princíp dane z pridanej hodnoty a hlavne jej odpočítanie funguje rovnako ako v podnikateľských účtovných jednotkách, je veľmi rozšírená, ale hlavne nesprávna. Princíp fungovania dane z pridanej hodnoty v združeniach si skúsime priblížiť v tejto podkapitole.

Zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov vymedzuje v § 4 zdaniteľnú osobu a v § 9 obrat pre účely zákona o DPH.

„Zdaniteľná osoba, ktorá má sídlo, miesto podnikania alebo prevádzkareň v tuzemsku, a ak nemá takéto miesto, ale má bydlisko v tuzemsku alebo sa v tuzemsku obvykle zdržiava, a ktorá dosiahla za najviac 12 predchádzajúcich po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov obrat 49 790 eur, je povinná podať daňovému úradu žiadosť o registráciu pre daň. Zdaniteľná osoba je povinná podať žiadosť o registráciu pre daň do 20. dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom dosiahla obrat podľa prvej vety.“

„Na účely tohto zákona sa obratom rozumejú výnosy (príjmy) bez dane z dodávaných tovarov a zo služieb v tuzemsku okrem výnosov (príjmov) z tovarov a služieb, ktoré sú oslobodené od dane podľa § 28 až 36 a podľa § 40 až 42. Výnosy (príjmy) z poisťovacích služieb, ktoré sú oslobodené od dane podľa § 37, a finančných služieb, ktoré sú oslobodené od dane podľa § 39, sa nezahŕňajú do obratu, ak tieto služby sú poskytované pri dodaní tovaru alebo služby ako doplnkové služby. Do obratu sa nezahŕňajú výnosy (príjmy) z príležitostne predaného hmotného majetku okrem zásob a výnosy (príjmy) z príležitostne predaného nehmotného majetku.“

Do obratu sa na účely dane z pridanej hodnoty v občianskych združeníach **zahŕňajú** nasledujúce výnosy (príjmy):

- výnosy (príjmy) z podnikania,
- výnosy (príjmy) z prenájmu majetku,
- výnosy (príjmy) zo zdaňovaných činností, ktoré organizácia vykonala, okrem príjmov z podnikania,
- výnosy (príjmy) z reklamy.

Do obratu sa na účely dane z pridanej hodnoty v občianskych združeníach **nezahŕňajú** nasledujúce výnosy (príjmy):

- výnosy (príjmy) z členských príspevkov,
- výnosy (príjmy) z dotácií,
- výnosy (príjmy) z grantov,
- výnosy (príjmy) z darov (od fyzických alebo právnických osôb),
- výnosy (príjmy) z vlastnej činnosti, za účelom ktorej organizácia vznikla,
- výnosy (príjmy) z prijatých podielov zaplatenej dane z príjmov (daňových asignácií),
- výnosy (príjmy) z **úrokov**,
- výnosy (príjmy) z charitatívnej reklamy.

Ak nezisková účtovná jednotka dosiahne za posledných 12 kalendárnych mesiacov obrat z dodávky tovaru a služieb, ktorý sa zahŕňa do obratu na účely dane z pridanej hodnoty, je povinná do 20. dňa nasledujúceho mesiaca podať žiadosť o registráciu za platiteľa dane z pridanej hodnoty.

Keďže je vo väčšine prípadov pravdepodobné, že občianske združenie bude aj po zaregistrovaní za platiteľa dane z pridanej hodnoty dosahovať výnosy (príjmy) aj z činností, ktoré nepodliehajú dani z pridanej hodnoty, odporúča sa stanoviť si koeficient dane z pridanej hodnoty, ktorý bude združenie uplatňovať pri odpočítaní dane z pridanej hodnoty, písomne ho oznámiť miestne príslušnému daňovému úradu a zároveň požiadať o jeho schválenie.

Pomerné odpočítanie dane z pridanej hodnoty je upravené v § 50 zákona o DPH. Uplatňuje sa v prípade občianskeho združenia, ktoré je registrované ako platiteľ pridanej hodnoty.

Odpočítanie dane na vstupe:

- odpočet v plnej výške na zdaňované príjmy
- odpočet koeficientom na plnenia na zdaňované aj nezdaňované príjmy (réžia organizácie)
- bez nároku na odpočet na oslobodené príjmy

Na základe takto stanoveného koeficientu bude občianske združenie uplatňovať odpočet dane z pridanej hodnoty do konca aktuálneho účtovného obdobia. Po skončení účtovného obdobia je združenie povinné vykonať výpočet koeficientu dane z pridanej hodnoty na základe skutočných výnosov (príjmov) podľa nasledujúceho vzorca:

Výnosy (príjmy) bez dane z tovarov a služieb,
pri ktorých je daň odpočítateľná za kalendárny rok
(zdaňované činnosti)

$$\text{Koeficient DPH} = \frac{\text{Výnosy (príjmy) bez dane z tovarov a služieb, pri ktorých je daň odpočítateľná za kalendárny rok (zdaňované činnosti)}}{\text{Výnosy (príjmy) bez dane zo všetkých tovarov a služieb za kalendárny rok}}$$

Pomernú výšku odpočítateľnej dane platiteľ vypočíta ako súčin dane a vypočítaného koeficientu zaokrúhleného na dve desatinné miesta nahor.

Výsledný prepočet koeficientu vysporiada platiteľ v poslednom zdaňovacom období kalendárneho roka na ťarchu alebo v prospech štátneho rozpočtu.

Koeficient, ktorý je výsledkom prepočtu, je občianske združenie povinné uplatňovať počas celého nasledujúceho účtovného obdobia. Ak je účtovným obdobím občianskeho združenia hospodársky rok, na účely pomerného odpočítania dane z pridanej hodnoty a vysporiadanie koeficientu v poslednom zdaňovacom období sa kalendárnym rokom rozumie hospodársky rok.

Příklad výpočtu koeficientu dane z přidané hodnoty za rok 2019

Občianske združenie malo na konci roku 2018 vypočítaný koeficient vo výške 0,53 a tento koeficient uplatňovalo späťne pri pomernom odpočítaní dane počas celého roku 2018.

V roku 2019 predstavovali celkové výnosy sumu 169 464,05 eura, z toho výnosy oslobodené od dane boli vo výške 132 970,03 eura. Odpočítateľná daň, t. j. celková daň, na vstupe z ktorej bolo možné odpočítať DPH podľa koeficientu v roku 2019, bola vo výške 10 714,47 eura. Aké povinnosti vyplývajú účtovnej jednotke po skončení kalendárneho roka vo vzťahu k štátnemu rozpočtu?

Riešenie	Výpočet
Po skončení kalendárneho roka vypočíta platiteľ koeficient z údajov po skončení kalendárneho roka a vypočíta odpočítateľnú daň za rok 2019	
Výnosy (príjmy) bez dane z tovarov a služieb za rok 2019, pri ktorých je daň odpočítateľná	169 464,05 eura – 132 970,03 eura = 36 494,03 eura
Koeficient z údajov po skončení roka 2019	$\frac{36\,494,03}{169\,464,05} = 0,215349656$
Zaokrúhlenie koeficientu na dve desatinné miesta nahor	0,22
Odpočítateľná daň za rok 2019	10 714,47 eur x 0,22 = 2 357,20 eura
Rozdiel medzi odpočítanou daňou v jednotlivých zdaňovacích obdobiach a daňou vypočítanou vysporiada platiteľ v poslednom zdaňovacom období na ťarchu alebo v prospech štátneho rozpočtu	
Predbežne odpočítavaná daň v jednotlivých zdaňovacích obdobiach (koeficient 0,53)	10 714,47 eur x 0,53 = 5 678,67 eura
Rozdiel, ktorý je účtovná jednotka povinná doplatiť daňovému úradu	5 678,67 eura – 2 357,20 eura = 3 321,47 eura

Osoba registrovaná pre daň podľa § 7

Ak zdaniteľná osoba, ktorá nie je platiteľom, alebo právnická osoba, ktorá nie je zdaniteľnou osobou, nadobúda v tuzemsku tovar z iného členského štátu, je povinná podať daňovému úradu žiadosť o registráciu pre daň pred nadobudnutím tovaru, ktorým celková hodnota tovaru bez dane nadobudnutého z iných členských štátov dosiahne v kalendárnom roku 14 000 eur.

Osoba registrovaná pre daň podľa § 7a

Ak zdaniteľná osoba, ktorá nie je platiteľom, je príjemcom služby od zahraničnej osoby z iného členského štátu, pri ktorej je povinná platiť daň podľa § 69 ods. 3, je povinná podať daňovému úradu žiadosť o registráciu pre daň pred prijatím služby; žiadosť o registráciu pre daň táto zdaniteľná osoba nepodáva, ak je registrovaná pre daň podľa § 7.

Ak zdaniteľná osoba, ktorá nie je platiteľom a ktorá má v tuzemsku sídlo, miesto podnikania, prevádzkareň, bydlisko alebo sa v tuzemsku obvykle zdržiava, dodáva službu, pri ktorej je miesto dodania podľa § 15 ods. 1 v inom členskom štáte a osobou povinnou platiť daň je príjemca služby, je povinná podať daňovému úradu žiadosť o registráciu pre daň pred dodaním služby; žiadosť o registráciu pre daň táto zdaniteľná osoba nepodáva, ak je registrovaná pre daň podľa § 7.

Registráciu podľa § 7 sú občianske združenia povinné absolvovať, iba ak konajú v postavení zdaniteľnej osoby (ekonomická činnosť, zdaňovaná činnosť), nie v prípade hlavnej činnosti.

Už pri objednávaní služby/tovaru by mala organizácia definovať, či predmetnú službu/tovar objednáva ako zdaniteľná osoba, a teda aj uviesť IČ.

3.3 Ostatné priame dane

Daň z motorových vozidiel

Podľa zákona č. 361/2014 o dani z motorových vozidiel v znení neskorších predpisov v § 2 zákona predmetom dane je:

„Predmetom dane je vozidlo, ktoré je evidované v Slovenskej republike a **používa sa na podnikanie alebo inú samostatnú zárobkovú činnosť v zdaňovacom období.**“

Pričom motorové vozidlo, za ktoré sa platí daň, nemusí byť zaradené v obchodnom majetku podnikateľa alebo spoločnosti, môže to byť aj súkromné vozidlo, podmienkou však je, že sa používa na podnikanie alebo na služobné účely.

Slovné spojenie používa sa na podnikanie nie je zvýraznené náhodou. Predmetom dane z motorových vozidiel v občianskych združeniach je vozidlo, ktoré tieto

organizácie používajú na podnikanie a nie na svoju hlavnú činnosť, za účelom ktorej vznikli. Takisto, ak občianske združenie vypláca cestovné náhrady svojim zamestnancom, dobrovoľníkom alebo iným osobám, ktoré preň použili súkromné vozidlo na služobné účely v rámci hlavnej činnosti, ani tieto vozidlá nepodliehajú povinnosti dane z motorových vozidiel.

Ak občianske združenie vykonáva svoju hlavnú činnosť a dosahuje aj príjmy z podnikania, za takéto použitie motorového vozidla na účely podnikania je povinné podať daňové priznanie k dani z motorových vozidiel, vypočítať daň aj ju v lehote splatnosti uhradiť.

Daň z nehnuteľností

Daň z nehnuteľností predstavuje jednu zo základných miestnych daní, ktoré plynú do rozpočtov miest a obcí. Podstata zdanenia spočíva v zdanení vlastníctva alebo nájomného vzťahu pozemku, stavby či bytu alebo nebytového priestoru, prípadne správy pozemku, stavby, bytu alebo nebytového priestoru, ktorý je vo vlastníctve štátu, obce alebo vyššieho územného celku.

Aj občianske združenia, ak sú v postavení vlastníka, nájomcu alebo správcu pozemku, stavby alebo bytu či nebytového priestoru, sú povinné platiť daň z nehnuteľností. Výnimku z uvedeného vo forme oslobodenia od dane z nehnuteľnosti upravuje zákon.

Správca dane môže všeobecne záväzným nariadením podľa miestnych podmienok v obci alebo jej jednotlivej časti ustanoviť zníženie dane z nehnuteľnosti alebo oslobodiť od dane z nehnuteľnosti pozemky, stavby, byty alebo nebytové priestory, ktoré sú vo vlastníctve právnických osôb, ktoré nie sú založené alebo zriadené na podnikanie.

Daň z nehnuteľností je upravená v ust. § 4 až § 21 zákona. V zmysle ust. § 4 zákona daň z nehnuteľností zahŕňa daň z pozemkov, daň zo stavieb a daň z bytov a nebytových priestorov.

Problematika oslobodenia od daní je upravená v § 17 zákona, v zmysle ktorého možno rozlišovať dva druhy oslobodenia od dane z nehnuteľností.

Prvý predstavuje oslobodenie od dane, ktorým zákonodarca zo zákona oslobodil niektoré druhy nehnuteľností (§ 17 ods. 1 zákona), pričom správca dane je toto

oslobodenie povinný poskytnúť daňovníkovi. Oslobodené od dane z nehnuteľnosti sú vo vzťahu k cirkvi v zmysle tohto ustanovenia pozemky a stavby slúžiace na vykonávanie náboženských obradov vo vlastníctve registrovaných cirkví a náboženských spoločností.

Druhým je fakultatívne oslobodenie od dane a zníženie dane, ktoré správca dane poskytne daňovníkovi iba v prípade, ak konkrétne oslobodenie od dane alebo zníženie dane zavedie všeobecne záväzným nariadením podľa miestnych podmienok v obci (§ 17 ods. 2 a 3 zákona). V týchto prípadoch oslobodenia a zníženia dane však obec nemôže všeobecne záväzným nariadením upraviť ďalšie podmienky, za ktorých ho poskytne. Pritom rozsah oslobodenia od dane alebo zníženia dane musí byť určený obcou v nariadení účinnom k 1. 1. bežného zdaňovacieho obdobia. Ust. § 17 ods. 2 a 3 umožňuje správcovi dane v obci alebo jej jednotlivé časti ustanoviť zníženie dane alebo oslobodiť od dane nehnuteľnosti, ktorými sú pozemky, stavby alebo byty, ktoré sú vo vlastníctve právnických osôb, ktoré nie sú založené alebo zriadené na podnikanie, t. j. aj vo vlastníctve cirkvi a náboženskej spoločnosti, a to aj vtedy, ak neslúžia na vykonávanie náboženských obradov. Horíme o tzv. fakultatívnom oslobodení alebo znížení dane.

Podmienkou fakultatívneho oslobodenia od dane alebo zníženia dane je vydanie všeobecne záväzného nariadenia obcou, v ktorom bude výslovne určené oslobodenie pozemkov, stavieb a bytov vo vlastníctve právnickej osoby – nepodnikateľa od dane z nehnuteľnosti. Až po vydaní tohto nariadenia môže daňovník požiadať o oslobodenie od dane z nehnuteľností podľa § 17 zákona alebo požiadať o jej zníženie.

3.4 Príklad na vyplnenie daňového priznania k dani z príjmov

Občianske združenie, ktoré za zdaňovacie obdobie dosiahlo len príjmy z hlavnej, nezdaňovanej činnosti:

Občianske združenie Beháme, o.z., sa zaoberá organizovaním charitatívnych bežeckých podujatí, výstavbou rekreačných bežeckých trás a podporou a propagáciou bežeckého športu. Príjmy zo svojich aktivít účtovná jednotka zaraďuje iba do hlavnej činnosti (nedosiahla žiadne príjmy zo zdaňovanej alebo podnikateľskej činnosti). Z tejto činnosti občianske združenie dosiahlo príjmy, ktoré nie sú

predmetom dane, príjmy, ktoré podliehajú dani, ale sú oslobodené, a príjmy, ktoré podliehajú zdaneniu zrážkou.

Na základe týchto informácií vyplýva občianskemu združeniu povinnosť podať daňové priznanie.

Počas predchádzajúceho zdaňovacieho obdobia malo občianske združenie Beháme, o.z., k dispozícii na svoje aktivity tieto príjmy:

- dotácia na vyznačenie rekreačnej bežeckej trasy od ministerstva školstva,
- členské príspevky, ktoré má uvedené v stanovách,
- peňažný dar na organizáciu charitatívneho behu od právnickej osoby, kreditný úrok.

Občianske združenie účtuje v sústave jednoduchého účtovníctva. V peňažnom denníku má na konci účtovného obdobia zaúčtované tieto položky:

príjmy

dotácia	2 500 eur
členské príspevky	650 eur
peňažný dar	1 000 eur
kreditný úrok	2 eurá

výdavky

výdavky uhradené a vyúčtované k dotácii:

spotreba materiálu na výrobu orientačných tabúl	1 560 eur
dopravné služby na ich prepravenie	150 eur
výkopové práce na ich osadenie	250 eur
úhrada nákladov a stravného dobrovoľníkom	540 eur

režijné výdavky občianskeho združenia:

kancelárske potreby	85 eur
účtovné služby	100 eur
poštovné	15 eur
telefónne poplatky	150 eur

výdavky uhradené z poskytnutého daru:

výdavky na tlač plagátov, štartových čísiel	250 eur
výdavky na nákup občerstvenia pre bežcov	300 eur
výdavky na propagáciu a reklamu behu	300 eur
úhrada nákladov a stravného dobrovoľníkom	150 eur
zrážková daň z príjmov	0,38 eura

Analýza príjmov a výdavkov z pohľadu zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov

Príjmy	Príjem, ktorý nie je predmetom dane	Príjmy oslobodené od dane	Príjmy zdaňované zrážkou	Zdaňované príjmy
Dotácia		2 500 eur		
Členské príspevky		650 eur		
Kreditný úrok			2 eurá	
Peňažný dar	1 000 eur			
Celkom	1 000 eur	3 150 eur	2 eurá	0
Σ Príjmy	4 152 eur			
Výdavky	Výdavok, ktorý sa nezahŕňa do základu dane	Výdavok vynaložený na príjem oslob. od dane	Výdavky zdaňované zrážkou	Výdavok, ktorý sa zahŕňa do základu dane
Zásoby	300 eur	1 560 eur		
Služby	550 eur	400 eur		
Prevádzková réžia		350 eur		
Ostatné	150 eur	540 eur		
Daň z príjmov		0,38 eura		
Celkom	1 000 eur	2 850,38 eura		
Σ Výdavky	3 850,38 eura			
Výsledok hospodárenia	0 eur	299,62 eura	2 eurá	
Celkový výsledok hospodárenia	301,62 eura			

4 ● **Financovanie občianskeho združenia**

4.1 Príjmy z hlavnej činnosti

Hlavnou úlohou občianskeho združenia je združovať občanov za účelom dosiahnutia spoločného cieľa. Na dosiahnutie spoločne stanoveného cieľa občianske združenie vykonáva činnosti. Tie, ktoré má uvedené v stanovách, sú tzv. hlavné činnosti. Preto je veľmi dôležité, aby združenie malo v stanovách uvedené všetky činnosti, ktoré plánuje vykonávať. Je to dôležité aj preto, že príjmy z týchto činností sú pre občianske združenie oslobodené od dane z príjmov.

Je to dôležité aj z hľadiska iných daní, ako napríklad dane z pridanej hodnoty, keďže príjmy z hlavnej činnosti nevstupujú do obratu na registráciu k dani z pridanej hodnoty. Ak občianske združenie používa na svoje hlavné činnosti automobil, ten nepodlieha povinnosti k dani z motorových vozidiel.

Ak občianske združenie plánuje prijímať príjmy z hlavných činností v hotovosti, nemusí mať elektronickú registračnú pokladnicu.

Samozrejme, do stanov v rámci hlavných činností nie je možné uviesť príjmy, ktoré sú vyslovene podnikaním, príjmami z reklamy alebo príjmami, ktorými bude občianske združenie dosahovať zisk a následne takto uvedené príjmy oslobodiť od dane z príjmov.

Okrem príjmov z hlavnej činnosti môže občianske združenie dosahovať aj iné príjmy, ale iné príjmy už nie sú považované za príjmy z hlavnej činnosti občianskeho združenia, za účelom ktorých združenie vzniklo.

4.2 Reklama

V praxi sa občianske združenia často stretávajú s otázkou a problémom, či je potrebné na dosahovanie príjmov z reklamy požiadať o vydanie oprávnenia na živnostenské podnikanie.

Pri posudzovaní, či je alebo nie je na dosiahnutie príjmu z reklamy pre občianske združenie potrebné mať oprávnenie na živnostenské podnikanie, sa dostávajú do rozporu dva zákony. Živnostenský zákon a zákon o reklame.

Živnostenský zákon považuje za podnikanie sústavne vykonávanú činnosť vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť, za účelom dosiahnutia zisku.

Ak by sme vychádzali z tohto zákona, tak občianske združenia nevykonávajú sústavne činnosť na dosiahnutie príjmov z reklamy, ale sústredia sa na činnosti, za účelom ktorých vznikli a prostredníctvom nich naplňajú svoj cieľ. Ak aj príjmy z reklamy dosiahnu, nie je to za účelom dosiahnutia zisku, ale často za účelom pokrytia nákladov na svoju činnosť alebo podujatie, ktoré organizujú.

Zákon o reklame považuje šírenie reklamy (na materiáloch, tričkách, billboardoch, webstránkach...) za podnikanie. To znamená, že na takéto príjmy by malo mať občianske združenie oprávnenie na živnostenské podnikanie, ak nechce čeliť obvineniam za neoprávnené podnikanie.

Aký je teda záver? Ktorý zákon je dôležitejší a má prednosť? Ťažko určiť, resp. znovu sa dostávame do pozície ako mnohokrát v praxi, že posúdenie ostane na subjektívnom názore pracovníka príslušného správcu dane.

Nespochybniteľný fakt je, že akýkoľvek príjem z reklamy je pre občianske združenie príjmom, ktorý je predmetom dane z príjmov a dokonca ho zákon explicitne uvádza v § 12, odsek 2:

„Predmetom dane daňovníkov, ktorí nie sú založení alebo zriadení na podnikanie, sú príjmy z činnosti, ktorými dosahujú zisk alebo ktorými sa dá zisk dosiahnuť, a to vrátane príjmov z predaja majetku, príjmov z nájomného, **príjmov z reklám**, príjmov z členských príspevkov a príjmov, z ktorých sa daň vyberá podľa § 43.“

Čo teda poruší občianske združenie a aký to môže mať dosah na štátny rozpočet, resp. výber daní alebo zistenia zo strany správcu dane ?

Tým, že daný príjem z reklamy prizná a zdaní daňou z príjmov, neporuší žiadne ustanovenie zákona o dani z príjmov, a teda ani nie je nárok na udelenie pokuty, sankcie alebo dodatočný výrub dane zo strany správcu dane. Správca dane môže dať na základe svojho subjektívneho posúdenia podnet na živnostenský odbor, že ide o neoprávnené podnikanie. Pokuta za neoprávnené podnikanie sa môže pohybovať vo výške od 1 659 eur do 3 319 eur.

Takýto príjem z reklamy, ak ho má občianske združenie možnosť získať, je možné účelovo viazať na nejaké podujatie alebo projekt, ktorý realizuje, a v takomto prípade argumentovať, že zverejnenie loga poskytovateľa na materiáloch k akcii alebo jeho umiestnenie na akcii samotnej nie je šírením reklamy, ale poďakovaním za pomoc pri realizácii. Aj pre komplikovanosť dokladovania zdaniteľného plnenia v podobe reklamných výstupov pre objednávateľa odporúčam namiesto klasickej reklamy využívať inštitút charitatívnej reklamy. Pre poskytovateľa finančných prostriedkov na charitatívnu reklamu je toto plnenie daňovým výdavkom a pre prijímateľa, teda občianske združenie, je príjem z charitatívnej reklamy vo výške 20 000 eur/rok oslobodený od dane z príjmov.

V praxi je možné stretnúť sa s prípadmi, keď sa rozhodne právnická osoba darovať občianskemu združeniu finančné prostriedky prostredníctvom darovacej zmluvy. Názov zmluvy je darovacia zmluva, ale pri skúmaní podstaty a textu zmluvy vyplynie, že darca požaduje za svoje finančné prostriedky protislužbu v podobe reklamy a propagácie svojho mena. V takomto prípade sa pôvodný účel, teda dar, ktorý nie je predmetom dane, mení pre občianske združenie na príjem z reklamy, ktorý je podľa zákona o dani z príjmov predmetom dane. Dôvod je jednoduchý, pretože súčasne platná legislatíva neumožňuje právnickým osobám deklarovať dar ako daňový výdavok, ale odmenu za poskytnuté reklamné služby môžu uplatniť ako daňový výdavok.

4.3 Sponzoring

Sponzorské, resp. príjem občianskeho združenia na základe uzatvorenej zmluvy o sponzorstve v športe nie je vhodným zdrojom financovania akéhokoľvek občianskeho združenia. Keďže je naviazaný na ustanovenia zákona o športe, môže byť sponzorské použité len v prípade občianskych združení, ktoré sú športovými organizáciami.

V súčasnosti v právnom poriadku existuje úprava sponzorstva ako modelu financovania zo súkromných zdrojov na základe zmluvy o sponzorstve v športe, upravenej v § 50 a 51 zákona o športe. Na základe tejto úpravy je sponzorským plnenie, a to peňažné alebo nepeňažné, priame alebo nepriame, ktorého účel súvisí so športovou činnosťou; výška sponzorského prítom nie je zákonom o športe limitovaná. Sponzorom je poskytovateľ sponzorského, sponzorovaným je prijímateľ sponzorského, registrovaný v informačnom systéme športu. Ide o povinne písomnú formu zmluvy, ktorá je zároveň aj povinne zverejňovaná, pričom sa zároveň vyžaduje, aby sa verejne vykazovali informácie o spôsobe použitia sponzorského.

Zákon o športe síce umožňuje komukoľvek byť sponzorom, ale zákon o dani z príjmov nie každému sponzorovi umožňuje znížiť si základ dane. Na to je potrebné splniť niekoľko kumulatívnych podmienok: v príslušnom zdaňovacom období musí sponzor vykázať kladný základ dane, musí mať vyrovnané finančné vzťahy so štátnym rozpočtom, nesmie byť proti nemu vedené konkurzné konanie, nesmie byť v konkurze, v reštrukturalizácii a ani nebol proti nemu zamietnutý návrh na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku, a napokon, nesmie mať evidované nedoplatky poisťného na zdravotné poistenie, sociálne poistenie a príspevky na starobné dôchodkové sporenie.

Do daňovo uznateľných výdavkov si môže sponzor dať sponzorské, ak bolo sponzorské poskytnuté počas obdobia trvania zmluvy o sponzorstve v športe (najviac do konca 4. roku po roku od poskytnutia prvej časti sponzorského), ak už bolo uhradené sponzorovanému, v rozsahu podľa jeho skutočného použitia v príslušnom zdaňovacom období a ak sponzor vytvorí v príslušnom zdaňovacom období kladný daňový základ.

Podľa zákona o športe môže byť sponzorovaným športovec, tréner a inštruktor športu alebo športová organizácia, pričom podmienkou je členstvo v národnom športovom zväze, národnej športovej organizácii alebo medzinárodnej športovej organizácii. Sponzorovaný musí mať spôsobilosť prijímateľa verejných prostriedkov a byť zaregistrovaný v informačnom systéme športu.

4.4 Charitatívna reklama

Charitatívna reklama bola do slovenského právneho poriadku zavedená novelou zákona o dani z príjmov, a to zákonom č. 344/2017 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa

zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení zákon č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Prijímateľmi charitatívnej reklamy môžu byť iba združenia, nadácie, neinvestičné fondy a neziskové organizácie poskytujúce všeobecne prospešné služby. Ich príjem z charitatívnej reklamy je až do 20 000 eur ročne oslobodený od dane.

Poskytovateľmi prostriedkov na charitatívnu reklamu môžu byť fyzické a právnické osoby s príjmami podľa § 6 zákona o dani z príjmov (príjmami z podnikania). U poskytovateľov prostriedkov na charitatívnu reklamu sú takto poskytnuté finančné prostriedky výdavkom, ktorý je možné v plnej výške uplatniť v daňových výdavkoch (po zaplatení). Na rozdiel od klasickej reklamy nemusí poskytovateľ komplikovane dokazovať reklamné plnenia, keďže poskytnuté prostriedky musia byť použité na nasledujúce účely:

- a)** ochrana a podpora zdravia; prevencia, liečba, resocializácia drogov závislých v oblasti zdravotníctva a sociálnych služieb,
- b)** podpora a rozvoj športu,
- c)** poskytovanie sociálnej pomoci,
- d)** zachovanie kultúrnych hodnôt,
- e)** podpora vzdelávania,
- f)** ochrana ľudských práv,
- g)** ochrana a tvorba životného prostredia,
- h)** veda a výskum,
- i)** organizovanie a sprostredkovanie dobrovoľníckej činnosti.

Pre uznanie charitatívnej reklamy ako daňového výdavku u poskytovateľa musí byť realizovaná reklama (či už vo vlastnej réžii prijímateľa, resp. dodávateľsky). Hodnota reklamy nie je definovaná, teda postačuje akákoľvek reklama, ktorá spĺňa náležitosti reklamy podľa zákona o reklame. Realizácia reklamy musí byť preukázateľná (štandardné podmienky na uznanie nákladu ako daňového výdavku).

Na strane prijímateľa je príjem z charitatívnej reklamy potrebné účelovo použiť do konca roka nasledujúceho po roku, v ktorom bol poskytnutý (obdobne ako pri použití príjmu z 2 %).

Na rozdiel od prijatých podielov dane (2 %) sa na prijímanie prostriedkov na charitatívnu reklamu nie je potrebné registrovať, nie je potrebné čakať minimálne jeden rok od vzniku a tiež nie je potrebné nikam oznamovať použitie týchto prostriedkov, či dávať overovať účtovnú závierku auditorom.

Pri zakladaní nových občianskych združení odporúčam do stanov, časti hospodárenie, uviesť ako jeden zo zdrojov financovania občianskeho združenia aj príjem z charitatívnej reklamy.

Zmluva o poskytnutí charitatívnej reklamy

uzatvorená v zmysle ust. § 269 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník
v platnom znení v spojení s ust. § 13 ods. 1 písm. g) zákona č. 595/2003 Z. z.
o dani z príjmov v znení neskorších predpisov

medzi zmluvnými stranami:

ORGANIZÁCIA:

obchodné meno/názov:

právna forma:

IČO:

DIČ:

IČ DPH:

Sídlo:

Bankové spojenie:

Zapísaná na MV SR pod. č. VVS/1-900/ _____

Tel.:

E-mail:

(ďalej len „**Poskytovateľ**“)

a

OBCHODNÁ SPOLOČNOSŤ/FYZICKÁ OSOBA PODNIKATEĽ:

obchodné meno/názov:

právna forma:

IČO:

DIČ:

IČ DPH:

Sídlo:

Bankové spojenie:

Zapísaný v registri Okresného súdu _____ vložka č. _____ Oddiel: _____

Tel.:

E-mail:

(ďalej len „**Objednávateľ**“)

uzatvárajú túto zmluvu (ďalej aj ako „**zmluva**“):

Čl. 1

Predmet zmluvy

1. Predmetom zmluvy je záväzok Poskytovateľa osobne alebo sprostredkované, po celý čas trvania tejto zmluvy, realizovať charitatívnu reklamu a propagáciu obchodného mena a obchodnej značky Objednávateľa, to všetko spôsobom a formou v súlade s touto zmluvou a právnymi predpismi, a záväzok Objednávateľa zaplatiť Poskytovateľovi za zrealizovanú reklamu a propagáciu odplatu vo výške a za podmienok stanovených v tejto zmluve.

Čl. 2

Účel použitia odplaty

1. Poskytovateľ sa zaväzuje odplatu za zrealizovanú reklamu a propagáciu použiť za podmienok stanovených v tejto zmluve **výlučne na charitatívne účely**, a to:

(*tu je potrebné uviesť niektorý z nasledujúcich 9 charitatívnych účelov uvedených v § 50 ods. 5 zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov, ktorý bude podporený z odplaty za charitatívnu reklamu)

- 1.1. *ochrana a podpora zdravia; prevencia, liečba, resocializácia drogov závislých v oblasti zdravotníctva a sociálnych služieb,*
- 1.2. **podpora a rozvoj športu,**
- 1.3. *poskytovanie sociálnej pomoci,*
- 1.4. *zachovanie kultúrnych hodnôt,*
- 1.5. **podpora vzdelávania,**
- 1.6. *ochrana ľudských práv,*
- 1.7. *ochrana a tvorba životného prostredia,*
- 1.8. **veda a výskum,**
- 1.9. **organizovanie a sprostredkovanie dobrovoľníckej činnosti.**

2. Poskytovateľ sa zaväzuje príjem z odplaty za zrealizovanú reklamu a propagáciu použiť najneskôr do konca roka nasledujúceho po roku, v ktorom bola odplata zaplatená podľa tejto zmluvy, **t. j. do 31. 12. XXXX.**
3. Poskytovateľ sa zaväzuje a pre ten prípad je s tým uzrozmeneý, že ak do uplynutia lehoty ustanovenej v bode 5 tohto článku nepoužije príjem z odplaty podľa tejto zmluvy na účel/účely špecifikované v bode 1 a nasl. tohto článku, je povinný zahrnúť tento príjem z odplaty, prípadne jeho nepoužitú časť, do základu dane najneskôr v zdaňovacom období, v ktorom uplynie lehota ustanovená v bode 2 tohto článku.

Čl. 3

Forma a spôsob poskytnutia reklamy

1. Poskytovateľ sa zaväzuje propagovať obchodné meno a obchodnú značku objednávateľa na nižšie špecifikovaných podujatiach:
  - _____
  - _____
2. Poskytovateľ sa zaväzuje reklamu a propagáciu objednávateľa zabezpečiť na podujatí/tiach špecifikovanom/ných v bode 1 zmluvy takto:
  - 2.1. Umiestniť reklamu skladajúcu sa z obchodného mena a obchodnej značky objednávateľa v mieste konania podujatia/tí vo forme – reklamného roll up banneru s rozmermi XX x XXX cm (dodaný od objednávateľa).
  - 2.2. Umiestniť reklamu skladajúcu sa z obchodného mena a obchodnej značky objednávateľa na:
    - 2.2.1. webovej stránke Poskytovateľa v každom článku a informácii o podujatí/tiach
    - 2.2.2. na reklamných plagátoch Poskytovateľa v súvislosti s podujatím/tiami
    - 2.2.3. na reklamnom banneri na podujatí/tiach s rozmermi XX x XX cm
    - 2.2.4. _____
    - 2.2.5. _____
  - 2.3. Uvádzať obchodné meno partnera v názve podujatia v znení “ _____”.
  - 2.4. Uvádzať objednávateľa ako reklamného partnera podujatia/tí.
  - 2.5. _____
  - 2.6. _____
  - 2.7. Poskytnúť fotodokumentáciu z podujatia na účely jej zverejnenia v internom časopise objednávateľa.

3. Materiál logotypov v príslušných vyhotoveniach a formátoch na účely plnenia záväzkov Poskytovateľa z tejto zmluvy zabezpečí a Poskytovateľovi dodá Objednávateľ, a to v primeraných termínoch prípravy tlače a prípravy samotného podujatia. Termíny Poskytovateľ Objednávateľovi včas oznámi.

Čl. 4

Odplata za reklamu a platobné podmienky

1. Objednávateľ sa zaväzuje za zrealizovanú reklamu a propagáciu Poskytovateľovi zaplatiť zmluvnými stranami vzájomne dohodnutú odplatu vo výške _____ **EUR** (slovom _____ eur).
2. Objednávateľ sa zaväzuje odplatu zaplatiť na základe Poskytovateľom vystavenej faktúry, ktorú poskytovateľ vystaví do 7 dní od dňa podpisu tejto zmluvy a Objednávateľ sa ju zaväzuje zaplatiť najneskôr v lehote splatnosti uvedenej na faktúre.
3. V prípade, ak Objednávateľ odplatu nezaplatí, Poskytovateľ je oprávnený odmietnuť poskytnúť plnenie, na ktoré sa zaviazal v čl. 3 tejto zmluvy a súčasne je oprávnený odstúpiť od tejto zmluvy.

Čl. 5

Všeobecné ustanovenia

1. Poskytovateľ sa zaväzuje pri obstaraní reklamy a propagácie konať s náležitou odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami Objednávateľa.
2. Objednávateľ sa zaväzuje pri plnení záväzkov Poskytovateľa podľa tejto zmluvy spolupôsobiť dohodnutým spôsobom a v prípade potreby a žiadosti Poskytovateľovi poskytnúť potrebnú súčinnosť tak, aby sa naplnil účel sledovaný touto zmluvou.
3. Poskytovateľ sa ďalej zaväzuje predložiť Objednávateľovi do **XX. XX. XXXX** kompletnú dokumentáciu súvisiacu so zrealizovanou reklamou a propagáciou podľa tejto zmluvy, z ktorej bude zrejmé, že boli splnené podmienky tejto zmluvy. Poskytovateľ sa predovšetkým zaväzuje zaslať 1 exemplár vydaných materiálov, ako aj inej dokumentácie, ako napr. jeden kus každej tlačoviny (*plagáty, propozície podujatia, výsledkové listiny atď.*), DVD s fotodokumentáciou, ak boli vyhotovené, a to bez nároku na ďalšiu odplatu alebo náhradu nákladov.
4. Pre prípad, že Poskytovateľ peňažné prostriedky z odplaty dohodnutej v čl. 4 bod 1 zmluvy nepoužije na účel/účely uvedeny/né v čl. 2 zmluvy najneskôr do konca roka nasledujúceho po roku, v ktorom tieto prostriedky odplaty prijal,

platí, že Poskytovateľ je povinný zahrnúť tieto prostriedky, resp. ich nepoužitú časť, ako príjmy do základu dane najneskôr za zdaňovacie obdobie, v ktorom uplynula lehota na použitie prostriedkov odplaty.

Čl. 6

Zmluvná doba a ukončenie zmluvy

1. Táto zmluva sa uzatvára na dobu určitú, a to odo dňa jej účinnosti do splnenia všetkých záväzkov plynúcich zo zmluvy pre obe zmluvné strany.
2. Poskytovateľ má právo jednostranne vypovedať túto zmluvu v prípade, ak objednávateľ bude voči Poskytovateľ postupovať v rozpore s dobrými mravmi, resp. svojím konaním poškodí záujmy Poskytovateľa.
3. Objednávateľ má právo jednostranne vypovedať zmluvu v prípade, ak Poskytovateľ podstatným spôsobom poruší záväzky vyplývajúce z tejto zmluvy a voči Objednávateľovi bude postupovať v rozpore s dobrými mravmi, resp. svojím konaním poškodí záujmy Objednávateľa.

Čl. 7

Záverečné ustanovenie

1. Zmena tejto zmluvy je možná len formou písomných dodatkov.
2. Ak dôjde po uzavretí zmluvy k zmene záväzných podmienok, za ktorých bola zmluva uzavretá, zmluvné strany sa zaväzujú upraviť zmluvu vo všetkých ustanoveniach dotknutých touto zmenou.
3. Práva a povinnosti zmluvných strán, ktoré nie sú upravené touto zmluvou, sa spravujú ustanoveniami Obchodného zákonníka.
4. Zmluvné strany sa dohodli na korektnom riešení prípadne vzniknutých rozporov.
5. Táto zmluva nadobúda platnosť a účinnosť dňom jej podpisu obidvoma zmluvnými stranami.
6. Táto zmluva je vyhotovená v dvoch rovnopisoch, po jednom rovnopise pre každú zmluvnú stranu.
7. Zmluvné strany vyhlasujú, že si túto zmluvu prečítali, jej obsahu porozumeli a na znak toho, že obsah zmluvy zodpovedá ich skutočnej a slobodnej vôli, ju podpísali.

V _____ dňa _____

Objednávateľ

Poskytovateľ

4.5 Prijaté podiely zaplatenej dane

Prijaté podiely zaplatenej dane, alebo hovorovo 2 %, sú príjmom, ktoré pre občianske združenie nie je predmetom dane z príjmov, spája sa však s ich prijímaním viac registračných a zverejňovacích povinností, ako je to pri príjmoch z charitatívnej reklamy.

2 % môže prijímať občianske združenie, ktoré ich následne musí účelovo použiť na niektorý z účelov uvedený v § 50 zákona o dani z príjmov. Sú to tieto účely:

- a) ochrana a podpora zdravia; prevencia, liečba, resocializácia drogovzo závislých v oblasti zdravotníctva a sociálnych služieb,
- b) podpora a rozvoj telesnej kultúry,
- c) poskytovanie sociálnej pomoci,
- d) zachovanie kultúrnych hodnôt,
- e) podpora vzdelávania,
- f) ochrana ľudských práv,
- g) ochrana a tvorba životného prostredia,
- h) veda a výskum,
- i) organizovanie a sprostredkovanie dobrovoľníckej činnosti.

Na prijímanie podielov zaplatenej dane je občianske združenie povinné registrovať sa. Môže tak urobiť u ktoréhokolvek notára, registrácia prebieha každoročne v čase od 15. 9. do 15. 12. Ak občianske združenie vzniklo v roku 2019, prvýkrát sa môže registrovať do zoznamu prijímateľov zaplatených podielov dane v roku 2020.

Štatutárny zástupca občianskeho združenia alebo ním splnomocnená osoba pri registrácii ktorémukolvek notárovi predloží:

1. Originál + obyčajnú kópiu stanov (z ktorých je zrejmy dátum vzniku združenia – hranatá pečiatka MV SR na poslednej strane)
2. Originál + obyčajnú kópiu potvrdenia o pridelení IČO
3. Zápisnicu z valného zhromaždenia (alebo obdobný dokument), z ktorého je jasné, KTO je oprávnený konať v mene združenia (voľba riaditeľa, predsedu...)
4. potvrdenie od Sociálnej poisťovne nie staršie ako 30 dní o tom, že dané občianske združenie nemá nedoplatok na poisťnom na nemocenské poistenie, na poisťnom na dôchodkové zabezpečenie a na poistení v nezamestnanosti. Ak občianske združenie nemá pracovníkov v zamestnaneckom pomere, potrebuje

od Sociálnej poisťovne získať potvrdenie o tom, že nie je vedené v registri, a tým mu ako zamestnávateľovi nevznikla odvodová povinnosť na nemocenskom a dôchodkovom poistení.

5. potvrdenie od príslušnej zdravotnej poisťovne nie staršie ako 30 dní o tom, že občianske združenie nemá nedoplatok na poistnom na zdravotné postenie, a to od tej poisťovne, kde sú zamestnanci združenia poistení. Ak sú niektorí zamestnanci poistení v jednej a niektorí zamestnanci v inej zdravotnej poisťovni, je potrebné získať potvrdenie od oboch poisťovní. Ak združenie nemá zamestnancov, toto konkrétne potvrdenie nepredkladá.
6. potvrdenie banky o vedení účtu občianskeho združenia, na ktorý má byť podiel 2 % z dane poukázaný. Predloženie výpisu z účtu nepostačuje.

Ak následne občianske združenie získa z 2 % viac ako 33 000 €, má povinnosť do 30 dní otvoriť špeciálny účet na 2 % a previesť tam financie z 2 %.

V tomto prípade notárovi preukazujete združenie v ďalšom roku už potvrdenie o vedení tohto nového účtu.

Notár od vás môže požadovať preukázanie aktuálnej existencie organizácie. Toto potvrdenie môžete získať na Ministerstve vnútra SR (registrový orgán pre občianske združenia). Žiadne potvrdenie od daňového úradu nepotrebuje.

Prijímateľ, ktorý v jednom roku dostane z 2 % viac ako 3 320 €, je povinný do 16 mesiacov odo dňa zverejnenia zoznamu Daňovým riaditeľstvom SR zverejniť presnú špecifikáciu použitia prijatého podielu v Obchodnom vestníku. Špecifikácia obsahuje najmä výšku a účel použitia podielu zaplatenej dane, spôsob použitia podielu zaplatenej dane, prípadne výrok audítora, ak to ustanovuje osobitný predpis. (Výrok audítora je povinný, ak prijímateľ prijal v jednom roku viac ako 33 000 €). Ak prijímateľ nesplní túto povinnosť, Komora notárov SR nezaradí prijímateľa do zoznamu prijímateľov na obdobie jedného roka počnúc rokom, v ktorom došlo k nesplneniu povinnosti.

Prostriedky získané ako prijaté podiely zaplatenej dane je občianske združenie povinné použiť do konca nasledujúceho kalendárneho roka po roku, v ktorom ich prijalo.

4.6 Občianske združenie ako spoločník eseročky

Občianske združenie môže byť spoločníkom obchodnej spoločnosti. Za určitých okolností môže byť táto kombinácia veľmi vhodná, keďže:

- Odčleniť zdaňovanú alebo podnikateľskú činnosť mimo občianskeho združenia a presmeruje ju do obchodnej spoločnosti, ktorá je na tento účel vhodnejšia.
- Obchodná spoločnosť môže svojou činnosťou vytvárať ďalšie možnosti zdrojov financovania občianskeho združenia.

Kedy je táto kombinácia vhodná?

- V prípade ak sa občianske združenie rozhodne, že okrem hlavnej činnosti, za účelom ktorej vznikne, chce vykonávať aj zdaňovanú alebo podnikateľskú činnosť (napríklad predaj reklamných predmetov v športových organizáciách, prevádzkovanie stravovacích zariadení, predaj tovaru...).
- Ak občianske združenie disponuje majetkom, ktorý prenajíma iným komerčným subjektom.
- Ak sa občianske združenie rozhodne venovať obchodným a reklamným aktivitám vo väčšej miere ako len občasne.

Prečo je vhodné založiť obchodnú spoločnosť, v ktorej bude združenie jediným spoločníkom?

- Obchodná spoločnosť si môže po zaregistrovaní sa za platiteľa odpočítavať v plnej výške daň z pridanej hodnoty a nemusí používať koeficient, ako by to bolo v prípade, ak by sa zdaňované aktivity vykonávali v občianskom združení a to by sa stalo platiteľom dane z pridanej hodnoty.
- Občianske združenie ostane vykonávať len hlavné činnosti, za účelom ktorých vzniklo, a ani registrový orgán, ktorým je MV SR, nebude mať pochybnosti o tom, či občianske združenie plní svoj účel a nevykonáva činnosť, za ktorú by mohol dať podnet na jeho zrušenie.

Akým spôsobom vzniknú občianskemu združeniu nové možnosti financovania?

- Obchodná spoločnosť môže poskytnúť občianskemu združeniu prostriedky na charitatívnu reklamu. Pre obchodnú spoločnosť sú po zaplatení a uskutočnení reklamného plnenia tieto prostriedky daňovým výdavkom, o ktorý si môže znížiť základ dane z príjmov. Pre občianske združenie je to príjem do výšky 20 000 eur/rok oslobodený od dane z príjmov.
- V prípade, ak obchodná spoločnosť dosiahne zisk, tento zisk po zdanení môže byť vyplatený občianskemu združeniu ako jedinému spoločníkovi. Keďže občianske združenie je ako spoločník právnická osoba, vyplatený podiel na zisku nie je predmetom dane z dividend, keďže tá sa vzťahuje len na fyzické osoby.
- Ak je občianske združenie zaregistrované za prijímateľa zaplatených podielov dane (2 %), môže mu obchodná spoločnosť poukázať podiely zo zaplatenej dane, ak jej vznikne daňová povinnosť k dani z príjmov. Na to, aby správca dane poukázal občianskemu združeniu 2 % zo zaplatenej dane, musí do termínu na podanie daňového priznania a zaplataenia dane obchodná spoločnosť poukázať združeniu 1 % z dane formou finančného daru. Občianske združenie tak môže dostať celkom 3 % podiel zaplatenej dane obchodnej spoločnosti.

5. Praktické otázky zo života občianskeho zdrúženia

5.1 Dobrovoľníci a ich náhrady

Cena práce v SR je momentálne nastavená ako jedna z najvyšších v rámci EÚ, čo sa týka daňovo odvodového zaťaženia a mnoho občianskych združení, ktoré bojujú o každé euro finančných prostriedkov, si jednoducho zamestnávanie nemôže dovoliť. Napriek tomu, veľmi často riešia otázku, ako uhradiť vzniknuté výdavky osobám, ktoré svoj čas a energiu venujú občianskym združeniam zadarmo?

Či už ide o rozhodcu, ktorý príde rozhodovať športové podujatie a má s tým spojené výdavky, alebo členov združenia, ktorí sa podieľali na brigáde, prípadne iné osoby, ktoré pre združenie vypomáhali dobrovoľne bez nároku na odmenu.

Na takéto situácie v prípade občianskych združení zákon pamätal, a preto najjednoduchším spôsobom, ako uhradiť takýmto osobám vzniknuté náklady a výdavky, je uzatvoriť zmluvu o výkone dobrovoľníckej činnosti.

Predmetná zmluva sa uzatvára v zmysle § 6, zákona č. 406/2011 o dobrovoľníctve v platnom znení.

Zmluva o výkone dobrovoľníckej činnosti

uzatvorená podľa § 6 zákona č. 406/2011 Z. z. o dobrovoľníctve v platnom znení a § 51 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v platnom znení uzatvorená medzi zmluvnými stranami:

1. Meno a priezvisko:

dátum nar.:

trvalý pobyt:

(ďalej len „dobrovoľník“)

a

2. Názov

so sídlom:

IČO:

Zastúpený:

(ďalej len „prijímateľ dobrovoľníckej činnosti“)

(ďalej len „zmluva“)

Článok I

Predmet zmluvy

1. Predmetom zmluvy je záväzok dobrovoľníka vykonávať v čase stanovenom v článku III ods. 2 tejto zmluvy v prospech prijímateľa dobrovoľníckej činnosti bezodplatne dobrovoľnícku činnosť špecifikovanú v Článku II tejto zmluvy a záväzok prijímateľa dobrovoľníckej činnosti vytvoriť dobrovoľníkovi vhodné podmienky na činnosť.

Článok II

Dobrovoľnícka činnosť

1. Na základe tejto zmluvy sa dobrovoľník zaväzuje pre organizáciu vykonávať bez nároku na odmenu činnosť.....
2. Dobrovoľník je v rámci dobrovoľníckej činnosti povinný vykonávať:
  - a. ....
  - b. ....
  - c. ....

Podrobný opis náplne činnosti dobrovoľníka je špecifikovaný v Opise náplne dobrovoľníckej činnosti, ktorý je neoddeliteľnou prílohou č. 1 k tejto zmluve.

Článok III

Miesto a trvanie výkonu dobrovoľníckej činnosti

1. Miesto výkonu dobrovoľníckej činnosti je .....
2. Zmluvné strany sa dohodli na dobe vykonávania dobrovoľníckej činnosti v trvaní ..... dní/mesiacov. Deň začatia výkonu dobrovoľníckej činnosti je .....
Deň skončenia výkonu dobrovoľníckej činnosti je .....
3. Dobrovoľník vykonáva dobrovoľnícku činnosť v rozsahu ..... hodín za týždeň/mesiac.

Článok IV

Práva a povinnosti zmluvných strán

1. Počas dobrovoľníckej činnosti je dobrovoľník povinný:
  - a. aktívne vykonávať úlohy v rámci dohodnutej dobrovoľníckej činnosti, rešpektujúc pokyny prijímateľa dobrovoľníckej činnosti,
  - b. akékoľvek vlastné aktivity a činnosti pred ich realizáciou prediskutovať s prijímateľom dobrovoľníckej činnosti,
  - c. pri výskyte akýchkoľvek problémov informovať kontaktnú osobu v mieste výkonu dobrovoľníckej činnosti, ktorou je .....
  - d. rešpektovať všetky usmernenia zo strany prijímateľa dobrovoľníckej činnosti ohľadom náplne a spôsobu vykonávania dobrovoľníckej činnosti,
  - e. nepublikovať a nezverejňovať finančné záležitosti týkajúce sa projektov v mieste výkonu dobrovoľníckej činnosti,
  - f. nezverejňovať a nerozširovať informácie dôverného charakteru dobrovoľníckej činnosti.
2. Prijímateľ dobrovoľníckej činnosti sa zaväzuje poskytnúť dobrovoľníkovi na výkon dobrovoľníckej činnosti nasledujúce predmety:
  - a. ....
  - b. ....
  - c. ....

Ak to charakter poskytnutých predmetov umožňuje, je dobrovoľník povinný vrátiť poskytnuté predmety v deň skončenia výkonu dobrovoľníckej činnosti v stave zodpovedajúcom bežnému opotrebeniu.

3. Prijímateľ dobrovoľníckej činnosti sa zaväzuje poskytnúť v dňoch, keď počet hodín dobrovoľníckej činnosti presiahne ..... hodín, obed, prípadne vyplatí dobrovoľníkovi stravné vo výške ... € /deň.
4. Prijímateľ dobrovoľníckej činnosti sa zaväzuje uhradiť dobrovoľníkovi cestovné spojené s dopravou z miesta jeho bydliska do miesta výkonu dobrovoľníckej činnosti podľa tejto zmluvy, cestovné na cesty vykonané dobrovoľníkom na pokyn prijímateľa dobrovoľníckej činnosti.
5. Zmluvné strany sa dohodli, že prijímateľ dobrovoľníckej činnosti uzatvorí poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú dobrovoľníkom a poistenie pre prípad úrazu dobrovoľníka v jeho prospech.
6. Prijímateľ sa zaväzuje uhradiť dobrovoľníkovi vynaložené náklady na dobrovoľné nemocenské poistenie, dobrovoľné dôchodkové poistenie a dobrovoľné poistenie v nezamestnanosti podľa osobitného zákona a zdravotné poistenie podľa osobitného zákona počas vykonávania dobrovoľníckej činnosti.

Článok V

Záverečné ustanovenia

1. Zmluva nadobúda účinnosť dňom podpísania oboma zmluvnými stranami.
2. Práva a povinnosti touto zmluvou neupravené sa budú riadiť príslušnými ustanoveniami zákona č. 406/2011 Z. z. o dobrovoľníctve v platnom znení a príslušnými ustanoveniami všeobecne záväzných právnych predpisov.
3. Táto zmluva je vyhotovená v dvoch rovnopisoch, z ktorých každá zmluvná strana dostane jeden rovnopis.
4. Zmluvné strany vyhlasujú, že si zmluvu prečítali, jej obsahu porozumeli, že zodpovedá ich skutočnej a vážnej vôli a na dôkaz toho ju podpisujú.

V ..... dňa .....

Dobrovoľník

Prijímateľ dobrovoľníckej činnosti

Pri uzatváraní a následne vyplácaní náhrad za výkon dobrovoľníckej činnosti je potrebné si uvedomiť, že samotná podstata dobrovoľníctva a dobrovoľníckej činnosti vychádza z princípu solidarity, a teda je neplatená, dobrovoľníkovi nevzniká nárok na odmenu za vykonanú prácu.

Má však nárok na úhradu nákladov vzniknutých a spojených s výkonom dobrovoľníckej činnosti a tie mu môže občianske združenie na základe zmluvy o výkone dobrovoľníckej činnosti uhradiť.

Špeciálnou skupinou dobrovoľníkov sú dobrovoľníci vykonávajúci svoju činnosť v športe, zapísaní v informačnom systéme športu.

Títo dobrovoľníci majú po splnení zákonom stanovených podmienok nárok na úhradu straty času dobrovoľníka.

Zákon č. 406/2011 Z.z. o dobrovoľníctve v znení neskorších predpisov upravuje v §6, ods. 2, písm. e) **náhradu za stratu času dobrovoľníka** zapísaného v informačnom systéme športu (ISŠ) za každú hodinu vykonávania dobrovoľníckej činnosti v športe **najviac vo výške hodinovej minimálnej mzdy** (§ 2, ods. 2 zákona č. 663/2007 Z.z. o minimálnej mzde.

Takto priznaná náhrada za stratu času dobrovoľníka zapísaného do ISŠ nie je mzdou, ale je ostatným príjmom podľa § 8 ods. 1 písm. r) zákona o dani z príjmov. Náhrada je oslobodená od dane z príjmov v úhrnnej výške 500 eur za celé zdaňovacie obdobie. Príjem dobrovoľníka bude evidovaný na základe zápisov v ISŠ. Ak by bol úhrn vyplatených náhrad od všetkých prijímateľov dobrovoľníckej činnosti za zdaňovacie obdobie vyšší ako 500 eur, zdaní sa v podanom daňovom priznaní dobrovoľníka – fyzickej osoby len suma prevyšujúca 500 eur.

Inou možnosťou, ako uhradiť odmenu za poskytnuté služby, ak nejde o výkon dobrovoľníckej činnosti, je uzatvoriť zmluvu podľa Občianskeho zákonníka.

Občiansky zákonník ponúka viaceré typy zmlúv, ktoré je možné uzatvoriť s fyzickými osobami, ktoré dodali občianskemu združeniu nejaké dielo alebo službu.

Sú to tieto zmluvy:

- príkazná zmluva uzatvorená podľa § 724 a nasledujúcich
- zmluva o dielo uzatvorená podľa § 631 a nasledujúcich

- inak nepomenovaná zmluva uzatvorená podľa § 51 a nasledujúcich.

Na vyplatenie odmeny je možné uzatvoriť aj mandátnu zmluvu, ktorá je ustanovená:

- mandátna zmluva uzatvorená podľa § 566 Obchodného zákonníka.

5.2 Je potrebná eKasa alebo virtuálna registračná pokladnica?

V praxi sa často stretávam s otázkou, či je občianske združenie povinné pri dodávke tovaru alebo služieb používať elektronickú registračnú pokladnicu na evidovanie dosiahnutých tržieb.

Odpoveď poskytuje zákon č. 289/2008 o používaní elektronickej registračnej pokladnice v § 1, odsek 2):

§

„(2) Tento zákon sa vzťahuje na fyzickú osobu alebo právnickú osobu, **ktorá na základe oprávnenia na podnikanie** predáva tovar alebo poskytuje službu (ďalej len „podnikateľ“); tento zákon sa vzťahuje aj na podnikateľa s trvalým pobytom alebo so sídlom mimo územia Slovenskej republiky, ak predáva tovar alebo poskytuje službu na území Slovenskej republiky.“

V definícii osoby, ktorá je povinná evidovať tržby prostredníctvom elektronickej registračnej pokladnice, sa hovorí o fyzickej alebo právnickej osobe, ktorá získala oprávnenie na podnikanie a predáva tovar alebo poskytuje službu.

Ak občianske združenie predáva tovar alebo poskytuje službu v súlade so stanovami, na túto činnosť nepotrebuje oprávnenie na podnikanie.

To znamená, že sa na ňu nevzťahuje zákon o používaní elektronickej registračnej pokladnice a nevzniká jej povinnosť takýmto spôsobom evidovať prijaté tržby. Prijímať tržby na podujatiach môže prostredníctvom príjmového pokladničného dokladu.

Iná situácia by nastala v prípade, keby občianske združenie poskytovalo služby alebo predávalo tovar mimo svojej hlavnej činnosti, za účelom ktorej vzniklo, a na tieto

činnosti by malo oprávnenie na podnikanie. V takomto prípade by sa na predaj tovaru alebo poskytovanie služby na základe oprávnenia na podnikanie (živnostenského listu) vzťahoval zákon o používaní elektronickej registračnej pokladnice. Občianske združenie by malo povinnosť evidovať prostredníctvom elektronickej registračnej pokladnice prijaté tržby.

V praxi môže nastať situácia, že občianske združenie potrebuje výnimočne predávať tovar alebo poskytovať služby, ktoré majú charakter podnikania a je na ne potrebné oprávnenie na podnikanie, a teda aj eKasa (napríklad predaj reklamných predmetov na podujatí, prevádzkovanie bufetu počas akcie a pod.). V takejto situácii môže byť riešením spolupráca so subjektom, ktorý má oprávnenie aj eKasu a dodá občianskemu združeniu takéto služby subdodávateľsky.

5.3 Ako uhradiť cestovné?

V súvislosti s cestovným a cestovnými náhradami som už písala informácie pri dani z motorových vozidiel, rovnako ako v časti o dobrovoľníkoch. Uhrádzanie cestovných náhrad je v živote občianskych združení bežná situácia a otázky väčšinou smerujú k tomu, či je možné cestovné náhrady uhradiť aj nečlenom občianskeho združenia, prípadne iným osobám, ktoré v mene občianskeho združenia konajú a cestujú.

Zákon o cestovných náhradách č. 283/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov definuje v § 1, odseku 2), akým osobám okrem zamestnancov je možné poskytnúť cestovné náhrady:

Tento zákon upravuje aj poskytovanie náhrad osobám,

- a) o ktorých to ustanovuje osobitný predpis,
- b) ktoré sú vymenované alebo zvolené do orgánov právnickej osoby a nie sú k právnickej osobe v pracovnoprávnom vzťahu, ak im nie sú poskytované náhrady podľa písmena a),
- c) ktoré plnia pre právnickú osobu alebo fyzickú osobu úlohy a nie sú k právnickej osobe alebo fyzickej osobe v pracovnoprávnom vzťahu ani v inom právnom vzťahu, ak je to dohodnuté.

Podľa písmena c) je možné poskytnúť cestovné náhrady aj osobám, ktoré plnia pre právnickú osobu, teda občianske združenie - úlohy a nie sú k združeniu v pracovno-právnom ani inom vzťahu, ale tieto dve strany sa na tom dohodli.

Takýmto spôsobom môže občianske združenie uhradiť vzniknuté cestovné náhrady aj iným osobám, ako svojim členom či členom štatutárnych a iných orgánov združenia.

Ako sa správajú takto vyplatené cestovné náhrady z pohľadu dane z príjmov pre osoby, ktorým sú vyplatené?

Daňovník s príjmami podľa § 6 ods. 2 písm. e) zákona o dani z príjmov (amatérsky športovec, športový odborník, profesionálny športovec ako SZČO) si uplatňuje výdavky vynaložené v súvislosti s činnosťou vykonávanou v inom mieste, ako je miesto, v ktorom činnosť pravidelne vykonáva (tzv. pracovné cesty), do daňových výdavkov podľa § 19 ods. 2 písm. e) zákona o dani z príjmov. Ak si tieto výdavky daňovník neuhrádza sám a sú mu poskytované bezodplatne, potom ide **o nepeňažný príjem daňovníka podľa § 2 písm. c) zákona o dani z príjmov** dosahovaný v súvislosti s jeho výkonom inej samostatnej zárobkovej činnosti (s činnosťou športovca alebo športového odborníka). **Tento príjem je predmetom dane z príjmov a nie je od dane z príjmov oslobodený.**

Pre ostatné osoby, ktoré nemajú príjmy podľa § 6, možno uplatniť oslobodenie vyplatených cestovných náhrad podľa § 9, odsek 2), písmeno j):

j) štipendiá poskytované z prostriedkov štátneho rozpočtu alebo poskytované vysokými školami a obdobné plnenia poskytované zo zahraničia, štipendiá poskytované žiakom podľa osobitného predpisu, podnikové štipendiá poskytované študentom vysokých škôl podľa osobitného predpisu, **podpory a príspevky z prostriedkov nadácií a občianskych združení**, neziskových organizácií a neinvestičných fondov vrátane nepeňažného plnenia, podpory a príspevky poskytované z prostriedkov štátneho rozpočtu, rozpočtov obcí, vyšších územných celkov a štátnych fondov vrátane nepeňažného plnenia okrem platieb prijatých ako náhrada za stratu príjmu alebo v súvislosti s výkonom činností, z ktorých plynú príjmy podľa § 5 a 6,

Podľa tohto odseku a písmena predmetného zákona možno považovať za oslobodené od dane z príjmov aj iné podpory a príspevky vyplácané z prostriedkov občianskeho združenia ako napríklad príspevok za dobré umiestnenie v súťaži, podporu na ďalšiu sezónu za dobré výsledky a podobne.

5.4 Povinnosti spojené s registrom mimovládnych organizácií

Od minulého roku je platný zákon č. 346/2018 Z.z. o registri mimovládnych organizácií, z ktorého vyplývajú určité povinnosti všetkým občianskym združeniam. Na základe tohto zákona sa po prvýkrát zriaďuje jednotný register mimovládnych organizácií, do ktorého sa zapisujú nadácie, občianske združenia, neziskové organizácie poskytujúce verejnoprospešné služby, neinvestičné fondy, odborové organizácie, organizácie zamestnávateľov a organizácie s medzinárodným prvkom.

Občianske združenia, ktoré vznikli do 31. 10. 2018, si musia túto povinnosť splniť. Údaje, ktoré musíte do registra uviesť, a teda údaje, ktoré budú v ňom zapísané, sa delia na dve skupiny. Na **povinne zapisované údaje** a **nepovinné údaje**, medzi ktoré patrí web a verejnoprospešné účely, ktorým sa venujete.

Medzi povinne zapisované údaje pri každej organizácii patria údaje o štatutárnych zástupcoch v znení:

1. meno a priezvisko,
2. adresa trvalého pobytu,
3. dátum narodenia,
4. rodné číslo,
5. a súčasne pri každom štatutárovi musíte uviesť deň vzniku jeho funkcie (pozn. kedy bol do funkcie zvolený či ustanovený).

A toto všetko musí občianske združenie **doložiť a preukázať dokumentmi**, ktoré osvedčia všetky skutočnosti/údaje, ktoré sa navrhujú zapísať o štatutárnom orgáne alebo členoch štatutárneho orgánu. Teda najlepšie zápisnicami z valného zhromaždenia, snemu a podobných zasadnutí podľa stanov.

To však ešte nie je všetko! Okrem toho, že samotné oznámenie údajov o štatutárnom orgáne alebo členoch štatutárneho orgánu musí byť podpísané štatutárnym orgánom alebo takým počtom členov štatutárneho orgánu, aký je potrebný podľa stanov, *súčasne treba pamätať na to, že vyžaduje, aby **pravosť podpisu/podpisov bola úradne osvedčená u notára alebo na matrike.***

Do registra sa musia povinne zapísať aj dcérske jednotky občianskych združení s právnou subjektivitou, teda tie, ktoré majú za IČO lomku a pridelené číslo. Tieto

organizačné jednotky sa doteraz do registra občianskych združení nezapisovali. Túto povinnosť netreba brať na ľahkú váhu, pretože ak uvediete neúplné informácie, do momentu, kým tento nedostatok neodstránite, nemôžete prijímať prostriedky z verejných zdrojov (dotácie, eurofondy, 2 %).

Ak ste toto všetko stihli do 30. 6. 2019, za podanie údajov na zápis do registra nie je potrebné platiť žiadny poplatok. Ak ste to do termínu nestihli, poplatok za zápis do registra mimovládnych organizácií je 16,50 eura.

Oznámenie údajov, ak máte ako občianske združenie aktivovanú elektronickú schránku na doručovanie písomností, môžete vykonať:

- elektronicky prostredníctvom podania cez ponuku „Všeobecná agenda“ cez známy portál verejnej správy slovensko.sk,
- alebo klasicky písomne na adresu,
- alebo priamo na adrese Ministerstva vnútra SR, sekcia verejnej správy: *Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, sekcia verejnej správy, odbor všeobecnej vnútornej správy, oddelenie registrácií, Drieňová 22, 826 86 Bratislava 29.*

Pri akejkoľvek ďalšej zmene členov štatutárneho orgánu budete musieť túto skutočnosť rovnako oznamovať!

6. Zánik občianskeho združenia

6.1 Zlúčenie občianskeho združenia

Občianske združenie zaniká:

- dobrovoľným rozpustením alebo zlúčením s iným združením,
- právoplatným rozhodnutím ministerstva o jeho rozpustení,
- právoplatným rozhodnutím súdu v trestnom konaní.

Ak ministerstvo zistí, že združenie vyvíja činnosť, ktorá je v rozpore so zákonom, bez meškania ho na to upozorní a vyzve ho, aby od takej činnosti upustilo. Ak združenie v tejto činnosti pokračuje, ministerstvo ho rozpustí. Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať rozklad.

Ak sa dve občianske združenia rozhodnú zlúčiť, pričom jedno bude zanikajúce a druhé nástupnícke občianske združenie, sú povinné:

- uzatvoriť zmluvu o zlúčení združení
- zanikajúce združenie musí doúčtovať všetky účtovné prípady k rozhodnému dňu zlúčenia
- zanikajúce združenie zostaví mimoriadnu účtovnú závierku k rozhodnému dňu zlúčenia
- zanikajúce združenie vypracuje a podá daňové priznanie k dani z príjmov k rozhodnému dňu zlúčenia, ak mu táto povinnosť vznikla, a doručí ho správcovi dane aj s mimoriadnou účtovnou závierkou
- uzatvorenú zmluvu o zlúčení doručia združenia na registrový orgán, ktorým je MV SR
- zanikajúce združenie požiada registrový orgán o výmaz z registra občianskych združení

Zmluva o zlúčení združení

Článok I. Zmluvné strany

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Sídlo:

IČO:

Zapísané:

Zastúpené:

(ďalej «Nástupnícke združenie»)

a

YYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYYY

Sídlo:

Zastúpené:

(ďalej len «Zanikajúce združenie»)

(Nástupnícke združenie a Zanikajúce združenie ďalej len ako «Zmluvné strany»)

Článok II. Úvodné ustanovenia

- 2.1. Nástupnícke združenie je právnickou osobou založenou a vzniknutou v súlade s § 20f a nasl. Občianskeho zákonníka.
- 2.2. Členovia Zanikajúceho združenia sú účastníkmi zmluvy o združení uzatvorenej v súlade s § 829 a nasl. Občianskeho zákonníka.
- 2.3. Zhromaždenie účastníkov Zanikajúceho združenia schválilo dňa .... 2017 zrušenie Zanikajúceho združenia a jeho zlúčenie s Nástupníckym združením, schválilo návrh tejto zmluvy o zlúčení združení a poverilo ..... uzavrieť a podpísať túto zmluvu o zlúčení združení.
- 2.4. Valné zhromaždenie Nástupníckeho združenia schválilo dňa ..... zlúčenie Zanikajúceho združenia s týmto Nástupníckym združením, schválilo návrh tejto zmluvy o zlúčení združení a poverilo .....Nástupníckeho združenia uzavrieť a podpísať túto zmluvu o zlúčení združení.
- 2.5. Zmluvné strany na základe uvedených skutočností uzatvárajú túto zmluvu o zlúčení združení (ďalej len «Zmluva»).

Článok III. Zlúčenie a jeho účinky

- 3.1. Zmluvné strany sa na základe rozhodnutí uvedených v čl. II. ods. 2.3. a 2.4. tejto zmluvy dohodli, že Zanikajúce združenie sa zrušuje a zaniká zlúčením s Nástupníckym združením.
- 3.2. Účinky zlúčenia zmluvných strán nastávajú dňom podpisu tejto zmluvy zmluvnými stranami (ďalej len ako «rozhodný deň»). Tento rozhodný deň sa považuje tiež za určenie dňa, od ktorého sa úkony Zanikajúceho združenia považujú z hľadiska účtovníctva za úkony vykonané na účet Nástupníckeho združenia. Zmluvné strany sa dohodli, že na účely predpisov z oblasti účtovníctva a daní sa skončí účtovanie na účet Zanikajúceho združenia v deň predchádzajúci rozhodnému dňu o 24. hodine.
- 3.3. Zmluvné strany vyhlasujú, že rozhodným dňom: a) prechádza imanie Zanikajúceho združenia, teda súbor (známy i neznámy) všetkého majetku, práv a záväzkov vzniknutých v súvislosti s činnosťou Zanikajúceho združenia na Nástupníckeho združenie, b) zaniká Zanikajúce združenie.
- 3.4. Rozhodným dňom zlúčenia sa každý účastník Zanikajúceho združenia stáva riadnym alebo pridruženým členom Nástupníckeho, ak táto zmluva neustanovuje inak.
- 3.5. Účastník Zanikajúceho združenia sa nestane členom Nástupníckeho združenia podľa ods. 3.3. tohto článku, ak na zhromaždení účastníkov Zanikajúceho združenia konanom podľa čl. II. ods. 2.3. tejto zmluvy vyhlásil do zápisnice alebo dodatočne pred rozhodným dňom zlúčenia písomne vyhlási (oznámí), že sa nechce stať členom Nástupníckeho združenia a toto vyhlásenie doručí Zanikajúcejmu združeniu pred rozhodným dňom. Účastníctvo v Zanikajúcom združení mu v takomto prípade zanikne rozhodným dňom.
- 3.6 Člen Nástupníckeho združenia môže v lehote tridsiatich kalendárnych dní od rozhodného dňa písomne vyhlásiť (oznámí), že nechce byť členom Nástupníckeho združenia z dôvodu zlúčenia a toto vyhlásenie doručí Nástupníckemu združeniu. Členstvo v Nástupníckom združení mu zanikne dňom doručenia vyhlásenia Nástupníckemu združeniu.
- 3.7 Účastníkovi Zanikajúceho združenia, ktorý sa nestane členom Nástupníckeho združenia z dôvodu podľa odseku 3.5. tohto článku, zaniká členstvo rozhodným dňom a vzniká mu právo na majetkové vyrovnanie. Majetkové vyrovnanie vykoná Nástupnícke združenie do 90 dní od rozhodného dňa tak, že účastníkovi Zanikajúceho združenia, ktorý sa nestal členom Nástupníckeho združenia z dôvodu podľa odseku 3.5. tohto článku, vydá podiel na majetku Zanikajúceho

zduženia podľa stavu majetku k rozhodnému dňu. Vklad do Zanikajúceho zduženia zaplatený pri vstupe do zduženia sa v zmysle zmluvy o zdužení Zanikajúceho zduženia nevracia.

- 3.8. Členovi Nástupníckeho zduženia, ktorý vyhlásil alebo písomne oznámil, že sa vzdáva členstva v Nástupníckom zdužení z dôvodu zlúčenia, vzniká obdobné právo na majetkové vyrovnanie za rovnakých podmienok a v rovnakom rozsahu, ako je uvedené v odseku 3.6. tohto článku.
- 3.9. Účastníci Zanikajúceho zduženia ani členovia Nástupníckeho zduženia nemajú z povahy účasti alebo členstva žiadne majetkové práva k majetku ktorejkoľvek zmluvnej strany, nemajú majetkové podiely v Zanikajúcom zdužení ani v Nástupníckom zdužení. Člen Zanikajúceho zduženia, ktorý sa nestane členom Nástupníckeho zduženia z dôvodu podľa odseku 3.5. tohto článku, ani člen Nástupníckeho zduženia, ktorý sa vzdal členstva z dôvodu podľa odseku 3.6 tohto článku, nemá žiaden ďalší nárok voči Nástupníckemu zduženiu, ani žiaden ďalší majetkový podiel v Nástupníckom zdužení, okrem nároku na majetkové vyrovnanie vo výške a spôsobom podľa odseku 3.7 alebo 3.8 tohto článku.
- 3.10 Práva všetkých (pôvodných i nových) členov Nástupníckeho zduženia po rozhodnom dni na vystúpenie ani ostatné spôsoby zániku členstva v Nástupníckom zdužení v zmysle stanov Nástupníckeho zduženia nie sú postupmi podľa odsekov 3.5 a 3.6 tohto článku nijako dotknuté.
- 3.11 Ak sa účastník Zanikajúceho zduženia nestal členom Nástupníckeho zduženia z dôvodu podľa odseku 3.5 tohto článku alebo ak členovi Nástupníckeho zduženia zaniklo členstvo z dôvodu podľa odseku 3.6 tohto článku a tento opätovne požiada o členstvo v Nástupníckom zdužení pred uplynutím doby 6 mesiacov od zlúčenia zmluvných strán, je takýto člen Nástupníckeho zduženia povinný vrátiť Nástupníckemu zduženiu majetkové vyrovnanie poskytnuté mu podľa odseku 3.7 alebo 3.8 tohto článku.
- 3.12 Zmluvné strany sa dohodli, že len v dôsledku zlúčenia na základe tejto zmluvy sa: a) nemení názov Nástupníckeho zduženia, b) nemení sídlo Nástupníckeho zduženia, c) nemení personálne zloženie Nástupníckeho zduženia.
- 3.13. Zmluvné strany sa dohodli, že v dôsledku zlúčenia a za účelom sledovaným touto zmluvou valné zhromaždenie Nástupníckeho zduženia schválilo: a) stanovy Nástupníckeho zduženia s odkladacou podmienkou nadobudnutia platnosti a účinnosti k rozhodnému dňu, a to uzatvorením tejto zmluvy a nadobudnutím jej platnosti a účinnosti; b) voľbu členov orgánov Nástupníckeho zduženia s odkladacou podmienkou nadobudnutia platnosti a účinnosti k rozhodnému dňu, a to uzatvorením tejto zmluvy a nadobudnutím jej platnosti a účinnosti.

Článok IV. Povinnosti zmluvných strán po zlúčení

- 4.1 Zmluvné strany sa zaväzujú poskytnúť si navzájom všetku požadovanú a potrebnú súčinnosť s cieľom zabezpečiť plynulý a nerušený postup zlúčenia Zanikajúceho združenia s Nástupníckym združením, prechodu majetku a záväzkov Zanikajúceho združenia a zabezpečenie zmeny údajov o zmluvnej strane u iných zmluvných partnerov Zanikajúceho združenia.
- 4.2 Za účelom splnenia účelu tejto zmluvy sa zmluvné strany zaväzujú po podpise tejto zmluvy zabezpečiť spoločným postupom zhromaždením účastníkov alebo valným zhromaždením alebo stanovami zmluvných strán poverených členov štatutárnych orgánov Zanikajúceho združenia a štatutárnych orgánov Nástupníckeho združenia splnenie nasledujúcich povinností:
- a) zabezpečiť možnosť preberania pošty doručovanej na adresu sídla Zanikajúceho združenia minimálne po dobu nasledujúcich 6 mesiacov alebo zabezpečiť doposielanie zásielok adresovaných Zanikajúcemu združeniu na adresu sídla Nástupníckeho združenia, prípadne tiež udeliť osobe určenej štatutárnym orgánom Nástupníckeho združenia splnomocnenie na preberanie všetkých zásielok adresovaných Zanikajúcemu združeniu;
  - b) oznámiť zlúčenie všetkým známym ostatným účastníkom právnych vzťahov (zmluvným partnerom) Zanikajúceho združenia, najmä dodávateľom energií, poskytovateľom pripojenia do siete Internet, prenajímateľom a ostatným zmluvným partnerom;
  - c) na strane Zanikajúceho združenia odovzdať účtovnú, zmluvnú, daňovú a inú agendu Zanikajúceho združenia, na strane Nástupníckeho združenia túto agendu prevziať;
  - d) na strane Zanikajúceho združenia odovzdať a na strane Nástupníckeho združenia prevziať hmotný majetok Zanikajúceho združenia, vykonať kontrolu jeho stavu a umiestnenia, zabezpečiť tento majetok proti strate, poškodeniu, zničeniu alebo odcudzeniu;
  - e) vykonať kontrolu zmluvnej, účtovnej a daňovej evidencie Zanikajúceho združenia za účelom identifikácie potenciálnych problémov, nárokov a záväzkov do budúcnosti, prípadne riešenie vzniknutých problémov za účelom eliminácie potenciálnych negatívnych následkov;
  - f) na strane Zanikajúceho združenia poskytnúť Nástupníckemu združeniu požadované a potrebné vysvetlenia, informácie a údaje, najmä údaje o členoch, členských príspevkoch, pohľadávkach a záväzkoch Zanikajúceho združenia voči tretím osobám.

- 4.3 Zmluvné strany sa dohodli, že o splnení povinností podľa odseku 4.1 písm. c) a d) tohto článku spíšu a podpíšu odovzdávacie a preberacie protokoly s uvedením obsahu preberanej agendy, dňa odovzdania a prevzatia, zistených nedostatkov, informáciách a dôležitých zisteniach a opatria ich podpismi osôb v postavení štatutárnych orgánov Zanikajúceho združenia i Nástupníckeho združenia.
- 4.4 Zmluvné strany vyhlasujú a berú na vedomie, že v prípade nesplnenia povinností podľa tejto zmluvy zodpovedajú osoby v postavení štatutárnych orgánov Zanikajúceho združenia i Nástupníckeho združenia za škodu, ktorú spôsobia Nástupníckemu združeniu nesplnením alebo opomenutím splnenia týchto povinností.

Článok V. Záverečné ustanovenia

- 5.1 Zmluvné strany sa dohodli, že v súvislosti so zlučovaním Nástupníckeho združenia a Zanikajúceho združenia sa neposkytuje členom orgánov zmluvných strán, štatutárnym orgánom ani iným osobám žiadna osobitná výhoda.
- 5.2 Táto zmluva sa vyhotovuje a podpisuje v piatich vyhotoveniach, z toho štyri vyhotovenia sú určené pre Nástupnícke združenie a jedno vyhotovenie pre Zanikajúce združenie. Návrh znenia tejto zmluvy predstavuje prílohu k zápisnici z valného zhromaždenia Nástupníckeho združenia a prílohu k zápisnici zo zhromaždenia účastníkov v Zanikajúcom združení.
- 5.3 Akákoľvek zmena alebo doplnenia tejto zmluvy si vyžaduje písomnú dohodu zmluvných strán, inak nie je pre zmluvné strany záväzná.
- 5.4 Neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy sú jej nasledujúce prílohy:
Príloha č. 1 – Zoznam členov Zanikajúceho združenia;
Príloha č. 2 - Zoznam hmotného majetku Zanikajúceho združenia;
Príloha č. 3 – Zoznam účtovnej, zmluvnej, daňovej a inej agendy Zanikajúceho združenia;
Príloha č. 4 - Stanovy Nástupníckeho združenia schválené valným zhromaždením dňa .....;
Príloha č. 5 - Zoznam členov orgánov Nástupníckeho združenia schválený valným zhromaždením dňa .....
- 5.5 Táto zmluva nadobúda platnosť a účinnosť podpísaním a notárskym osvedčením pravosti podpisov všetkých oprávnených osôb konajúcich za zmluvné strany.
- 5.6 Osoby podpisujúce túto zmluvu za zmluvné strany vyhlasujú, že sú oprávnené konať v mene príslušnej zmluvnej strany, že sa pred podpisom zmluvy riadne oboznámili s jej obsahom, nebola uzatvorená v tiesni, v omyle v osobe alebo predmete úkonu, ani za nápadne nevýhodných podmienok a na znak súhlasu ju vlastnoručne podpisujú.

V Bratislave dňa ..... V Bratislave dňa .....

6.2 Likvidácia občianskeho združenia

Pri zániku združenia dobrovoľným rozpustením sa vykoná majetkové vyrovnanie. V súlade s ustanovením § 761 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov sa ustanovenia § 70 až 75a Obchodného zákonníka použijú obdobne aj na likvidáciu združenia občanov (vrátane odborovej organizácie alebo organizácie zamestnávateľov).

Pri likvidácii občianskeho združenia sa teda postupuje obdobne ako pri likvidácii obchodnej spoločnosti. V praxi to znamená:

- Občianske združenie vstupuje do likvidácie ku dňu svojho zrušenia.
- Po určení likvidátora prechádzajú na likvidátora všetky práva a povinnosti, ktoré dovtedy mali štatutári občianskeho združenia.
- Likvidátorom občianskeho združenia môže byť aj štatutárny orgán, ak sa tak na svojom zasadnutí rozhodne.
- Likvidátor vykonáva v mene občianskeho združenia činnosti smerujúce k jeho likvidácii, to znamená plní záväzky, uplatňuje pohľadávky a robí operácie smerujúce k predaju alebo likvidácii majetku.
- Ku dňu vstupu občianskeho združenia do likvidácie, likvidátor zostaví mimoriadnu účtovnú závierku.
- Ku dňu skončenia likvidácie zostaví likvidátor účtovnú závierku a predloží ju orgánu združenia, ktorý je oprávnený rozhodovať o zrušení združenia na schválenie spolu s konečnou správou o priebehu likvidácie a návrhom na rozdelenie majetkového zostatku, ktorý vyplynie z likvidácie (likvidačný zostatok). Likvidátor je oprávnený zvolať najvyšší orgán občianskeho združenia na účel predloženia účtovnej závierky, konečnej správy a návrhu na rozdelenie likvidačného zostatku.
- Do 90 dní po schválení účtovnej závierky, konečnej správy o priebehu likvidácie a návrhu na rozdelenie likvidačného zostatku podá likvidátor registrovému orgánu návrh na výmaz občianskeho združenia z registra občianskych združení.

Jaroslava Lukačovičová
Občianske združenia
Návod na obsluhu a údržbu

Grafická úprava Viera Sabová
Ilustrácia na obálke Shutterstock

Náklad 500 kusov

Tlač GUPRESS

ISBN 978-80-970291-2-8

Jaroslava Lukačovičová je dlhoročnou podnikateľkou v oblasti účtovníctva a daní a bojovníčkou za menej byrokracie spojenej s podnikaním a zamestnávaním. Prostredníctvom pravidelných blogov sa snaží upozorňovať a ovplyvňovať legislatívny proces v oblasti administratívnej záťaže či nezmyselných pokút, alebo na druhej strane ľudsky vysvetľovať zložité ekonomické témy v duchu hesla „účtovníčku potrebuje každý“.

Pracuje ako poradkyňa Združenia podnikateľov Slovenska a prezidentka Slovenskej asociácie účtovníkov neziskových organizácií. Je aj členkou poroty súťaže Podnikateľka Slovenska a autorkou viacerých publikácií na tému účtovníctva a daní neziskových organizácií.

Jaroslava pôsobila aj vo vedení organizácie na podporu a pomoc ženám s názvom Platforma žien Slovenska.